

REGENERAREA MORALĂ ÎN ROMÂNIA

—Anton MOISIN—

Dintre toate relele provocate de sistemul comunist ateu, cel mai mare rămâne, fără îndoială, răul provocat pe plan spiritual, ruina morală adusă în popor. Îndepărtarea sistematică a unor întregi generații de credință creștină a însemnat totodată și o îndepărtare a lor de valorile moralei creștine. În locul acestora au fost așezate false "valori", de fapt "anti-valori", cum ar fi "ura de clasă", "iubirea fierbinte față de partid", "atașamentul pentru cauza comunismului" și altele de acest gen, în numele cărora era permisă orice nelegiuire, iar crima devenea un "merit".

"Spălarea creierelor" tocmai spre aceasta a ținut: eliminarea valorilor morale autentice și pervertirea cugetelor, pentru a putea împleți inimile. "Omul nou" trebuia să fie un robot perfect, un "aplaudac" bun doar să răcească lozinci și

să bată din palme, teleghidat, fără a înțelege încotro e dus, fără a gândi și fără a ține seama de sentimente. În fond, o brută, care putea fi folosită, după caz, ca sclav, delator, torsionar, martor fals, agitator și în alte asemenea jalnice ipostaze. S'a dus o adevărată ofensivă contra spiritualității creștine, urmărind să fim coborâți toți la o treaptă mai prejos de a sclavilor antici, cărora cel puțin nimeni nu voia să le impună ateismul și nici să le "spele creierul".

De aici trebuie să urcăm din nou, să ajungem unde am fost cândva din punct de vedere moral-spiritual și apoi să continuăm creșterea în acest plan. E mult? E greu? Spiritualitatea și moralitatea poporului nostru sunt ca o grădină devastată de un uragan. Copaci smulși sau frânți, urme de torenți pustii, încălcături de plante și spini, distrugerii greu de evaluat. Deci e mult de lucru

și dificil.

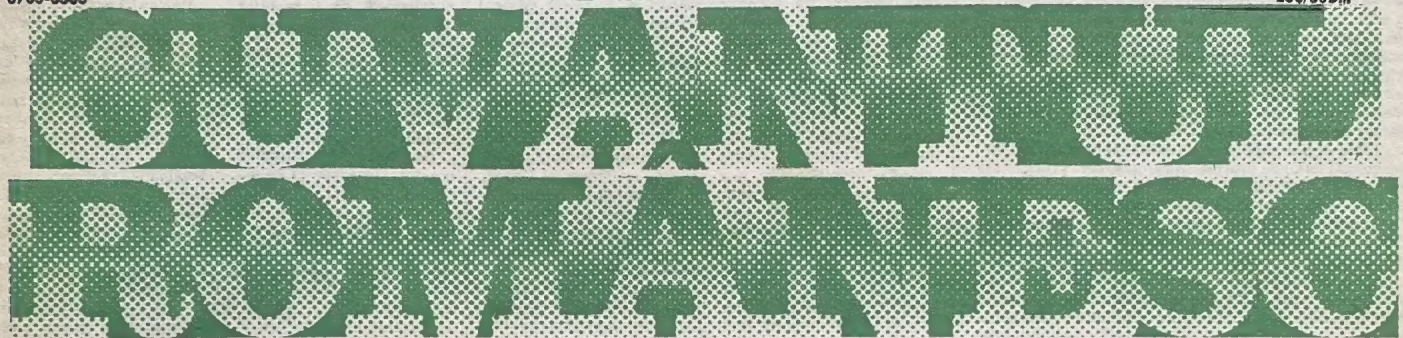
Este ușor de înțeles că, dacă nici măcar stricăciunile n'au putut fi provocate de un singur om - acesta a fost ajutat de mari mase de adepți în lucrarea sa distructivă - cu atât mai puțin lucrarea constructivă în plan moral nu poate fi realizată de un singur om sau doar de un grup de oameni. La regenerarea morală sunt chemați toți, dela mic la mare. Fiecare poate contribui cu ceva. Se cere doar respectarea, în toate împrejurările, a unui principiu: refuzul de a face răul și efortul de a face binele. Unii pot da ajutor și îndrumare și altora, alții se pot ajuta doar pe ei. Chiar și cei care și-au petrecut atâta timp până acum săvârșind rele în diferite forme, pot contribui la regenerarea morală, încetând să mai adauge la cele săvârșite altele și căutând să le repare, cât se mai poate pe cele făcute. Un mare rol revine profesorilor; din nefericire

însă, unii mai întâi trebuie să-și însușească ei înșiși morala și apoi să încerce o însușirea copiilor; pentru că, unde cuvântul moral nu e însoțit de sprijinul faptelor, al exemplului personal, el devine foarte lesne o vorbă în vânt. Rolul esențial însă trebuie să-l aibă preoții, prin cuvânt și faptă, deoarece în orice popor ei reprezintă autoritatea morală cea mai înaltă.

De unde trebuie început? Fiecare să înceapă dela sine, să aibă acest curaj - măcar atunci când e singur în dialog cu propria conștiință - de a recunoaște ce, unde și cât a greșit. Apoi să lupte cu pornirile rele, unele deja înrădăcinate poate în el, cerând ajutorul lui Dumnezeu. Prin exemplul său personal deja fi poate ajuta pe alții. Și, pe lângă aceasta, să însușească o comportare morală în propria sa familie. Dacă fiecare ar face aceasta, regenerarea morală ar fi o realitate.

ISSN
0705-8345

Prețul unui abonament anual
25\$/50DM

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 19 Nr. 193 - MAI 1992 -

PUBLICAȚIE LUNARĂ

EDITOR: GEORGE BĂLAȘU

CIRCULAȚIE ÎN AFARA CANADEI: AFRIKA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVEȚIA, GERMANIA, GRECIA, FRANȚA, ISRAEL, ITALIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUECIA, TURCIA, YUGOSLAVIA, NOUA ZEELANDĂ

PROCESUL COMUNISMULUI

Eugen BÂRSAN

E într-o stare stagnată și mai mult decât indignată. Cerut, formal, de Asociația Foștilor Deținuți Politici din România (AFDPR) prin denunțul înaintat la 2 Septembrie 1991 Procuraturii Generale, procesul comunismului din România încă n'a putut ajunge la punctul de declanșare. Dacă pe lângă acest lucru mai considerăm și faptul că felul în care puterea statală îl vede arată a mascaradă, putem zice că el, cel puțin deocamdată, e pe o linie moartă, care sfidează aproximativ 400.000 de arestări politice și 200.000 de răpusti de teroare comunistă. Ceva nespuse de revoltatori când ne gândim că în toate timpurile popoarele lumii au făcut o chestiune de etică națională din a aduce pe călăii lor în fața răspunderii, în fața justiției. Oare de ce nu este posibil așa ceva și în România?

Explicația e simplă. Si guvernul și procuratura și Securitatea și armata se opun. Iar atâta timp cât aceste instituții practică o politică de opunere, de adăpostire și de protejare a criminalilor comunisti, nu se poate întrevădea nici o schimbare pe direcția de etică națională.

Instituțiile opozante împiedică cu mascarada unor teoretizări al căror obiectiv este ținerea procesului comunismului într-o fundătură. În timp ce acest proces e blocat de teoretizări, justiția română în loc de operă de justiție face operă de protejare a călăilor. Mulți dintre aceștia sunt încă în funcții și dau lecții de democrație.

Să vedem care sunt unele argumente din aceste teoretizări. Se teoretizează că ce s'a întâmplat în România din 1946 până în 1985 ar cădea în răspunderea regimului de ocupație străină, respectiv comunismul sovietic, care, chipurile ordonând, nu ar fi lăsat tovarășilor români decât opțiunea să execute ori să fie ei înșiși executați. La răspunsul că o atare teoretizare ar fi trasă de păr și că torționarii trebuie supuși răspunderii, se obiectează că nu mai poate fi vorba de o răspundere fiindcă crimele din acea epocă ar fi fost deja prescrite. Deci nu mai ai pe cine să improcesuezi, chiar dacă e vorba de Nicolae. Nu-i aceasta o diversivune, o mascaradă? Si, ea merge mai departe.

Continuare în pag. 3

SUNTEM NOI ÎN TIMP SAU ÎN CONTRATIMP ?

—Valeriu NEȘTIAN—

Dacă prima clipă temporală pleacă dela eternitate, atunci și fiecare moment istoric cei urmează are la bază aceeași voie a lui Dumnezeu, care cheamă neamurile și pe oameni la o existență trează și intensă, responsabilă legată cu veșnicia. Timpul fiind lumea, istoria, vis-à-vis de Providență și de viața de dincolo, dar și lumea de azi, lumea noastră, cu fizionomia și problemele ei specifice, cu tentații, negații și tendințe destul de tulburi. Plecând dela paradoxul din titlu, să ne întrebăm cu aceeași existențială neliniște, nu riscăm și posibilitatea unei trăiri în contratimp? Adică în afară de lume (sau de problemele ei) ori chiar împotriva? E vorba de forțele anticomuniste, desigur!

E înverdat lucru că generala criză din societatea românească, din mentalități și comportamente, a făcut ca unei părți însemnate a populației să i se pară depășite de istorie, învechite și irelevante pentru viața ei social-economică și politică, strădaniile de valorificare la nivel creștin a românescului. Ele n'ar mai avea sens. Ar fi o doctrină idealistă, naiv-romantică. Ceea ce foarte mulți văd în jur li se înfățișează a fi

complet lipsit de suport spiritual. A te considera în rândurile celor care cred în învierea Neamului e, chipurile, ridicol. Sloganul lucrativ al ceasului de față (de factură smecherească, bișnițară, talciocistă), pe cât se vede în jur este abjectul și odiosul adjectiv "descurcă-te!" talmăcind o invitație fără jenă la mită, minciună, lingusire, gheșeft, fățarnicie, furt, drept condiție indispensabilă vieții sau supraviețuirii. El se substituie ilicit venerabilului verb tradițional "a răzbate" prin muncă, cinste și capacitatea de a înfrunța și înfrânge greutățile vieții, pentru a te afirma și învinge.

De aceea, unii dintre conaționalii noștri de astăzi nu mai au nevoie de patrie sau de Dumnezeu. Nici de tradiția cea vie, tainică, de care cuvine-se a fi într-o permanentă și intimă relație. Această strâmbă orientare hiperpragmatică face inutil controlul metafizic asupra rațiunii și elimină criteriul spiritual, moral, din viața de toate zilele a Românilor. Rezultatul imediat? Societatea permisivă de-ai din țară - poate și pe alte meridiane ale lumii, nu cunoaștem exact realitățile externe - presupunând în propria-i logică ideea că totul este

îngăduit. Jocul timp-contratimp își spune necrutătorul cuvânt!

Totuși, a fi în criză înseamnă a fi în situația de a alege, de a decide ce e bun și ce e rău și de a selecționa. Or, autonomia omului ce nu mai acceptă autoritatea cea dreaptă, ce respinge școala disciplinei, deformează noțiunea de libertate și o pervertește pe aceea de dragoste aplicată, contravine ordinii firești a lucrurilor. Nu-i semn a bi-

nei! Emancipat față de Dumnezeu și de Neam, omul se alienază, se înstrăinează de părinți și strămoși care-l deranjează - și rupe silnic continuitatea generațiilor. Vrand să fie în timp cu epoca, unii și-au abandonat, renegat sau trădat înseși idealurile din tinerețea lor! Alții, nefind de acord cu "criza" se izolează de timp, de lumea românească, de lume în general.

Continuare în pag.5

CITIȚI ÎN ACEST NUMĂR

articole semnate de următorii
colaboratori din România

Prof. Dr. Anton MOISIN	pagina 1
Prof. Valeriu NEȘTIAN	pagina 1
Dr. Gr. GHYKA	pagina 5
Adrian GRIGOROPOL	pagina 7
Dan Emilian ROȘCA	pagina 8
Petre PASCU	pagina 13
Prof. Dr. NICOLAE CIACHIR	pagina 20
Eugen POPESCU	pagina 21
Nicoleta BUZNER	pagina 24
Fabian STICLARU	pagina 24

EDITORIAL

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

Parlamentul românesc, care s'a constituit după alegerile din 20 Mai 1990, rămâne în istoria națională ca un parlament de fraudă și anarhic. A fost ales prin fraudă, s'a menținut prin fraudă și a creat o adevărată anarhie politică, ideologică și economică. Nu vorbim de puținii reprezentanți ai poporului, care au fost în minoritate și n'au putut schimba nimic din structura pe care a impus-o Iliescu și clică lui comunistă.

Inițial alegerile au fost peste tot falsificate și parlamentarii. În majoritatea lor, au fost simple instrumente ale unui partid comunist camuflat în variate forme ca să nu fie identificat ca atare. După aceea, parlamentul acesta nu putea funcționa în condiții de legitimitate și legalitate, pentru că nimeni nu i-a putut acorda legitimitatea. Nu a existat nici o Constituție în numele căreia să acționeze parlamentul. Nici un președinte care să reprezinte o instituție prezidențială, bazată pe prevederi legale; totul a fost o anarhie, dela cea mai înaltă formă de guvernare până la cea mai mică.

Toate legile care au fost votate, reprezintă chintesența spiritului de anarhie comunistă, care și-a păstrat prin Iliescu influența și caracterul specific. FSN a stat la originea acestui parlament ca o sursă de putere populară, în realitate fiind o manevră de culise din cele mai întunecate hrube (Brucan, Securitatea, Roman cu releul lui de relații internaționale și internaționaliste etc.)

Parlamentul de azi nu a reprezentat țara și poporul român; se poate afirma cu cugetul împac că a fost o formă oficială de trădare a poporului român. După o experiență de doi ani de zile, se pot analiza rezultatele și se poate ajunge la o concluzie, deși este prea târziu ca din fărâmițele în care a dispărut FSN să se mai poată culege vreun fel de imagine, care să fie de folos alcătuirii parlamentare de azi. Acest parlament care a operat totdeauna în contratimpul desfășurării evenimentelor internaționale și al intereselor românești.

Același lucru îl face și astăzi. Pentru că acest parlament nu are legătură cu realitățile naționale. Trei lucruri esențiale ajută astăzi la descompunerea totală a parlamentului din România. Întâi, conflictele interne în cadrul FSN, care au împins la sfârșirea monolitului de conducere și nu mai este posibilă niciun fel de revenire. Puterea centrală, pe plan politic a fost nu numai diminuată, ci lăsată mortal. Nu mai există FSN, deci și parlamentul care era o emanație a acestei organizații și-a pierdut busola de orientare și a ajuns la forma cea mai avansată de anarhie. În felul acesta nici o legislație a actualului parlament nu mai reprezintă absolut nici o importanță pentru societatea românească. Nici o legislație nu mai poate fi luată în considerare de către vreo autoritate sau administrație publică, deci toate votările de legi noi sunt nule. Parlamentul țării nu mai are nici un fel de autoritate legală sau morală în viața țării românești.

Al doilea factor important care contribuie la prăbușirea parlamentului din România îl constituie ultimele alegeri locale, care au demonstrat că forțele politice naționale nu pot fi anulate sau ținute departe de punctele cheie ale vieții politice și administrative. Alegerile locale au fost o lovitură puternică și fatală pentru parlamentul țării, care era o compoziție bizară de elemente și care, în cele mai multe cazuri, nu aveau nici o legătură cu interesele naționale.

Ultimul factor care a pus în evidență impotența și fragilitatea parlamentului din România a fost cel internațional, în cazul nostru cel american. Recent, politica Americii a luat o turnură nouă față de România. America este interesată în procesul de refacere și democratizare a vieții sociale din România. A numit un nou ambasador, care are o pregătire diplomatică și deci, pricepe mai bine decât predecesorul său afacerile românești. Acest nou ambasador, Dl. John Davis, a și semnat un acord comercial bilateral cu România, cu sansele de a se atinge și realizarea acordării Clauzei Națiunii celei mai Favorizate, în cazul în care România arată semne concrete de stabilitate politică, de democratizare și de respectare a tratatelor internaționale. Parlamentul român parcă a trăit în nori și n'a avut cunoștință de acest tratat și de climatul și condițiile în care a fost semnat și a votat o lege prin care interzice prezența unor observatori naționali la alegerile generale. Prin această lege, parlamentul român și-a arătat încă o dată caracterul anarhic al existenței sale.

George BĂLAȘU

CĂTRE CITITOR

SPRE CUNOȘTINȚĂ: Ținem să facem cunoscut că Redacția acestui ziar nu împărtășește întotdeauna ideile și punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

QUO VADIS ?

— Pr. Gh. CALCIU —

Când Sfântul Petru, speriat de persecuția lui Nero, se decide să plece din Roma pentru a se salva, Iisus i-a ieșit înainte, ca și cum ar fi mers spre Roma. Sfântul Petru L-a întrebat: "Quo vadis, Domine?" Iisus îi răspunde: "Mă duc la Roma să Mă mai răstignesc odată."

Apostolul a înțeles și s'a întors pentru a primi moartea pe cruce, dar răstignit cu capul în jos, pentru a nu avea aceeași moarte ca Învățătorul.

Această întrebare se pune pentru lumea modernă, și sub aspect religios și sub cel moral. Din punct de vedere religios, nu putea afirma că puțini sunt cei care nu cred, pentru că aproape fiecare încearcă să găsească o explicație a lumii și nu poate scăpa de ideea unui creator, oricum L-ar concepe. Din punct de vedere moral, situația este mai gravă, pentru că oamenii, de cele mai multe ori, separă credința de aspectele ei practice, de implicațiile ei morale și și creează un fel de dublă personalitate, care crede în ceva metafizic, dar refuză să se comporte conform credinței.

Care este direcția pe care neamul nostru a luat-o, ce șanse de a se refăce spiritual și moral are și, mai ales, cine va lua pe umerii lui sarcina grea a reconstruirii unui suflet alterat de anii de minciună comunistă, de delatune și de lășitate? Unde va găsi poporul român forța tânără și lucătoare, care să nu se descurajeze de nimic, să nu se sperie de înfrângeri și nici de pierderi, ci să meargă mereu înainte, mereu spre mai sus pe linia moralei creștine și a credinței strămoșești?

Un eveniment care pare minor, în conflictul și lupta

politică din România, a avut loc. S'a produs o zguduire morală și de credință care este ignorată acum de puterea ateistă și mincinoasă din țară și, probabil, chiar și de o parte a opoziției, care se îngrijește numai de modul cum să ajungă la conducerea țării, depărtându-se tot mai mult de sufletul poporului și de credința strămoșească, pentru că, voit sau inconștient, acești oameni vor sluji nu pe Dumnezeuul nostru cel adevărat, ci zeii mincinoși și idoli ai rațiunii, ai orgoliului.

Evenimentul la care mă refer se numește Marșul Drumul Crucii și a fost făcut de 40 de tineri, Români din Basarabia, care au luat crucea pe umărul lor și au parcurs pe jos, prin frig și nevoite un drum de peste 2.000 Km., dela Chișinău la București. A fost, cu adevărat, un Drum al Crucii, o ispășire duhovnicească de rugăciune și osteneală, pusă în slujba unui întreg popor, nu numai a celor care l-au făcut.

Știu că puterea politică atee s'a speriat, pentru că era o manifestare a credinței creștine pe care ei o vor moartă și, îndemnați de diavol, au socotit că cea mai gravă lovitură dată acestui marș moral și creștin, este să-l ignore. Televiziunea a tăcut, radioul a tăcut, ziarele guvernului au tăcut; sunt sigur că, pe de altă parte, înțelepții și filosofi veacului acestuia din România au râs în sinele lor de această nebulie, care este una a crucii, pentru că, așa cum spune Sfântul Apostol Pavel, "Cuvântul crucii, pentru cei ce pier, este nebulie, dar pentru noi, cei ce ne măntuim, ea este puterea lui Dumnezeu. Căci scris este: pierde-voi

înțelepciunea înțelepților și știința celor învățați o voi nimici". (1 Cor. I: 18-19)

Acest act al celor 40 de tineri este un act, nu numai de credință creștină, ci și unul de morală profundă. Ei au dovedit lumii că pot sacrifica totul pentru unitatea unui neam și pentru a-l trezi la adevărata credință. Ei au probat, odată mai mult, că Ortodoxia este activă în lume și în țară și că se face următoare poruncii lui Iisus de a aduce consolare celor intristați și o nădejde nouă celor care locuiesc în latura și umbra morții. Prin străduință, foame, frig și oboseală, ei au subțiat peretele despărțitor al unui neam rupt în două prin neamtrăpărire și au dăruit cetatea de neluat a Ierihonului păgân prin trâmbițele credinței și ale faptelor de sacrificiu.

De astă dată, Biserica noastră, Ierarhia și preoțimea au fost prezente, au răspuns chemării lui Iisus, au binecuvântat un act moral și de credință și au retrețit numele lui Hristos în sufletele celor care soviau. Nu a fost nici un protestant acolo, nu a venit nici un pastor să rostească o rugăciune pentru neamul acesta chinuit, nu au venit cei care atacă Ortodoxia să se închine odată cu cei care au purtat în triumf numele lui Hristos.

S'a zguduit tot ceea ce a fost mai bun în sufletul românesc și acest cutremur ascuns va rodi peste luni, peste ani, pentru că nici o faptă de credință, nici un gest moral nu rămân fără urmare în metafizic. Ca un ecou care se izbește de stâncă și pătrunde în toate ungherele unei văgăuni, așa va crește ecoul moral al faptelor celor 40 de tineri, va pătrunde în ungherele cele

mai tainice ale inimii românești, se va amplifica până la marea cutremur al sufletului unui întreg popor, retrăzindu-l la demnitatea de altă dată a strămoșilor noștri creștini. Cei care au participat la acest marș, cei care i-au primit - mă refer la tinerii din România - cei care i-au admirat, ca și cei care, din curiozitate, au ieșit pe trotuare pentru a-i privi, au simțit în inimia lor cutremurul care a început și au înțeles, oricât de vag, că inima se reasează, că sufletul se reasează, că viața se reconstruiește în spiritul și morală creștină.

Pe de altă parte, Părințele Ioanichie Bălan îmi scrie că, la începutul acestui post, peste două sute de credincioși veniți din toată țara la Mănăstirea Sihăstria, au postit împreună cu monahii și cu frații, vreme de o săptămână, dedicând acest post lui Iisus și poporului care cheamă mila lui Dumnezeu peste o țară bântuită de nenorociri și de negativism. Ca și Marșul Drumul Crucii și acest act este nu numai unul de credință, ci și moral: este dedicat semenilor, este un act de milostivire duhovnicească, este o caritate făcută sufletului semenului nostru. Într'un sens, ceea ce au făcut tinerii din Basarabia, ca și postitorii dela Sihăstria este o contemplare a rațiunilor divine din lucruri, din evenimentele spirituale ale sufletului românesc.

În aceste condiții, întrebarea noastră - Quo Vadis? - nu mai are sensurile tragice și aproape fără ieșire dela început. Zările se luminează și puterea crucii - ca suferință și moarte, ca înviere și slavă - se ridică peste țara și neamul nostru.

Stimați cititori,

In luna Mai 1992, au răspuns apelului nostru, de înfrățire, următorii:

ING. ELIAD ALEXANDRU, Germania - PREPELITA GHEORGHE, Cahul, Rep. Moldova; DR. SUCIU VICTOR, Germania - SUCIU DUMITRU, Com. Dăneș, Jud. Mureș, * VALENTIN BATAREANU, New York, USA - ANDREI DUMITRU SILOCI, Rep. Moldova;

* MARCEL GHINEA, Caen, Franța - AFDPR, Brăila; PREJBEANU NICOLAE, Geneva, Elveția - PREJBEANU CONSTANTIN, Constanța; *OSKAR GOLLOB, Germania - CRISTIAN MARCACHI, Galați; *TRAIAN BUTU, Los Angeles, USA - MARCULESCU ALEXANDRU, Săcele.

ABONAȚI-VĂ LA ZIARUL CUVÂNTUL ROMÂNESC

Abonamentele și reînnoirea lor, se pot face după cum, urmează:

Din Canada și U.S.A., se pot face "Cec Postal" (Money Order) sau "Cec Personal".

Din Europa și alte continente, prin "Mandat Postal" sau "Cec Internațional" pe adresa ziarului:

CUVÂNTUL ROMÂNESC

P.O.Box 78010

Westcliffe Postal Outlet

Hamilton, Ontario, Canada L9C 7N5

Second Class Mail Registration Number 4133

REÎNNOIȚI-VĂ ABONAMENTUL

PRECIZĂRI REDACȚIONALE

* Nu garantăm apariția articolelor mai lungi de 4 pagini dactilografiate la 2 rânduri. Redacția nu dorește să intervină cenzurând prin forța împrejurărilor, textele supradimensionate.

* Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază.

* Reproducerea articolelor este interzisă fără menționarea sursei.

ILIESCU FSN ȘI VESTUL

—George BĂLTEAN—

Perioada de guvernare Iliescu-FSN desăvârșește decăderea generală a poporului român și distrugerea numelui său internațional. Relațiile cu Occidentul au coborât la cel mai de jos nivel atins vreodată de România și în zadar încearcă unii ambasadori să justifice această decădere printr-o "situație specială a României", care ar exista, (expresia a devenit uzuală dar nimeni nu o explică), căci nimeni nu-i mai ia în serios. Lumea vestică vrea dela București fapte și nu vorbe, vrea rezultate în democratizare și economia

de piață și nu justificări. Situația este jalnică, iar fără ajutorul Vestului România nu poate ieși din prăpastie, lucru recunoscut deschis până și de vechiul comunist Silviu Brucan, ideologul înșelării poporului român în Decembrie 1989 și după.

În convorbirile pe care le avem curent cu politicienii și industriașii din Occident, constatăm că toți își amintesc de evenimentele din lunie 1990, când Iliescu a organizat bande securito-mineresti contra tineretului din Capitală și când el a declarat: "Peste trei luni se va uita totul".

Dacă în vara anului 1991, Manfred Wörner, Secretarul general NATO, a vizitat Bucureștiul, aceasta nu a însemnat deloc "o recunoaștere a democratizării din România", cum au declarat guvernarii din București. Să ne amintim că M. Wörner vizitase încă în 1990 toate capitalele fostelor state socialiste - Budapesta, Praga, Varșovia, Sofia, Moscova și Tările Baltice - și a refuzat să viziteze Bucureștiul. Disperat, Petre Roman, în toamna anului 1990, s'a dus la Bruxelles și l-a rugat pe Wörner să-l primească. Wörner l'a primit și după multe rugăminți și angajamente din partea lui Roman, i-a promis acestuia că va vizita și Bucureștiul în vara anului viitor 1991, cum s'a și petrecut.

În anul 1991 a fost în vizită la București și François Mitterrand, Președintele Franței, prilej fenomenal de laudă și publicitate pentru Iliescu și FSN. Nimeni nu a suflat o vorbă însă, când același Mitterrand, la scurtă distanță vizitase Budapesta, unde a declarat: "Ungaria a pierdut, prin Tratatul dela Versailles, mai bine de două treimi din teritoriul său, din care, cea mai mare parte în favoarea României"...

Declarațiile lui Petre Roman făcute repetat la televiziunea franceză, au produs ilaritate și proteste între Francezi, căci până la el nici un "om de Stat" nu a îndrăznit să mintă cu atâta nerușinare în Franța și nimeni nu s'a contrazis în așa hal pe sine însuși, cum a procedat Roman. Cam în același stil s'a comportat la Paris și Ion Iliescu, ceea ce a determinat pe Francezi să spună: "Dacă la noi Roman și Iliescu se comportă astfel, ne imaginăm cum se comportă ei în România!"

În timpul vizitei lui Iliescu la Paris, în toamna anului 1991, am întrebat un deputat socialist francez în Parlamentul European din Strasbourg, cum vede el "slăbiciunea" guvernărilor socialiști francezi față de conducerea comunistă din România, la care el a răspuns: "Știi care este deosebirea dintre România de astăzi și un apendice? România este o țară, iar unei țări nu-i poți spune "mațul orb al Europei". Cinic și trist, dar cu asemenea conducători, cum are România, ea nu se poate bucura de o mai bună considerație.

Conducerea dela București s'a lăudat că a întocmit o Constituție după modelul francez (care model, căci nimeni nu-l recunoaște?) și că la aceasta ar fi contribuit și experți francezi. Într-adevăr un jurist francez a fost la București și a avut o oarecare participare la unele dezbateri juridice formale privitoare la Constituție. Respectivul jurist însă este fostul jurist al ambasadei RSR din Berna din timpul lui Ceaușescu...

Cu ocazia a doi ani dela Revoluția din Decembrie

DUȘMANI PE LISTA DUȘMANILOR

Un grup de politicieni confecționați din bumbac cu arnici roșu în țesătură, sunt îngrâșiți cu o listă de a fi catalogați în capul listei ca "dușmani" ai comunismului. "Premiul Nobel" de anticomunist fiind decernat legionarilor.

Cei cu arnici în țesătură se tem că Românul ar trage concluzia greșită: pentru că dușmanii comuniștilor sunt legionarii, atunci legionarii trebuie să fie buni deoarece comuniștii sunt răi.

Litania răsulată a bosumflăților pune în același lighean pe naștiți și legionari, dar se uită un amănunt: naștiții au făcut pact cu Stalin, iar mulți disidenți "anticomuniști de oră actuală" au aprobat și au servit guvernele impuse de Moscova, cu excepția "Cămășilor verzi", care, niciodată, n'au acceptat să fie "tovarășe de drum" ale tovarășilor ce și inspirau democrația din rafturile teoriilor lui Karl Marx.

Legionarul intră în istorie nu ca un "anti" etc. ci ca un "antidot". A fost o mutație genetică de gândire și acțiune așa cum un corp, amenințat de microbi, își produce singur imunitatea.

Același fenomen, tășnit ca un vulcan, l-am întâlnit la Timișoara și în Piața Universității, iar inițiatorii au fost decorați cu numele de golani, teroriști etc.

Dar să revenim la "golani" cei bătrâni.

Legionarul și-a apărut Neamul, Credința și Tradiția amenințate de miopia unor politicieni plus interesele de gașcă.

Tânărul Codreanu a fost cel care și-a riscat viața smulgând de pe acoperișul fabricii, steagul roșu înfipt de comuniști.

și l-a înlocuit cu tricolorul țării și tot el a cerut ca porțile universităților să se deschidă cu o rugăciune.

Care din partidele politice ce se vor catapultate în capul listei de "anticomuniști" pot să prezinte fapte asemănătoare?

Tot din sânul acestei generații, sub scutul Arhanghelului Mihail, au plecat în Spania un grup de tineri... Acolo, pe câmpiile iberice, și-au dat viața pentru biruința lui Hristos, martirii Ion Moja și Vasile Marin.

Ce vină se poate aduce unei generații care dă astfel de exemple?

Înțelegem ura D-lui Petre Roman-tatăl său luptase în Spania în tabăra comuniștilor și a D-lui Iliescu, posesor de "diplome" închinate dela Universitatea din Moscova; dar nu înțelegem protestele foștilor tovarăși de drum.

Legionarul nu dat piept deopotrivă cu cei ce ne spintecaseră țara și cu cei ce ne stăciseră limba, ne secerau satele și străveau simbolul Sfintei cruci sădită de Apostolul Andrei pe țărmurile Pontului Euxin din Scitia Mică.

Încăpățănarea lor de a rămâne "legionari" au plătit-o cu surghiunul și viața dar și-au scris cu dalta numele în istorie.

S'au înfruptat din teroarea comunistă și alți intelectuali și lideri din diferite partide politice, dar dacă s'ar fi făcut alegeri printre cei intermițiți partidul "Toil pentru țară" ar fi obținut 90% de voturi.

Iată de ce Legionarul rămâne marele dușman al comunismului.

Stroe MOLDOVANU

PROCESUL COMUNISMULUI

—Urmare din pag. 1—

Se teoretizează că după 1965 - și în special după 1968 -, dela ocupația externă a comunismului sovietic s'ar fi ajuns la ocupația internă a comunismului național, căruia i se pretinde caracteristica: Românii ar fi fost pe deplin liberi să aleagă între a servi ori nu sistemul, a intra ori nu în partid, a deveni ori nu activiști.

Se teoretizează că justiție înseamnă probe și că procesul comunismului e lipsit de probe, pentru că probele în cauză ar fi început să fie nimicite încă din 1953 și că nimicirea lor ar fi continuat chiar și după Revoluție. Iar cât privește zecile de mii de dosare cu material încă posibil probatoriu, care ar mai exista, nu se poate ajunge ușor la ele din cauza depozitării lor neinventariate pe la Serviciul Român de Informații (Securitate) și diferite ministere.

De ce atâtea teoretizări, atâtea diversiune, atâtea mascaradă? Pentru că abia când nu vrei să faci ceva o pui în teorie, ori te prefaci că faci ceva pentru a se crea iluzia că se face ceva ca până la urmă să nu se facă nimic. Este situația cu procesul comunismului.

Dezamăgita la culme de interminabila mascaradă de torpilare a procesului comunismului, Asociația Foștilor Deținuți Politici a anunțat că, în timp ce își menține denunțul făcut, se retrage din grupul de lucru pentru declanșarea procesului.

Este de subliniat că ceea ce AFDPR-ul urmărește, prin acest zis proces al comunismului, nu este deloc o incriminare a tuturor comuniștilor români ci, doar, o tragere la răspundere, o culpabilizare individuală în procese publice a unui număr de câteva sute de mari vinovați. Trageri la răspundere pe marea și esențială idee că, ele trebuie să constituie exemple demonstrative de recunoaștere publică a vinovăției unui sistem. Cu alte cuvinte, să se facă cunoscută adevărata față a comunismului.

Etica zice că un Stat de drept care succede genocidului unui regim comunist trebuie să repare nedreptățile. Că în România de după Revoluție nu s'a dat curs acestei etici este cea mai ilustrativă probă că ea nu este încă un Stat de drept. În fapt ea este departe de a fi așa ceva atâtea timp cât pentru puterea ei conducătoare cei 45 ani de comunism nu sunt nici măcar subiect de discuție, dar mi-te de judecată.

În loc să se răspundă chemării Gulagului, chemării eticii de regenerare morală, de transpunere a țării într-o atmosferă neînfrântă, puterea, patronată de D-l Iliescu, marginalizând personalitatea și mândria poporului care a fost întemnițat, rob, batjocorit și tortionat, sfidează istoria. Se sfidează sfîntenia martiriului și a dramei, a suferințelor din Gulagul românesc.

Ceea ce, în chip evident, puterea are în cap și grijă nu este procesul comunismului ci, dimpotrivă, salvarea imaginii lui. Interesul care ar trebui purtat pentru procesul comunismului, este folosit pentru împiedicarea lui.

Procesul comunismului cere și justiție și dreptate. O justiție care să nu constea numai în pedepsirea vinovaților ci și în recunoașterea adevărului.

Între justiție și dreptate trebuie făcută o deosebire. Justiția este prinsă în paragrafe de lege pe când dreptatea este o noțiune neîngrădită.

După decenii de grave nedreptăți este imperios necesar să se facă dreptate, să se facă lumină. Căci altfel toți aceia care au fost părtași la genocid, la dărâmarea Statului de drept, la pervertirea concepției despre adevăr, rămân stâlpi ai democrației "originale" a D-lui Iliescu.

Apele nu se pot separa decât prin justiția moral-politică cerută de procesul comunismului, care este simbolul conștiinței civice ce vrea să tragă la răspundere eșafodajul crimei comuniste.

Eugen BĂRSAN

ASOCIAȚIA CULTURALĂ ROMÂNĂ DIN HAMILTON

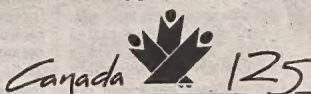
DIN HAMILTON

VĂ INVITĂ

SĂ PARTICIPAȚI LA

SĂPTĂMÂNA CÂMPULUI

CU TEMA

LA "CÂMPUL ROMÂNESC" DIN HAMILTON

26 IULIE - 30 IULIE

PENTRU INFORMAȚII:

ASOCIAȚIA CULTURALĂ ROMÂNĂ

P.O. BOX 78010

WESTCLIFFE POSTAL OUTLET

HAMILTON, ONT., CANADA L9C 7N5

TEL: (416) 387 0637 (416) 389 0644

NU UITAȚI!

Aduceți cu Dvs. corturi sau trailere pentru dormit.

1989, televiziunea occidentală a transmis mai multe filme documentare despre România. Concluziile: "În România nu s'a schimbat nimic" și "înainte conduceau comuniștii, iar acum conduc aceiași, fără a-și mai spune comuniști".

În zilele alegerilor comunale din Februarie s'a transmis un film despre munca și viața minerilor din Petroșani. Am văzut filmul în mijlocul unor muncitori occidentali, care au declarat: "La noi nici în Evul Mediu nu a fost așa de primitiv".

În asemenea condiții, Occidentul, pe bună dreptate, nu se grăbește să facă investiții în România și nici să acorde împrumuturi și ajutoare substanțiale. Să vorbim concret. În Ianuarie

s'a făcut cunoscut că în România există 8.377 societăți cu participare de capital din Franța, Germania, America și Italia, suma totală a capitalului mixt româno-occidental ridicându-se la 289 milioane de dolari. Ce reprezintă această sumă? Cam atât este necesar pentru ridicarea unei fabrici mijlocii în Vest: Ungaria are 2000 de societăți mixte, în care capitalul occidental este de 1.000 de milioane (1 miliard dolari); în fostul RDG s'a investit în 1991 o sumă de 95 miliarde mărci (circa 60 miliarde dolari); investițiile străine - repet, străine, făcute în 1991 în Marea Britanie au fost de 78 miliarde dolari, iar în USA de 156 miliarde dolari! Si atunci Bucureștiul se laudă cu 289 milioane,

adică cu 0,289 miliarde!

Să rădem sau să plângem? Dacă se merge în continuare într'un asemenea ritm de investiții de dolari, nici într-o mie de ani România nu va ieși din criza economică și generală în care se găsește. Să mai vorbim de industrializare, ridicarea nivelului de trai, cultură și civilizație?...

Iliescu se vaită peste tot că România nu beneficiază de același tratament din partea Vestului ca Ungaria, Polonia și Cehoslovacia. Să fie Iliescu atât de naiv ca să nu știe de ce?

Dacă țara vrea să se salveze să nu mai voteze la alegerile parlamentare și prezidențiale cu Iliescu și nomenclatura, ci cu "Convenția Democratică" și pentru reprezentanții ei!

George BĂLTEAN

Eseul politic

RĂSPUNS LUI NORMAN MANEA ȘI ALTORA

—Constantin MACRI—

Cea mai funestă propagandă antievrească - și din nefericire, se pare, și cea mai eficace, este aceea făcută de liderii radicali ai Comunității Mondiale Evreiești printre care se pot cita rabinul Kahane din New York, scriitorii sau intelectuali de frunte precum Karl Popper care în cartea sa "Societatea deschisă și inamicii săi" ("The Open Society and its Enemies") merge cu defrișarea totalitarismelor până la Platon, unul din pionierii (antici, evident) ai societăților totalitare și de ce nu, fasciste, iar mai recent, rezidentul american fost cetățean român, Norman Manea, care după părerea prezentatorului său, Dan Pavel (Revista "22" Nr. 6, 1992) face un "olerant și plin de nuanțe" eseul demascator al lui Mircea Eliade.

Într-adevăr reproșurile D-lui Norman Manea sunt incolorate și insignifiante, față de opera uriașă a marelui cărturar român mort în 1986. De aceea nu eram tentați să ținem seama de ele, precum nu ne-am oprit mai mult nici la elucubrările lui Karl Popper, care îi trece pe Marx și Hegel (de Platon am pomenit) pe lista inamicilor societății deschise.

Există însă în textul lui Dan Pavel și stă scris în Revista "22" (ce se vrea revista Revoluției române) această frază cutremurătoare: "Pe post de judecător stă o cultură a procedurilor democratice, iar pe postul de judecată o cultură cu o experiență colectivă și individuală minimă a democrației".

Aceasta i se pare ziaristului român cheia problemei. Si așa pusă, problema devine dramatică și fără șanse de comprehensiune a orientărilor culturale și politice în special, a eforturilor de solidaritate umană, după trauma totalitară care a martirizat popoarele dela Atlantic la Pacific în acest secol abject, ce va expira în curând.

Stim cu toții ce reprezintă Platon pentru cultura atlantică, europeană în special, și ai atribui, retroactiv, cu 25 de secole, o intenție totalitară, chiar în condițiile societății sclavagiste, autorului "Dialogurilor", este dovada unei formații spirituale nereceptivă la "dialog" la idee, la un anume tip de transcendență și de metafizică care te hărăzește unei perpetue rătăcirii. Nimic de-a face aici cu umanismul democratic, de tip iluminat, nici cu "deschiderea", Platon fiind deschizătorul de orizonturi în "eliberarea forțelor critice ale omului". El era doar strălucitul elev al lui Socrate, pe care l-a continuat și comentat, și de orice poate fi acuzat Socrate numai de "închiderea" nu. Aici Popper nu poate fi animat "de un nobil elan justițiar și moralist" cum scrie Dan

Pavel, ci de un anume elan demolatoriu al unui pilon al culturii greco-creștine, unul din cei care stă piază de temelie culturii noastre europene.

E posibil ca și Dl. Norman Manea să nu recepționeze corect mesajul gândirii lui Mircea Eliade față de realitățile spirituale și sociale românești interbelice, în special al tinerei generații postbelice (după realizarea României Mari) când amintirea proaspătă a celor 800 de mii de morți ar fi generat o conștiință religioasă acută, ca o compensație - aleatorie poate a unor efecte sângărânde.

A cita ce a spus Mircea Eliade despre Mao sau despre Stalin nu relevă deloc înclinațiile sale totalitare ci cel mult o interpretare prin modelurile sale arhetipale la care s'a referit atât de des, dintr-o perspectivă strict științifică, profitabilă și azi, după cum mausoleul lui Lenin a fost socotit de mult și de mulți, drept o încercare de sacralizare, de redobândire a unei stări de efuziune metafizică, ca punct de sprijin în gândirea perenă a celui îmbălsămat. Despre ce scrie Eliade, în 1936, despre regimul lui Mussolini, nu semnifică decât opinia, curentă în acea epocă, că acesta a promovat Italia în rândul marilor puteri europene, scoțând-o din haosul politicianist postbelic, când abuzul de democrație a dus la anarhie și neguvernaibilitate. E această opțiune, pur conjuncturală, o calificare pentru situarea marelui cărturar în tabăra dușmanilor democrației? Câteva fraze desprinse din articole, vechi de peste 50 de ani, și din interviuri ocazionale - reflex al unui moment istoric, nu pot să altereze imaginea omului, intelectualului, savantului de renume mondial, scriitorul care a fost Mircea Eliade refuzând constant timp de 40 de ani orice compromis cu regimul totalitar din România - lucru care ar trebui să-i dea de gândit criticului său, la care ne referim, în principal.

Faptul reproșat, de asemenea, că a fost sceptic față de modelul occidental al democrației - atitudine deloc singulară, mai ales că Dl. Norman Manea nu spune în ce sens și cu ce direcție se manifesta scepticismul său, și chiar, foarte important, când iarăși nu este un argument pentru a înșina refuzul societății deschise.

Nici Eminescu, nici Iorga și cu atât mai puțin Noica nu au fost antisemiți, dacă e să definim bine termenii, adică să înțelegem prin antisemitism o concepție doctrinară și filosofică care vede în iudaism o practică social-istorică, a poporului evreu, contrară intereselor popoarelor nutrite de filosofia de viață creștină, centrate pe valorile greco-latine și tradițiilor culturale tipic europene.

În cultura românească antisemiți doctrinari au

fost Vasile Conta, A.C. Cuza și parțial Prof. Dr. N. Paulescu, descoperitorul insulinei.

Si Eminescu și Iorga au reacționat la niște realități contemporane lor, care erau de neignorat pe bază de statistici.

Si America are "cote de emigrație". De ce n'ar fi cerut așa ceva și Eminescu la vremea lui? Când nu din motive rasiale ci din cauza dezechilibrelor demografice se nașteau probleme sociale și economice grave.

Este drept să fie condamnată epoca și cultura ei, contemporane lui Eminescu sau Iorga, drept cultură cu o experiență colectivă și individuală minimă a democrației? America este o țară de emigranți. Era România ultimelor două-trei decenii ale secolului XIX mai puțin democrată decât America din vremea corespunzătoare?

Au același substrat axiologic răbufnirile de apărare națională ale lui Eminescu sau Iorga, cu analizele lui Karl Popper sau Norman Manea?

Când Eliade scria că Evreii au dobândit o majoritate absolută în toate orașele Basarabiei, este "ridicolă și dezgustătoare" o asemenea aserțiune după cum o califică Norman Manea, fără să se fi întrebat dacă Eliade a spus un adevăr sau a mințit sau a exagerat. Toată lumea civilizată a îmbrățișat și susține cauza sionistă și socotim că Ikudul are intelectuali lui, care forsează spiritual cauza recuperării căminului național al poporului evreu. Să fie aceștia rasisti sau extremiști? De ce poporul român ar fi avut interdicția de a-și apăra, la vremea când scria Mircea Eliade, integritatea proaspătului reconstituit cămin național?

Toată generația de aur interbelică în frunte cu Mircea Eliade a tentat ca prin creație să dea, în sfârșit, o identitate națiunii române, recunoscută pe plan cultural universal, să valorifice optim potențele de genialitate, de propensiune exclusiv spirituală. Noi Românii, spune Codreanu, n'am pus mâna în gâtul altor naționalități, n'am atentat la pământul și dreptul altuia, ci am vrut să ne regăsim pe noi înșine după secole de împilări străine, am generat o mișcare de reconstrucție morală și religioasă, în intenția de a ne epura de levantisim, de balcanism, și de aneantizare a valorilor specifice etniei noastre: bun simț, simțul măsurii, iubirea adevărului, pacea lăuntrică prin simțirea apropiată a Creatorului, prin credința nestăruită că valorile pe care le trăim cu autenticitate și echilibru, vor învinge. Dar timpul adevărului nu sosise.

A fost și este încă timpul minciunii și al imposturii. Neamul românesc plătește și azi victoria nemerniceii care a început la 10

februarie 1938, victorie care l-a răvășit până la hibridizare timp de 51 de ani. Eliade și generația lui au vrut să împiedice catastrofa.

A înșina, cum face Norman Manea, că evoluția ideologică a lui Mircea Eliade, relevată în Memoriile și Jurnale, nu rezistă testului etic, este o insolentă în raport cu diagrama dramatică a căutării adevărului sesizabilă în toată opera scriitorului.

Este incredibil ce ne spune Dan Pavel despre acribia cererii textelor ce urmau să apară în "The New Republic" din moment ce eseul lui Norman Manea apare cu atâtea flagrante inexactități și subiectivisme care nu mai au nici o acoperire în evoluția vocațiilor și opțiunilor eliađești din ultimii 50 de ani de viață.

Când Norman Manea spune despre Corneliu Zelea Codreanu că a fost violent antisemit și antidemocratic și comisesse "cruzimi odioase", face afirmații flagrante mincinoase. Care este textul sau declarația sau gestul lui Codreanu, unde acesta se vedește "violent antisemit"? Cine profită ca să se perpetueze o asemenea răstălmăcire a realităților istorice? Precum se știe, bine și de mult, Codreanu s'a despărțit de A.C. Cuza tocmai pe problema "antisemitismului doctrinar" al acestuia. Codreanu a refuzat să vadă în Evrei cauza relexor societății românești de atunci. Plecând dela amoralismul clasei conducătoare, el a început o operă de reconstrucție morală și civică, care, în fond, este baza legionarismului codrenist.

Când a comis Codreanu "cruzimi odioase", când la 38 de ani este luat din detenție pentru a fi strangulat și împușcat? Pentru cazul Manciu-dramatică opțiune pentru autoapărare, a fost judecat și achitat de justiția română, cu adevărat independentă atunci, stabilindu-se cauza provocării și a legitimei apărări. Acestea sunt realități tragice pentru istoria poporului român pe care avea datoria să nu le uite nici Norman Manea nici Dan Pavel. Este evident că "The New Republic" face exclusiv o anumită politică utilă pentru practica dezinformării opiniei publice în afara hotarelor României, unde amintirea și documentul istoric este respectat.

De ce merge atât de direct, împerturbabil până la cinism, Dl. Norman Manea contra adevărului? Cui prodest să insulte simbolurile sacre ale unei tragedii naționale? Pentru că martiriul lui Codreanu și al principalilor săi colaboratori, este o pagină de sânge și de suferință atroce, care determină pe memorialistul "demascator" de Norman Manea să spună că "generația noastră nu a avut un destin politic".

Adică, prin moartea mioritică, cum cu drept cuvânt s'a spus, a lui Corneliu Codreanu, se încheie tentația de zăvăluirii unui absolut românesc, ce ar fi dat acestei insule de latinitate răsăriteană strălucirea potențelor sale genuine: în realizarea unei culturi eminesciene și a unei civilizații pe măsura fiilor săi pierduți: Vlaicu, Coandă, Constantinescu etc. N. Carandino vorbea odată de această "fabrică de genii" care a fost societatea românească interbelică. Cu ce drept se insultă un trecut de atâtea nepătate aspirații?

Dar pe măsură ce adâncim lucrurile, ne dăm seama că acest Norman Manea îi impuță lui Eliade lucruri demne de toată

stima și la noi și la Ierusalim; tradiționalismul, creștinismul, etnicitatea, valorile culturale ale locului; și că e falsă problematica integrării în Europa cu abolirea caracterului național al Statului. Federalizarea Europei, care este o certitudine și o mare speranță a viitorului, se va face tocmai prin uniunea liberă a unor naționalități, altădată absurd diverse, prin potențarea virtuților specifice. Exemplul cel mai eclatant este Uniunea Franco-Germană, ca un principal altor.

Nici nu merită să discutăm însinuarea că Mircea Eliade ar fi determinat dela Chicago protocronismul ceașist.

Continuare în pag. 8

DRUMUL CRUCII

Pe meleagurile Țării crește cântecul Mișcării. Vântul-l duce și-l aduce, strânge Cruce lângă Cruce, gândul, faptă înțeleaptă cale spre lumină, dreptă, că din seară până-n zori și mormintele dau flori.

S'a mbrăcat în haină nouă Minunea din optzeci și nouă filtrată prin Golaniadă (cine are ochi, să vadă) că sfidând curse violene toți sunt Simon din Cirene, urcând trepte de durere pentru Sfânta Inviere, Invierea Neamului în ciuda dușmanului.

Peste-a vremurilor spasme tineri luminoși ca'n basme au găsit în ei Țaria să străbată România, crainicii vii ai vârstei lor pentru noul viitor.

Parcă duceau Tara toată prin vifornită și zloată, că sub pașii lor aprinși se dădeau nămeții'nvinși, norii își cătau de drum spre hotarele de fum din apusul Răsărit de pe unde au pornit...

Neam vitregit de istorii și-au venit izbăvitorii! Ridică-ți din nou odată fruntea ta întunecată și cu ochii să străbați peste ape și Carpați cetățile lui Stef. 1 din Hotin pân' la Liman, vechile țării hotare până la Marea cea Mare. Tara să o cureți iar de durere și amar, de veninul spinului din curtea vecinului...

Tară ieși-le-nainte și sărută-le fierbinte Crucea lor, de jos în sus pe care s'a stins Iisus, că numai sub umbra ei poți să-ți crești un alt temei.

Zahu PANĂ

SIMILITUDINI

—Dr. Gr. GHYKA—

Zilele trecute am văzut la televizor o festivitate care pentru mulți concetățeni probabil a trecut neobservată, ca un fapt divers, evident festiv dar similar sărbătoririi vreunui sfânt mai puțin important, în fiecare an dela Dumnezeu.

Era vorba de descoperirea fiicei Colonelului Arnăuțoiu, celebrul rezistent anticomunist, partizan în Munții Făgărașului. Meritul acestei acțiuni a fost rezultatul efortului insistent și remarcabil al Partidului Național Tărănesc care a întreprins cercetări pentru a lămurii soarta ultimilor ani ai grupului de rezistenți anticomuniști conduși de Colonelul Arnăuțoiu. Pentru moment precizez că după o rezistență incredibilă în Munții Făgărașului, timp de zece ani, urmăriți zilnic de către trupele de Securitate, șefii acestui comandou de eroi au fost prinși prin trădare. Colonelul Arnăuțoiu a fost condamnat la moarte și executat, neîndoielnic după niște anchete la care probabil nici cele mai negre descrieri ale infernului nu pot visa... Soția sa a fost supusă aceluiași chinuri după care a fost de asemenea împușcată.

În urma lor rămăsese o fiică de a cărei soartă nimeni nu mai știa nimic. Fiica Colonelului Arnăuțoiu a fost regăsită după cercetări intense sub un alt nume, după ce fusese adoptată dela un orfelinat oarecare de o familie minunată, familie care nu știa practic nimic despre originea acestui copil frumos, talentat, bine educat - ce a reușit să absolva Conservatorul din București, urmând o

carieră artistică de bună calitate.

Ciudad, ai spune, și prima concluzie ar fi, cea mai apropiată logic: iată ce diabolic s'au comportat comuniștii pentru a lichida orice urmă a relațiilor de familie și corespunzător, orice amintire a unui eroic fenomen de rezistență anticomunistă în România.

Si iacă așa, mintea continuă să judece și să ordoneze fapte, în aparență disparate, adunate în cursul timpului în memorie. Toată omenirea a fremătat. Americanii au făcut și un film de mare succes - pe marginea romanului Doctor Jivago, de Boris Pasternac. Filmul, oglindind întocmai faptele relate în roman, începe prin căutările asidue pe care le întreprinde fratele Doctorului Jivago, un general de NKVD (poate un comunist naiv și idealist) pentru a identifica pe fiica Doctorului Jivago. Această fiică, fugărită împreună cu mama ei de către organele Securității comuniste rusești, este separată de familie și internată într'un orfelinat sub nume fals pentru ca orice legătură de sânge, orice amintire despre "originea socială" să se piardă într'o colcăială anonimă de copii ai nimănui, pe care revoluția socială, determinată de leniniști îi aruncase în stradă, afară de orice cadru familial. Probabil pentru a se conforma doctrinei lui Engels - azi de mulți uitată - conform căreia "originea capitalismului se găsește în structura celei sociale denumită familie".

Nu mai trebuie să spun cătă lume în Occident a plâns văzând filmul Doctor Jivago și căt de mult a fost deplâns acest popor rus care a suferit atât de mult în urma tragicei experiențe sociale reprezentată de dic-

tatura comunistă.

Evident, din nou, prima concluzie logică a acestor Occidentali a fost neîndoielnic: ce mult au suferit Rușii în urma acestui plan diabolic, organizat de către psihologii Securității comuniste, temeinic și științific organizat de către Dzerjinski, Beria și alte celebre genii ale răului.

La această concluzie, perfect adevărată, vin acum și eu să adaug: este de remarcă însă și faptul că aceste sisteme au fost "exportate" și în țările socialiste satelite. În al doilea rând trebuia subliniat că poporul român a avut o rezistență eroică împotriva comunismului, rezistență în bună măsură necunoscută tocmai datorită măsurilor cu totul diabolice de ștergere a oricărei memorii privind această rezistență și implicit a eroilor ei, și nota bene - a conștiinței existenței lor măcar și în mintea copiilor și a urmașilor de sânge ai acestora.

Astfel aceasta ar putea fi redusă la doi factori evident perfect antitetic, respectiv noțiunile comunist-anticomunist. Ultimul termen poate lua forme concrete istorice diferite, pornind dela noțiunea economică de capitalist și trecând succesiv prin înțelegerea de creștin, naționalist, ajungând prin derivație la chiabur, patron sau chiar simplu intelectual onest.

Când să conturez mai clar această ultimă categorie de anticomunist, iată imi vine în minte un fapt concret pe care l-am cunoscut direct. Din nou, viața a vrut ca și acest caz să se piardă în masa de uitare colectivă și în diferența cotidiană comună. Mă refer la nepoții (două

fete și un băiat) celebrului Secretar General al Partidului Comunist Român, respectiv, inginerul Ștefan Foriș. Puțină lume știe exact cum a fost asasinat Foriș, cu sânge rece și bine premeditat de către grupul de comunisti fideli lui Gheorghe Gheorghiu-Dej, în primii ani după 1945, când lupta pentru putere din sânul acestui partid, cu o istorie atât de tulbură, devenise turbată.

Si mai puțină lume știe însă ce s'a întâmplat cu soția și fiica lui Foriș după asasinarea acestuia. Ei bine, soșii lui Foriș i s'a impus prin santajul aruncării afară din locuință și din orice slujbă, deci amenințată cu infometarea, să divorțeze (post mortem) de soțul ei asasinat și să ia deci "logie" numele ei de domnișoară, respectiv, Sârbu. Ceea ce este însă și mai ciudat este faptul că numele de Foriș trebuia schimbat în Sârbu și pentru fiica acestui "adversar al comunismului". Așa deci, fata lui Foriș a devenit domnișoara Vera Sârbu. Crescută sub acest nume, în școli bune, rezervate exclusiv copiilor cadrelor superioare de partid, oricum, bine supravegheată, fiica lui Foriș reprezintă, zic eu, un caz trist și oricum, omenesc, interesant. Anume nimeni nu ar putea băga mâna în foc, dacă dintr'o ereditate mai deosebită sau (după mine în mod bine dirijată) dintr'o atență și rafinată educare a perversității suferite, fiica lui Foriș, încă din tinerețe manifesta semnele unor căderi umane incontestabile pe care nu are nici un rost să le disecăm acum.

Atât doar menționez, și aceasta numai pentru a argumenta căt de căt, prin fapte, ideea susținută, voi aminti despre înclinațiile ei

neobișnuite spre băutură și droguri, despre numeroasele tentative de sinucidere și despre faptul că, prin căsătorie sau fără, cei trei copii pe care i-a zămislit au fost concepuți cu trei bărbați diferiți, ultimul fiind Indonezian, nu se știe bine cu ce rosturi în trecere prin țara noastră. Cert este că toți acești copii, foarte realizați și de bună calitate socială, poartă cu toții același nume de familie (evident nu Foriș) ci Sârbu, numele mamei lor.

Crescuți de către bunici, rude îndepărtate și, nu în ultimul rând de către educatori numiți de partid (au fost înscriși și au absolvit aceleași școli rezervate copiilor de nomenclatură, ca și mama lor) nu știu și mă întreb căt și ce vor fi știind ei despre

bunicul lor și despre tragedia acestuia.

Cele spuse mai sus sunt fapte și ele permit o altă concluzie validă, respectiv: nu numai adversarii declarați ai comunismului ci și foștii comunisti care au deviat dela linia dictaturii de partid suportă absolut aceleași consecințe. Aceasta pentru a ilustra perfect teza lui Lenin după care "cine nu este cu noi este împotriva noastră". Alternativă nu există.

Si cine poate spune că nu este așa? În fond atât Maresalul Antonescu cât și Lucrețiu Pătrășcanu nu au pierit oare executați lângă aceeași închisoare Jilava, în aceeași vale a pierșicilor, împușcați de glonful unor acelorași bestii care probabil, nici măcar nu știau în cine trag?

Continuare în pag. 9

CUVÂNTAREA TRONULUI

Aflați ce este în ea

Guvernul Provinciei Ontario și-a definitivat programul pentru noua sesiune a Legistaturii la 6 Aprilie 1992, în Cuvântarea din partea Tronului.

Cuvântarea scoate în evidență importanța investițiilor în Ontario:

- Investiții în oameni;
- Investiții în afaceri;
- Investiții în infrastructură;
- Investiții noi în mecanisme;
- Investiții în mediul înconjurător;
- Regulamente concise;
- Servicii publice efective și ieftine.

O copie a cuvântării se poate obține gratuit. Simplu, completați și trimiteți cuponul de mai jos.

Please send me my copy of the Speech from the Throne.

English ☐ French ☐

NAME

ADDRESS

TOWN

PROVINCE

POSTAL CODE

Please mail this coupon to:
Throne Speech, Ministry of Government Services,
P.O. Box 995, Station F, Toronto, Ontario M4Y 2N9

Valeriu NEȘTIAN

SUNTEM NOI ÎN TIMP SAU ÎN CONTRATIMP?

Urmare din pag. 1

Dar nu există și o soluție constructivă?

Negreșit că da. Lumea de azi este cu aproximație cam în același fel cu lumea în care s'a ivit cu aproape 75 de ani în urmă, la Dobrina și aici în Iași, dintr'o imperioasă necesitate obiectivă, naționalismul creștin. Acesta nu a apărut într'o lume cuminte, perfectă, cu brațele deschise. Dimpotrivă! Ca și astăzi, atunci întrebarea esențială a celor majoritari era nu "ce să fac pentru a mă mântui și să contribuie la izbăvirea Neamului?" Întrebările erau /sunt altele și mai multe: "Cum să procedez ca să trăiesc EU bine?" "Cesă fac, ca să-mi aranjez o situație durabilă?" "Ce să întreprind ca să ajung la Putere, ca să mă îmbogățesc?" s.a.m.d. Pe parcurs s'au schimbat răspunsurile, nu și întrebările. De aceea, bunăoară, legionarii au și fost în contratimp cu un important segment din această lume...

Anticomunismul hristic

s'a născut să servească Națiunea românească. Nu s'a plasat în contratimp cu colectivitatea națională pentru că ea n'avea credință suficientă. Nu a părăsit-o (fizic sau spiritual) fiindcă ea își limita interesele la prezent. Nici nu s'a separat, deși era în dezacord cu necredința, cu politicianismul, cu forțele oculte. Românismul creștin a venit la timp și în timp, în istorie. Sfîntînd timpul și istoria. Răscumpărînd lumea, prin luptele, sacrificiile, jertfele cunoscute. Până la atîta a pretuit-o. Combatanții lui au dat pe ea însăși viața. Așa de tare au iubit-o!

Bineînțeles că antistîngismul nostru e în contratimp, dar cu păcatul, cu lasitatea și vînzarea de Neam și Tară, cu apostazia și răul din fiecare. Cu lumea în care este chemat tot Românul să trăiască și să-și dobîndească mîine mîntuirea e în timp. Condiționat: "Nu puteți sluji și lui Dumnezeu și lui mamona!" Iată pentru ce, de pildă, spiritul legionar

nu este doar util, concesiiv inevitabil, ci e mai ales indispensabil existenței unei Românii libere și morale. În actualul context istoric, injecția de naționalism hristocentric are rostul practic al unei grefe izbutite pe trunchiul sănătos al Neamului.

Cu acest om al sfîrșitului de mileniu trebuie să mergem, așadar, împreună sau împotriva? Ce ar însemna de altminteri /contratimpul? Să ne izolăm? Să ne prefacem în "bisericiuțe"? Să ne retragem într'un ghetou și să ne vedem acolo de crezul nostru și de păcatele /indeosebi ale altora? Dându-ne pasivi cu presupusul - ca să ne găsim în treabă - despre una, despre alta?

A ne retrage din lume, fie și în lumea "pură" a ideilor abstracte, utopice, strict teoretice, ar echivala cu a ascunde lumina sub obroc. Or, noi trebuie să fim anticomuniști ai faptelor, cu timpul nostru. Contratimpul timpului, al istoriei, al lumii, preciza un

- 11 -

[illegible]

O PERSEVERENȚĂ MALEFICĂ

- ALEGERILE PREZIDENȚIALE -

— Adrian GRIGOROPOL —

În România, dela Revoluția din 1989, se vor desfășura a doua oară alegeri prezidențiale. Separate de cele legislative ori concomitente, în lunie, cu toate presiunile interne sau externe, ar fi premature pentru că Parlamentul are de finalizat un stoc de legi esențiale care accelerează ar suferi de superficialitate și ar compromite din nou speranța, seriozitatea procesului electoral. Menționăm legea electorală trecută de o comisie a Senatului, care prevedea antedemocratică, dacă ar fi să menționăm eliminarea observatorilor naționali, legea finanțării partidelor etc. Pe de altă parte s'a ajuns în Mai și nu mai pot fi asigurate cele două luni prealabile de campanie electorală după cum bulversarea recentă în evantaiul partidelor politice a dat peste cap aranjamente care erau considerate sigure. Dl. Ion Iliescu, deși se ține după o perdea de falsă indecizune, răvânește la o re-alegere, cu orice preț, pentru încă 5 ani, pentru fericirea, poporului, după sine și unil, pentru nenorocirea după alții.

Fără pretenția de a examina exhaustiv această perspectivă încercăm să abordăm câteva aspecte.

Recenta Convenție Națională a FSN-ului a constituit o schimbare în sâmbul acesteia. Actualul lider, Petre Roman, și-a propus restructurarea într-un partid autentic subdeviza "Vitorul azi!". Dar s'a desprins o aripă, incluzând pe cei mai mulți din gruparea majoritară parlamentară, sub altă deviză, "Pentru schimbare", care a întreprins demersuri de a se înscrie ca partid sub denumirea "F.S.N. - 22 Decembrie". Atât matca Frontului cât și toate formațiunile post-revoluționare care au adoptat în titulatura lor datele Revoluției, au contestat denumirea ca o uzurpare imorală și ilegală. Dat fiind lupta deschisă între Domnii Iliescu și Petre Roman pentru monopolizarea puterii, situația în Front s'a îndârjit înregistrându-se fel de fel de derapaje. Aripa desprinsă de convenția cu Dl. Iliescu care așteaptă să nu se propună ci să fie propus, a anunțat propunerea și sprijinul candidaturii acestuia. Întrebat despre denumirea adoptată de sprinjitorii săi, președintele a răspuns, ca de obicei, în codul de pește. Ca neutru ce trebuie să fie, nu-i revine să se pronunțe, dar dacă ar fi totuși s'o facă n'ar fi de condamnat câtă vreme data de 22 Decembrie are semnificația platformei și programului pe care Frontul l-a adoptat și aplicat de doi ani și mai bine. Dar a reponat că nu-i revine să fie nici pro, nici contra. N'a mai adăugat nimic despre succesul cu care se poate lăuda Frontul.

Cu un asemenea start, indiferent de ambiguitățile etalate, campania sa pentru realegere este deschisă și în executare febrilă.

Trecând peste faptul că acest Front, complet sau scindat (cum se pare mai de mult), nu a salvat națiunea

nici la 22 Decembrie și nici în cei doi ani și ceva în care cu sârg a împlins-o spre ruină, găsindu-se toți implicați cu cele ce se vor întâmpla cu soarta noastră, trebuie să consemnăm că acum suntem confrunțați cu Frontul Salvării Frontului și suntem îngrijorați de perspectivele acestora, manevre atât pentru alegerile legislative cât și pentru cele prezidențiale.

Vorba românească sună că lupul își schimbă părul, dar năravul, ba!

Primăvara, la propriu nu la figurat, lupul își schimbă blana. Năpărlăste. Trecând și peste felul cum s'a ales la 20 Mai, remarcăm că Dl. Iliescu, cu excepția mineriadelor nu s'aprea văzut, afară doar de când cu discreția care-l caracterizează a ocupat Palatul Cotroceni (în care odosul Ceausescu pentru altul a investit atât teaur de Patrimoniu Național) și unde condițiile volevodale au comportat și comportă stralucite protocoale, recepții, conferințe de presă, adresări de mesaje națiunii, acestea în ciuda mizeriei în care ne zbatem, dar în schimb ne ridică prestigiul într-atât încât de invidie nu ne mai primește nimeni peste hotare. Se deosebire de Petre Roman care s'a aflat mai mult în survolul Occidentului decât la cârma guvernului. Dl. Iliescu n'a fost decât pe la Moscova, Paris, Davos, în premieră absolută la New York și acum la Atena. Aici a întâlnit diaspورا românească și chiar pe Grecii repatriiți, care și-au exprimat nostalgia după timpurile petrecute în țara noastră. I-a uitat însă pe românii aromani, macedoneni... gândurile fiindu-i mai mult la francofonie.

Se spune că un om politic trebuie să înfrunească o seamă de calități ca poză, charismă, pricepere și aplicaj la treburile publice și un discurs politic până la artă oratorică. Să fie o faptură complexă. Când Președintele Iliescu s'a în-apaioat dela unica sa vizită efectuată la Adunarea Națiunilor Unite din New York, a ținut să împărtășească națiunii ceva întâmplătoare, cu alocuțiunea Președintelui Statelor Unite, Bush. Cineva care ca dânsul nu era auzat, pentru că urmărea textul anterior distribuit, ar fi crezut că expunerea era cu totul liberă deoarece nu o mitea nici un cuvânt, virgula, paranteză și punct. Totul era atât de exact, sincronizat. O tehnică perfectă audio-vizuală cu care unii șefi de State sunt mamești cu o regie de-a dreptul autoricească. Spre înlăstirea ascultătorilor noștri, președintele s'a conștientizat că n'a manifestat niciodată slăbiciune pentru asemenea tehnici, n'are s'o învețe ca s'o folosească vreedată, că în ce-l privește preferă discreția, decența, modestia.

Așa că să fim mândri că șeful Statului nostru nu este nici autor, nici robot într-o ireproșabilă mecanică sofisticată, că este dăruit de la natură și nu vorbește de ne înnoale inima și înaltă spiritul.

Dar să ne întoarcem la prezent și să urmărim câte ceva din extrem de laborioasă activitate, când e vorba de realegere, a președintelui nostru. A leșit primul cu plugul Mercedes super blindat ca să a-re adănc în ogorul campaniei sale electorale. Pe județe, vizite scurte. La Brejcu în județul Covasna, unde trăiesc în armonie jumătate Români și jumătate Maghiari, lângă trecătoarea Oituzului, a avut prilejul să evoce eroismul român și ca exemplu încurajator fraților noștri de peste Prut care sângerează pe Nistru cu Cazacii de pe Don, ca pe vremea atator domnitori moldoveni, cu excepția lui Ion Vodă cel Cumplit care se avea bine cu ei. La Brașov ca semn de prețuire cum rezultă din prevederea declarației că are "cea mare încredere în muncitorime" și ca nu cumva datorită mizeriilor actuale ale vieții să se repete vreun 15 Decembrie. Desigur, programul de vizite va continua, poate și la minierii din Valea Jiului, că tot le-a promis dar nu i-a permis agenda, poate și la Timișoara, ca din toată inima și public să subscrie la punctul 8 al Proclamației. Sunt greutăți de campanie și pentru președintele fiindcă suferă de mal de helicopter când cu decolarea unuia de pe acoperșul heliodrom al C.C.P.C.R. Dar și cu drumurile sunt probleme, căci sunt gătite ca de război, cu fel de fel de capcane, gropi, șanțuri antitanc, a-rici de sârmă. Pe traseele sale se lucrează zi și noapte, ca să le mai astupe și asfalteze, ceea ce tot e bine că se mai alege și țara cu câte ceva.

Cum cuvântul din poveste înainte mult mai este, mai bine să sârim la 14 Aprilie a.c. când numai cei în-tors dela Atena cu escală la Suceava, în cetatea de scaun a lui Ștefan cel Mare și Sfânt ca să-l înălțasească, de rutină, acolo și pe Mircea Snegur, a convocat presa care a umplut la refuz una din sălile de recepție. Nu se pot reda motă mot întrebările și răspunsurile decât scrise, cu regret că nu și audio-vizual, dar și așa reduse la câteva perle.

Dacă totuși discursul președintelui are și cursur, este că nu suferă de concizune, de concentrare, dând tot timpul impresia că ar fi în fiecare mână câte o igliță și cu ele croșetează ideile, una pe față, una pe dos, și când pierde număratoarea, recurge ca să căpească la "avem disponibilitate" sau vom realiza "deschiderea", un fel de colac de salvare cu care suplânește tot ce nu s'a spus ori ar mai fi de spus. Aceste procedee oarecum inepetabile nici nu cresc nici nu scad însă discursul în-și dezașează un aer de naturalitate care-l ferește de prețiozitate cât și de mediocritate. În fond gustul se mai dă și cu sare și piper.

Există deosebire între portretul polițienesc, pictural, literar și politic. Primul este schiță de arhivă,

al doilea și al treilea de pătrundere a caracterului și îndemănare de penel sau condei, iar ultimul de dinamism și reflexie asupra intereselor societății chiar dacă uneori caricatural. Toate însă destinate și posterității.

Din ploaia de întrebări dintre care multe s'au dovedit incomode, am reținut numai trei. La una din ele, stupefiat, dar nu pe loc, însă a doua zi, Președintele Iliescu a reacționat prin ridicarea acreditării. Victima fiind corespondenta Gilda Lazăr, actualmente la "România Liberă" și fostă la "Dreptatea" când aceasta avea "nerv politic". Nu putem descrie ce a culpabilizat-o. La o primă întrebare corespondența s'o adresase, despre încălcarea unui Protocol la Atena, a renunțat față de explicațiile date anterior de președinte. A doua - pe care a menținut-o despre dezvăluirile făcute de "Tinerama" asupra trecutului D-lui. Măgureanu, șeful S.R.I.-ului. Se mai formulaseră întrebări tot atunci și înalte și după. Gilda Lazăr stăruia ca să se explice președintele de ce nu afectează demnitatea D-lui Măgureanu cele apărute în presa despre faptul că acesta a mințit în Parlament și implicit pe toată lumea că nu a lucrat în Securitate și din 11 Aprilie, când a apărut articolul în "Tinerama", Dl. Măgureanu a tăcut fără replică. I s'a răspuns că Dl. Măgureanu într-adevăr a lucrat ca stagiar câteva luni la Serviciul de Informații Externe, care era cu totul altceva decât Securitatea și că cel în cauză are toată posibilitatea să explice singur

lucrurile. Cine poate descifra în cele de mai sus o abatere gravă profesională sau mai mult, un delict de presă încă nelegiferat? Președintele care face atâtea caz de liberalismul său față de presă, ca instituție esențială de informare a vieții politice, prin măsura luată se decide total și demonstrează în fond demagogie regretabilă. Situația D-lui Măgureanu s'a extins în Parlament, pe canale știutoare de multe, dar până acum ferecate, precum că ar fi fost căpitan M.A.I. și a depus jurământ că va urî pe dușmanii comunismului. Ca justificare, prezent în Parlament, Dl. Măgureanu s'a apărut că dosarul său i-a fost furat de Gelu Voican și că 30-50 de mii de dosare au fost distruse sau furate și ca amenințare a propus darea în vileag a informațiilor fostei Securități, contra atac adversității parlamentare. Deocamdată rămâne gustul amar pentru opinia publică față de garanțiile ce i le-a dat și continuă să-l fie date de președinte și pentru teama de ce se va alege dinșant și contra sa.

O a doua întrebare, extrem de incomodă, a fost referitoare la ce poziție are Președintele Iliescu față de intenția Regelui Mihai I de a veni în țară, cu prilejul Sărbătorilor Sfințelor Paști? Este notoriu ce s'a petrecut la prima venire a Majestății Sale, când Dl. Iliescu are președinte provizoriu iar acum se prevalează de a fi fost ales la 20 Mai 1990 și prezumtiv candidat la realegere pe 5 ani. Ei, bine, întrebarea a fost mai mult decât iritantă, congestiv facială, iar răspunsul ghilo-

tină. Poate veni ca cetățean care respectă ansamblul legilor acestei țări, dar ca Suveran, nu are ce căuta.

Separă că politica Președintelui Republicii Independente Moldova, Mircea Snegur, ar fi duplicitară, curențieră la reîntregirea fraților români de dincolo și dincoace de Prut? Răspunzând la întrebarea extrem de delicată și în ce-l privește, Dl. Iliescu a croșetat un caer de lăna politică pentru a conchide că nu este duplicitate ci raționalitate, politic fiind vorba de un focos cu multe consecințe. Lucrurile trebuie judecate ca atare și pregătite în mod corespunzător. Asupra unor atare chestiuni este mai bine să vorbești mai puțin în public și să acționezi în fapt pentru realizarea procesului de reîntregire în așa fel ca până la urmă să se soldeze cu măsura politică corespunzătoare. Deci întreaga situație e redusă la o operație chirurgicală estetică, cum va fi și când va fi. Încercărua emoțională și înalta tensiune ridicată de numărul de morți și răniți cauzate de separatiști ce nu conștenc atunci nediscriminate, teroriste, precum și ilegalitatea la reîntregire, dacă nu pot fi ignorate, trebuie temperate la maxim. Care este garanția D-lor Iliescu, Snegur, Adrian Năstase și alții, că au priceperă, abilitate, curajul și patriotismul la înălțimea ilustrei galerii de oameni care au înălțat România Mare? Acum sfârșete ca va reveni ce a fost și are dreptul. Momentele istorice implică răspunderea tuturor. Guvernanți de azi și de mâine luți seama și citiți istoria, care nu iartă

DIN GRĂMADA DE SPINI

MĂRȘĂVIE

Eroii din rezistență nu au drept, nici astăzi, la pământul lor. Țăranilor din comuna NUCȘOARA (jud. Argeș, astăzi) care au luptat, în munți, împotriva comunismului și au făcut ani grei de pușcărie - grupurile fraților Petre și Toma Arnăuțoiu și ale Col. Arsenescu - li se refuză categoric restituirea pământului care le-a fost furat sub regimul de teroare.

Comisia pentru cercetarea abuzurilor și Adunarea Deputaților, prin raportul unei comisii semnat de deputații FSN Ioan Dumitrescu și Sandu Nichita, au respins plângerile lor, pe aceleași motive ca cele invocate sub domnia mârșăviei comuniste: săvârșirea de

"infrațiuni" contra umanității și "activitate fascistă" (?)

În timp ce rezistenții, după ce fuseseră schilodiți, făceau temnița grea, copiii lor au fost împușcați.

Coada de topor a FSN-ului, prefectul județului Argeș, Iov. Cristoiu a afirmat că atâtea vreme cât își va deține funcția, "bandiții" (eroii în cauză) nu vor beneficia de nici o palmă de pământ.

În această situație de necruț se află 30 de persoane, toți foști deținuți politici sau urmași acestora. Pentru că au făcut parte din rezistența anticomunistă, fiindcă au putrezit ani de zile în pușcărie și și-au pierdut drepturile civile, țăranii luptători pentru dreptate și adevăr, din Nucșoara, nu au dreptul să beneficieze de Legea fondului funciar.

În schimb cei care s'au vândut leprei roșii, cum ar fi de exemplu Popescu Gheorghe, se lăfăiesc - fără nici un drept - pe pământurile furate rezistenților.

Printre cele 30 de persoane care își revendică,

în van, drepturile se află și Anton Arnăuțoiu, fratele eroilor Toma și Petre Arnăuțoiu, care nu a fost niciodată condamnat, la nimic. Pământul lui, de care a fost deposedat în mod arbitrar după condamnarea fraților săi, se află la Nucșoara. În locul celor 14 ha care le posedă i s'a propus un pogon (5000m²) aflat însă în comuna Slatina și câteva acțiuni (bărte de macatură) la I.A.S. Slatina care este falimentar!

Casa lui, care i-a fost confiscată la aceeași epocă, a fost transformată de comunisti în sediu de miliție, astăzi poliție.

Domnul Anton Arnăuțoiu așteaptă și astăzi "judecată" care să-i dea dreptate.

D-nul Ministru al Justiției, celebrul liberal și apărător al justiției, nu are nimic de spus?

Sau D-sa este de părerea unui jurnalist francez care, după ce a făcut o vizită în țară, a declarat că în România comunismul nu este biodegradabil!

DRACON

NICOLSKI

I s'a împlinit sorocul. a forțat plecarea sau a fost trimis pe lumea cealaltă de foștii săi tovarăși. nu știm cu precizie. Stirea lapidară că Nicolai s'a dus acolo unde îl aștepta marea și dreapta judecată a surprins pe mulți și părerile sunt împărțite în legătură cu această moarte. Bănuiala că moartea lui Nicolai prea a venit la timpul oportun pentru cei asupra cărora se îndreaptă reflectorul "Procesului Comunismului" a întărit suspiciunile.

Nicolai era destul de în vârstă și putea muri și de moarte naturală. Important este nu cum a murit Nicolai ci faptul că odată cu el s'a pierdut poate cel mai important martor al actelor de dezumanizare practicate de organele de represie de sub conducerea sa, și în special monstruoasele experiențe pe oameni vii, unice chiar în lumea comunistă, ale "Fenomenului Pitești".

Nicolai era poate singurul care știa ce s'a întâmplat în realitate cu Turcanu, acel produs al comunismului, pe lângă care marii călăi naziști sunt simpli cabotini. Nicolai știa prea multe și cunoștea dacă Turcanu, cu experiența lui, n'a fost trimis și în altă parte.

Nicolai era poate singurul om în care NKVD-ul sovietic a avut totală încredere, iar rolul NKVD-ului în "Fenomenul Pitești" nu este încă elucidat. De altfel agenții KGB-ului (noua firmă a NKVD-ului) de care este plină România, erau primii interesați în dispariția lui Nicolai, iar întreaga armată de criminali securiști:

urmăritori, anchetatori, judecători, temnicieri și reeducatori, vedeau în posibila lui arestare prăbușirea întregului eșafodaj pe care și l-au pregătit pentru a scăpa de răspundere.

Întârzierea declanșării procesului comunismului, va duce treptat la dispariția multor indivizi din eșalonul întâi, care au condus Securitatea și închisorile din România. Pentru această întârziere deliberată, abili puși la cale de cei responsabili de crime și dezastrul țării, este vinovată puterea fesenistă și în primul rând Ion Iliescu și Petre Roman.

Cum este posibil ca după mai bine de doi ani dela Revoluția Tineretului, când țara s'a eliberat de comunism, judecarea celor vinovați să fie sabotată în continuare.

Parodia proceselor celor din BEXCC și limitarea răspunderilor numai pentru evenimentele din Decembrie 1989, este echivalentă cu actul de solidarizare a lui Iliescu și a întregii nomenclaturii feseniste cu crimele săvârșite de Nicolai, Dulberger, Goiciu, Coler,

Maromet și alții, mulți, mulți alții, care aveau putere de viață și moarte asupra Românilor căzuți în cea mai oropsită sclavie începută la 6 Martie 1945 și neterminată pe deplin nici acum, iar peste numele lui Gheorghiu-Dej, Petru Groza, Teohari Georgescu, Alex. Drăghici, Ana Pauker, Vasile Chișinevski și alții să nu se așternă colbul uitării, ci să fie trecute în Cartea Neagră a istoriei României ca trădători, pentru a fi blestemați din neam în neam.

În Codul Penal comunist era introdus un articol al "omisiunii de denunț" pe baza căruia, în afară de prieteni și cunoscuți, membrii familiei dela nepot la străbunic puteau fi arestați și condamnați pentru că nu și-au denunțat părintele, fratele, soțul sau nepotul.

Necomuniștii la putere astăzi în România sunt beneficiarii aceluia cod penal. Nu este oare cazul că în virtutea faptului că prin acțiunile lor de protejare a criminalilor împotriva omului din România, să fie chemați și ei în "Procesul Comunismului" nu pentru

omisiune de denunț ci pentru complicitate la crimă pentru solidarizare tacită cu făptașul. Numai atunci moartea lui Nicolai nu le-ar fi de folos, pentru că se vor devora între ei ca șerpii.

Dispariția lui Nicolai ne amintește de un alt criminal cu mare rang în Securitate, care după toate legile lumii ar trebui să fie de mult îndărătat grațiilor în închisoarea unde a tronat ca un adevărat zbir comunist. Este vorba de Colonelul de Securitate Coler, fost director al acțiunii de exterminare din Penitenciarul Aiud, responsabil atât de moartea deținutului Popa-Teiuș, cât și de regimul introdus de el în Aiud. "Dublul standard" care funcționează perfect, a făcut ca pentru ieșirea din țară a acestui criminal să intervină pe vremea lui Ceaușescu - chiar George Bush pe atunci Vice Președinte al Statelor Unite, iar pentru un nevinovat ca Ivan Demianciuc să i se retragă cetățenia americană și să fie expulzat, aruncat în arenă.

La moartea lui Nicolai nu putem spune nici "Să-i fie țărâna ușoară" nici "De morți să mai vorbim numai de bine". Morții noștri fără mormânt și cruce în toată țara, datorită lui Nicolai și celor conduși de el nu ne ar ierta. Scăpând de judecata oamenilor, să-l judece Dumnezeu după faptele lui, într-un Pitești, dincolo de existența noastră.

Redacția

DE IERI, DE AZI, PENTRU CEI DE AZI ȘI DE MÂINE

"Nu veți uita niciodată că acești oameni denumiți "cuziști" și-au bătut joc zece ani, neconștient de toate suferințele noastre.

Pe spatele nostru - copiii de altă dată ai tuturor închisorilor și ai tuturor ceasurilor grele - s'au ridicat, pentru ca a doua zi să ne scuipe în obrazul de atâtea ori lovit de dușmani." (C.Z. Codreanu - Cântecul șefului de cuib)

Deși "tinerise" prin Liga Apărării Naționale Creștine, Capitanul a înțeles că nu sovinișmul și rasismul sunt componentele naționalismului, ale iubirii rădăcinilor (Neamul și Tara), ci credința în Mântuitor. Naționalismul creștin nu are nimic în comun cu ura. Iubirea nu înfință, fiind peste puterile omului terestru, dar îndelung răbdătoare, trebură să stea la temelia unei alte înțelegeri a patriotismului. (Cu profesorul A.C. Cuza, Capitanul rămas, pare-se, în relații corecte. Nu trebuie neapărat a-l confunda pe mușcătorul epigramist dela "Junimea" și romanțios poet, dornic mereu de a contrazice și a stârni (orice) discuții despre sine, cu "lăncierii". Scrie despre dânsul Sterie Diamandi (în "Galeria oamenilor politici"): "Privindu-l pe A.C. Cuza, bătrânețea încețoșă de a fi un cosmar; are chiar însușirea că se infățișează sub o formă atrăgătoare... Epicurean, în accepția filosofică a cuvântului, el nu cunoaște tumultul pasiunilor care consumă, ci numai neastâmpărul unei inteligențe scilipitoare și jocul săltăreț al unui spirit vesnic treaz."

Azi, diverse publicații - mai mult sau mai puțin independente - confundă, din rea-credință sau, pur și simplu, din insuficientă cunoaștere - naționalismul creștin cu naționalismul-sovin, drag ieri cuziștilor, drag azi paleo- și neo-comuniștilor (cu mască sau fără). Din rea-credință sau necunoaștere, unii politicieni, oameni de cultură sau gazetari compară eronat securiștii dela Partidul România Mare, Uniunea Vatra Românească, P.U.N.R. și maculatură lor ("România Mare", "Națiunea", "Renășterea bănățeană", "Europa" ș.a.) cu Mișcarea Legionară. Din necunoaștere, unele publicații, stimabile în fond, precum "22", "Contrapunct" sau "Timișoara" măresc și perpetuează confuzia.

Un caz aparte este "Gazeta de Vest" din Timișoara. Meritorie, desigur, publicarea de documente și memorii în vederea dezvăluirii adevărului despre Legiune și Capitan. Din nefericire, diletanțismul (chiar semidocismul, uneori) și unele contribuții "doctrinare" "originale" total neavenite, ajută ca ardeul jute la ulcerul duodenal. Astfel, apa la moară este dată și calomnierea celor care au luptat și luptă pentru Hristos și Tară poate continua fără piedici. Și, indirect sunt aduse deserviciii Românilor și României.

COMUNIȘTI ȘI SECURIȘTI -EROI AI REVOLUȚIEI-

Răniții Revoluției Române au ajuns cerșetori. Urmașii celor decedați și foștii luptători din Decembrie 1989 trăiesc în mizerie. Alții, contestați, foști (?) comuniști, foști (?) colaboratori zeloși ai Securității, fără nici o rușine, se bat cu pumnul în piept, fălindu-se cu merite pe care nu le au.

Iată cine a mai primit, PRIN DECRET PREZIDENTIAL, medalia "Revoluția Română din Decembrie 1989", alături de cei ce au luptat pentru alungarea bolșevismului din țară, pentru Hristos: ALEXANDRU BARIADANU, TEODOR BRATES, SILVIU BRUCAN, GHEORGHE DUMITRASCU, ION ILIESCU, GEORGE MARINESCU, DAN MARTIAN, VIRGIL MAGUREANU, ALEXANDRU MIRONOV, PETRE POPESCU, RADU NICOLAE, PETRE ROMAN, CORNELIU ROSIANU, PAUL SOLOC, VICTOR ATANASIE STANULESCU, VIRGIL TATOMIR, EMANUEL VALERIU, RAZVAN THEODORESCU.

Aceste "umile" persoane vor beneficia, conform unei legi ce va fi aprobată în curând, de SCUTIRE DE IMPOZITE PE VIATA, PRIORITATE LA LOCUINTE (pe care deja le au), CALATORII GRATUITE PE CALE FERATE și multe altele.

Este o jignire adusă celor care au luptat pentru stăpînirea comunismului din România, o pangărie a memoriei martirilor din însângăratul Decembrie.

HALAL PARLAMENT!

Ziarul constănțean "Telegraf" a publicat o listă de foști colaboratori ai Securității, unde, alături de senatorul Gheorghe Dumitracu (F.S.N.), figurează și D-I (?) Traian Băscu, Ministrul Transporturilor.

La solicitarea unui gazetar, Ministrul Băscu a confirmat că a semnat o serie de note informative, în perioada când ocupa funcția de comandant de navă, conform prevederilor Legii 23 a regimului "secretaș".

Halal Parlament, halal Guvern! Halal pe cine a votat electoratul "matur" în Duminica Orbului!

Constantin MACRI

Dan Emilian ROȘCA

RĂSPUNS LUI NORMAN MANEA ȘI ALTORA

Urmare din pag. 4

Confuzia de planuri, procesul de intenții, perfidia bazei informative, îl descalifică pe autor. Cum să-l combați dacă folosește asemenea "proceduri democratice", vorba lui Dan Pavel care-l ridică pe Norm Manea pe podiumul magistraților. În acest rol, Norm Manea va avea să-l judece pe Mircea Eliade pentru că ar fi tentat să-i scoată ochii lui Gogu Rădulescu (Revista "22" nr. 8, 1992, pag.13), când acesta era student comunist.

Mai e ceva de spus pentru seriozitatea textelor apărute în "The New Republic"? Mai e. În "Ifigenia" plesa lui Mircea Eliade, montată și la Teatrul Național din București, autorul face o "exaltare neagră a morții" "sublime" pentru o "cauză" "glorioasă". (Ghilimele aparțin lui N.M.) Inchipuiți-vă ce impertinență din partea cărturarului român: să scrie ce vrea, ce crede, ce simte, ce are valoare de simbolizare artistică, într-un anume conflict sufletec. Nu este dovada societății deschise apărută de Norm Manea? Pentru Norm Manea nu există posibilitatea unei morți sublime și nici cauze glorioase, acestea sunt vorbe, pentru filosofia împărtășită (în America

bineînțele) de DI. Norm Manea. În Israel se moare zilnic și sublim și pentru o cauză sfântă, ipostaze devenite nerelevante pentru prăgăticul american.

Tot în "22" (nr.10, 1992 pag. 13) Gabriela Adamesteanu face această afirmație perplexantă: că Mircea Eliade a luat trenul istoriei în sens invers. Colosala și copleșitoare eroare, care făcută după evenimentele de răscruce mondială de după 1989 este cu totul de neînțeles, ca să nu spunem mai mult.

Dacă Eliade ar fi luat "trenul istoriei" în sensul dorințelor și intereselor D-lui Norm Manea și nu "invers", este sigur că s'ar fi întâlnit în vagon cu Jdanov, cu Leonte Răutu și sigur cu Ceaușescu, trenul fiind condus atunci de "corifeul științelor" și "părintele popoarelor", și azi în loc să-l judecăm pe Dumitru Popescu l-am fi judecat, poate, pe Mircea Eliade.

Generația de aur interbelică a văzut în legionarism o ipoteză politică de renaștere națională pe plan global politic și cultural, un sens al devenirii românești după Marea Unire. Nimic de-a face cu antisemitismul, cu xenofobia, cu intoleranța culturală deloc compatibilă cu tradițiile spiritualității specifice

românești (vezi Scrisoarea a III-a, vezi în fond, tot gândul eminescan fondatorul românismului din "Ce-i doresc eu tie"), prezența în Mișcare a unor distinși intelectuali armeni, greci, secui și nu ca o bizarerie, ci cu foarte mult tâlc uman chiar turci (în Dobrogea).

Legionarismul a fost o șansă ucisă a unei posibile grandorii românești, în care nu a existat sămânța expansionismului și imperialismului, ci numai setea de absolut moral, cu toate consecințele implicate ale dobândirii lui. Ura antilegionară naște din carentele morale proprii.

Dar pentru a nu merge pe căile dezinformării "eseistice" tip Norman Manea, vom reține și noi ca o problemă de adăncit, istoric, sociologic și psihologic: problema violenței legionare.

Are dreptate Mircea Eliade să deplore omorurile din Noembrie 1940. Dar prezentatorul uită să adauge că acestea s'au produs la doi ani dela uciderea lui Corneliu Zelea Codreanu și a fruntașilor Mișcării Legionare. Este dificil să lămurim o astfel de complexă problemă în câteva rânduri. Câteva repere sunt de netăgăduit: ultimul cuvânt al lui Codreanu către aderenții lui este: non-violența,

supunerea până la martiri. În trecut am fost atrași pe acest drum și am regretat. Nu vom merge decât pe căile îngăduite de lege, altminteri înțelegem să ieșim de pe scena istoriei. Nu a sosit vremea noastră, nu s'a desăvârșit acel proces al perfecționării sufletului românesc ca să aspirăm la o nouă societate. Acest îndemnat dat la 23 Februarie 1938 nu a fost respectat nici de dușmanii săi care l-au arestat, condamnat, pe baze de acuze flagrante neîntemeiate, și finalmente luat din temniță și ucis; nici de urmașii săi care, asociindu-se cu Generalul Antonescu, au resimțit o imensă frustrare la nici două luni după pretinsa biruință legionară.

A fost Mișcarea Legionară o mișcare teroristă? A folosit bomba pusă anonim sau glonțul tras din umbră? Niciodată. Rumorarea violențelor sale este sacadată întreținută de cei care ignoră cu bună știință că s'a voit o renaștere românească globală fundamentată primordial etic și că la aceasta s'a răspuns prin torturi polițienești sau acte de guvernământ sugerate sau comandate de morfinomani.

RADU GYR

2 MARTIE 1905 CÂMPULUNG-MUSCEL - 2 MAI 1975 BUCUREȘTI

"Iisus în celulă"

—Gheorghe RĂDULESCU—

ULTIMA FOTOGRAFIE A POETULUI - 1938

Poetul Radu Demetrescu-Gyr Profesorul Raul Teodorescu

coboară ca balsam al mângâierii, căci omul și Dumnezeu, care a fost lovit de moarte și încoronat prin înviere a fost Iisus Cristos.

"Azi noapte Iisus mi-a intrat în celulă. O, ce trist și ce nalt părea Crist! Luna venea după El în celulă și-l făcea mai nalt și mai trist. / Măinile Lui, păreau crini pe morminte, / ochii adânci ca niște păduri. / Luna-L bătea cu argint pe vestiminte / argintându-l pe mâini vechi spărturi." Dar cine putea pătrunde în celulă, în sufletul condamnatului, cine era gata de orice sacrificiu pământesc, cine era pregătit de răstignire, decât Cristos. Deci Cristos era chemat, El era așteptat de cel sacrificat, de cel în mare urgie și suferință. Desprinderea de realitate și trăirea aievea în lumea visului, a eternității, doar pentru o clipă, îi crea condamnatului o ușurare, o întărire a conștiinței, de aici și rezistența fizică.

Radu Gyr era poetul trăirilor puternice spirituale, el reușea prin scrisul său în care credea să se contopească cu eternitatea, datorită credinței sale. "Uimit am sărit de sub pătura sură; / De unde vii Doamne, din ce veac? / Iisus a dus lin un deget la

timp, unde totul se schimbă prin prezența lui Cristos. Spiritualismul poetului este atât de puternic, încât se modifică natura lucrurilor, Dumnezeu și numai El îi dă forța versului, a imaginii, a existenței și a rezistenței în fața torturilor prin care trecea. "Părea celula munte, părea căpătâș / și mișunau păduchi și guzganii: / Am simțit cum îmi cade capul pe mână / și-am adormit o mie de ani. / Când m'am deșteptat din afunda genună, / miroseau paiele a trandafir. / Eram în celulă, și era lună, / numai Iisus nu era nicăieri..."

Visul halucinant nu putea dura decât oclipă, dar clipa se prelungea în eternitate și sfârșise în realitatea dureroasă din celulă. Similitudinea între suferința și răstignirea lui Iisus Cristos pare atât de concludentă cu aceea a poetului, încât în vizuirea sa creatoare, urmele rănilor lui Cristos sunt chiar urmele rănilor lui, din acest moment intervine forța premergătoare spre izbândirea mântuirii, căci Cristos era în el, prin rănilor și suferința lui launtrică, în lumina și înălțarea spiritului spre divinătate.

"Am întins brațele, nimeni, tăcere. / Am întrebat zidul: nici un răspuns! / Doar razele reci, ascuțite-n unghere, / cu sulița lor m'au străpuns. / Unde ești Doamne? Am urlat la zăbrele. / Din lună venea fum de cățui. / M'am

pipăit... și pe mâinile mele, / am găsit urmele cuierilor Lui."

Poezia lui Radu Gyr este prin excelență o creație a durerii, a spiritualității, a extatismului, o poezie în care omul se depășește pe el prin credință, prin purificare pe drumul spre mântuire.

Poezia lui Radu Gyr este în același timp expresia timpului istoric, politic și social, proba juridică social, proba juridică peremptorie de căt au putut nele comuniste. Poezia sa dezvăluie crima fără precedent în analele istoriei lumii a unui regim politic împotriva creștinismului, împotriva omului.

Tot ce s'a putut descoperi mai odios și infernal a fost întrebuințat pentru a depersonaliza, a umili și nimici ființa umană.

Si dacă poezia lui Radu Gyr este o creație a suferinței omenesti ca versurile din "Identitate", "Noi nu am avut tinerețe", "Foamea", "Mortii", "Cimitirul deținuților", "Iisus în celulă", "Cântec de jale", "Ridică-te Gheorghe, ridică-te Ioane", "Cântec de leagăn", "Poveste", lirismul său atinge culmi în cadrul poeziei românești, măsurându-se uneori cu Eminescu, Blaga ori Arghezi, un lirism însă în care nu lipsește alianța a poeziei cu divinitatea, o poezie ca o rugăciune românească.

LA MOARTEA UNEI MARI CONȘTIINȚE

Odată cu dispariția lui Horațiu Comanicu se încheie un episod dramatic al istoriei românești contemporane.

Când România și poporul român au fost abandonate, "spre civilizare" spunea Roosevelt, barbariei răsaritene, Iuliu Maniu a înțeles că protejeze tinerețel care avuseseră o atitudine anticomunistă în mod militant - considerând comunismul, încă din 1919, ca o expresie a satanismului asiatic, adică răvășitor de valori și cu tendința finală (care s'a adeverit, din nefericire) de a prostitua ființa umană (vezi "Fenomenul Pitești").

Cum zeci de mii de tineri erau expuși represiei comuniste, cum nu exista nici o incompatibilitate morală sau doctrinală, ilustrul defunct lansează apelul încadrării politice în partidul lui Iuliu Maniu.

Plămadă asta tânără a adus Partidului Național-Tărănesc zdrobitoarea victorie electorală din Noiembrie 1946, când conform unor date tăluite, dar reale, Partidul Național Tărănesc a luat circa 64 la sută din sufragii. Dar stalinismul era prezent și aparat de baionetele și tancurile Armatei Roșii - stăpână în țară. Si rezultatele au fost inversate în favoarea

Blocului Partidelor Democratice (tutelat de comuniști), care a luat doar puțin peste 12 la sută cu toată demagogia și terorizanta propagandă electorală făcută. Atunci s'a vădit sănătatea morală a muncitorului român care a spus, în marea lui majoritate: NU, bolșevismului ateu și mincinos, sănătatea morală a țărânului român, care în unanimitate a spus, nu, colhoznicilor.

Voinea națională n'a ajutat la nimic.

Atunci, ca și în 1937, deciziile politice se luau peste capul poporului român.

Horațiu Comanicu a fost un apropiat al lui Iuliu Maniu și iubitor al lui Nicolae Penescu.

A luptat ca nimeni altul pentru unitatea exilului românesc. N'a cerut niciodată nimic pentru sine. S'a dăruit cauzei românești în ansamblul și eternitatea ei, până în ultima clipă a dramaticei sale vieți.

Pildă a purității morale, munte de credință în renașterea democrației, deși n'a primit nici un fel de consacrare sau de recunoștință din partea actualilor lideri interni, marea lui conștiință creștină a lăsat iertării divine mângâierea

omenescă și aleatoriul istoriei. N'a confundat niciodată cauza dezrobirii și înscrierii României în circuitul european cu vremelnici lideri, grîlulii cu bucată lor de putere și de consacrare.

Horațiu Comanicu a fost mai presus de combinații de culise și de tentația arghiofilă. A fost și a murit sărac.

România e bolnavă și poporul hăituit de griji și de decepții tocmai pentru că Diaspora revenită s'a pretat jocului puterii neocomuniste, autointalate, făcându-i mână pluralistă în fața Occidentului.

Horațiu Comanicu s'a stins la Mundolsheim-Strasbourg, singur, dar nu uitat. El a fost o mare conștiință românească și europeană, care a scris și a visat până în ultima clipă o Românie reîntregită, liberă de serviciile politicianilor gata să repete erorile trecutului.

Exilul românesc păstrează un moment de reculegere. Acum la marea despărțire însoțindu-l cu gândul în veșnicia amintirilor legate de feroarea luptelor.

Fie-i țărâna ușoară și memoria eternă acestui mare luptător neîntinat.

Constantin MACRI

În perioada premergătoare celui de al Doilea Război Mondial și în primii ani după terminarea ostilităților, Radu Gyr (pe numele lui adevărat Radu Demetrescu, fiul artistului craiovean Coco Demetrescu) era considerat de unii specialiști în literatură și în special în poezie, un poet al marilor perspective literare românești împreună cu Lucian Blaga, Tudor Arghezi, Nichifor Crainic, Vasile Voiculescu și alții, un poet de substanță creștină, al cărui verb răscolitor deschide drumul spre cruce și biruința învierii, spre durere și mântuire. Cu deosebire în timpul surghiunului său din epoca nelegiuirilor comuniste, poezia sa ne semnalează o suferință ce pătrunde în toate fibrele sensibile sufletești până la descoperirea și întâlnirea în spirit cu Iisus Cristos.

Între cele două războaie mondiale, poezii de Radu Gyr puteau fi citite în reviste literare contemporane, în special în revista "Gândirea". Istoriile și criticile literare îl consemnau ca un însemnat poet, destinul scriitorului însă, strâns legat de al țării românești, i-a întrerupt și zăbrelel viața și apariția creației, deoarece se scufunda împreună cu întreaga țară în bezna infernului comunist.

În timpul studenției noastre, prin 1948 - 1949, poeziile lui Radu Gyr pătrundeau în rândurile tineretului, poezii pe care le învățam pe dinafară, difuzându-le mai departe, chiar în orele de cursuri. Colegi de ai noștri își amintesc de acest episod, realizând de abia acum cât de mult riscam, dar Dumnezeu ne apăra, iar versurile poetului circulau dela un capăt la altul al țării, cu toate că autorul lor era închis. Dela lipsa totală de libertate, la suferința schingiuirilor, zbuciumului foamei, la cântec de leagăn ori de revoltă și până la răstignirea și întâlnirea

SIMILITUDINI

Urmare din pag. 5

Așa deci vedeți concluzia și implicit înțelepciunea vieții se lărgeste. Există deci la psihologii și teoreticienii partidelor comuniste o teorie, fin gândită, bine elaborată, sub forma unor rețete-tip, cuprinse în manualul, poate intitulat "Cum trebuie să te porți cu dușmanii - NU de clasă, cum ziceau ei, ferească Dumnezeu - ci cu dușmanii eliminați din calea accesului la putere, la dictatură.

Da, da, domnilor istorici și sociologi. Studiați mai atent povestea particulară a multor familii adversare

comunistului și veți vedea că, departe de a se dovedi incorectă, această concluzie este întrul totul validă. Intocmai ca și alte rețete aplicate de partid, precum presiunile morale, anechetele, manipularile colectivităților, la fel și ștergerea memoriei a familiei nu au fost numai imaginația unui romancier, poate fantezist, cum a fost Orwell ci un fapt istoric real și tragic de frecvent, aplicat nu numai în Rusia ci și în toate țările ocupate de comunism. Si acum ultima concluzie la acest comentariu: "Ce lucrătură fină, domnule! Ce tehnică,

modernă "găselniță" a secolului nostru plin de experimete sociale"!!

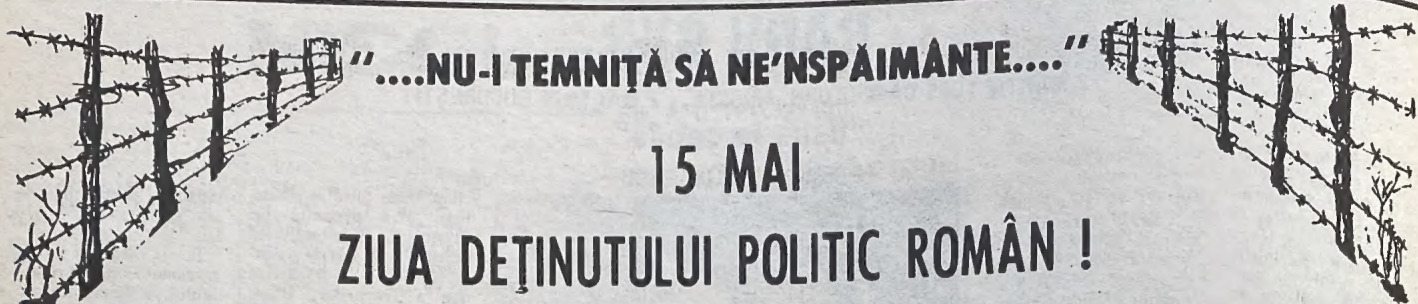
Era să închei așa, când deodată iată că îmi vine în minte o "noutate". Ei stai, dar cine mai știe astăzi în lumea largă, pe întregul mapamond, preocupat de atâtea probleme, cine a fost în istoria Franței un personaj atât de uitat cum ar fi însuși Regele lor, Ludovic al XVII-lea?

Aș fi curios să fac această anchetă chiar între Francezi, dar lasa asta în grija altora s'o facă.

Dr. Gr. GHYKA

RĂSPÂNDIȚI ACEST ZIAR

....NU-I TEMNIȚĂ SĂ NE'NSPĂIMANTE....

15 MAI

ZIUA DEȚINUTULUI POLITIC ROMÂN !

GROAPA DE VAR

(Brigadierul de drept comun Stănciugel 1-a aruncat în groapa de var pe deținutul politic Rambela, fost pilot în Aviația Română)

Brigadieru-i împărat
lui nimica nu îi scapă
La o margine de sat
fierbe varul într'o groapă.

Brigadierul bate scump
dar și ieftin să înjure.
Ciomăgirile-i se rump
ca tăiate prin secure.

Legea lui este de fier,
dar și de granit mai este.
El e Dumnezeu din cer
peste umbrele aceste,

ce se duc și iarăși vin,
pietre-aruncă într'o groapă,
pietre care vor bea vin,
pietre însetate de-apă.

Uite-o umbră cade jos!
Nu mai poate, nu mai poate.
Poate-asa cădea Cristos
Crucea când și-o purta'n spate.

Noapte...Ce imperiu vag!
Peste tot numai tăcere...
Pietrele în groapă rag
și încep apoi să zbiere.

Pietrele aprind clăbuci
când se pun în șir să urle,
nasc vedenii și năluci
și-apoi cântă grav din surle.

Varul, năcut frumos,
dă din coate, dă din șale.
Umbra ce căzuse jos
nu mai poate să se scoale.

Este greu, e greu de ani
și de foame tot atât
Cum să care bolovani
când e mort până la gât?

Au de ce să se agățe?
Totu-i ars aici de zgură.
Brigadieru-l ia în brațe
și-l aruncă în fiertură...

Noapte brună. Gust amar.
Între sărmele ghimpate
fierbe-un om, se face var.
Timpul trece, dar nu bate

Nicolae CARATANĂ

NE VOM ÎNTOARCE ÎNTR'O ZI

Ne vom întoarce într'o zi,
ne vom întoarce neapărat.
Vor fi apusuri aurii
cum au mai fost când am plecat.

Ne vom întoarce neapărat,
cum apele se'ntorc din nori
sau cum se'ntoarce tremurat,
pierdutul cântec, pe viori.

Ne vom întoarce într'o zi...
Si cei de azi cu pașii grei
nu ne-or vedea, nu ne-or simți,
cum vom intra încet în ei.

Ne vom întoarce ca un fum,
ușori, ținându-ne de mâni,
toți cei de ieri în cei de-acum
cum trec fântânile'n fântâni.

Cei vechi ne-om strecura, tiptil,
în toate dragostele noi
și'n cântecul pe care și-l
vor spune alții, despre noi.

În zămbetul ce va miji,
și'n orice geamăt viitor,
tot noi vom sta, tot noi vom fi,
ca o sămânță'n taina lor.

Noi cei pierduți, re'ntorși din zări,
cu vechiul nostru duh fecund,
ne'napoiem și'n disperări
și'n rări ce'n piepturi se ascund

Si'n lacrimi ori în mângăieri
tot noi vom curge zi de zi,
în tot ce mâine, ca și ieri,
va săngera sau va iubi...

Radu GYR

DE-AI FI ȘTIUT S'AȘTEPTI...

De-ai fi știut s'aștepti ca Penelopa
când înleștat în luptă cu Satan
mă troieni uitarea, an de an,
pe țărnuțul Euxin din Europa,

N'aș fi ca valul verdului ocean,
ca ramul care-l frânge antilopa,
ca melodia frântă de sincopa
sărutului furat de-un curtezan.

Dar n'ai știut s'aștepti și cât mă doare
iubirea noastră tristă care moare
ca visul care-l fugăresc mereu.

De spaima clipei astea trecătoare
Ti s'a părut s'aștepti, atât de greu?
Sau n'am știut să fiu Ulise eu?

Dimitrie PACEAG

PERCHEZIȚIE

E toamnă, și e noapte, și e ploaie,
a curs în curte cerul, poloboc.
Prin mari băltoace, deținutii, droaie,
desfac boccelele ca la talcioc.

Un temnicer, cu mațele pestrițe,
se leagănă pe lângă osândiți
și grohăie - obezul cu petlițe:
"Cătați-i bine, c'ăștia e bandiți".

Si rând pe rând, trosnesc din cusături
cămăși și uniforme învechite,
și cad apoi în zloată și lături,
ca niște șoimi cu aripi jumulte.

Si'n timp ce rup, căci asta-i scopul lor,
mai zice unu-o vorbă cu piper:
"Ce-ai fost tu, mă banditul?" "Maior!"
"Dar tu?" "Episcop". "Si al'alt?"
"Inginer".

Rămăși în pielea goală, cum e "bine",
un dans grotesc, cu surle se pornește.
"Mai sus piciorul! Lasă-te pe vine!
Arată ce-ai în gură și'ntr-o dește!"

Se răsucesc pe un călcâi, ușor,
ca și marionetele pe ață.
Episcopul, pe semne'nceptor,
căzu în fund, ca un boboc de rață.

Apoi când scotocite fură toate,
-căscată zic, și cuta cea din urmă-
mânați cu pumni, cu cizme și cu boate,
spre poarta neagră se'mbulzesc în turmă.

Iar dela subsuoara care strânge
legăturici cu boarfe ude learcă,
pe trupuri goale, lacrimi grele parcă,
de umilintă, curg, și stropi de sânge.

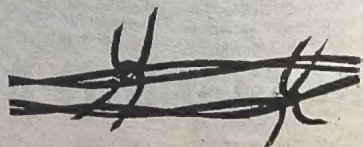
și înghițiți de gura grea de iad,
sfâșietor, un urlet se ridică,
în tobele ciomegilor ce cad
și-un glas țipând: "Omoară-i Ivănicăăă!"

Const. Aurel DRAGODAN

ÎN CĂUTAREA SUFLETULUI RISIPIT PRIN CELULE

Unde-i Doamne, sufletul rămas?
Nu-i pe-aicea un iconostas?
Nu s'ascund în colț vedenii
murmurând cântări de denii?
Unde's cei ce-au plâns pe lespezi?
Duhul lor unde îl lepezi?
Sau l-ai strâns în pumn mireasmă
curățenie de-aghiazmă?
Noaptea urcă din tăceri;
patimile ce-au fost ieri
spun cu vocile duioase
timpul haina cum își coase.
Mă plivesc de buruiănă,
pun balsam pe orice rană
vin din fiecă ungher
să mă'mbete cu-al tău cer.

Bucur STĂNESCU

COMEMORAREA FEMEILOR CE AU SUFERIT ȘI MURIT ÎN ÎNCHISORI

Martirele dela Miercurea Ciuc

- DIN "REZISTENȚĂ" NR. 4 -

- Arhiva Asociației Foștilor Deținuți Politici din România -

CRUCEA MEMORIALĂ DELA MIERCUREA CIUC

După 30 de ani ne întorcem la Miercurea Ciuc în căutarea surorilor noastre, care au suferit aici, la închisoare și au fost îngropate în acest cimitir, fără cruce și fără un serviciu religios, neștiute de nimeni. În perioada 1955-1964 închisoarea Miercurea Ciuc a fost locul cel mai greu de detenție pentru deținutele politice. Așezată la polul frigului din țara noastră, această închisoare, o adevărată cetate medievală, cu pereți groși și înghețați, în care nu pătrundea nici o rază de soare prin ferestrele bătute în obloane, a adăpostit zeci și sute de deținute politice. Femei de toate vârstele dela 20 și până la 80 de ani, de toate profesiunile, din toate colțurile țării, supuse unui regim celular sever ce depășește orice închipuire. Aceste femei au fost smulse din sânul familiilor lor, al societății, al lumii civilizate, rămânând rupte și izolate de acestea pentru ani și zeci de ani. Aici erau mame care lăseseră acasă copii, chiar de câteva luni, fără să știe ce soartă au avut și dacă cineva a avut grijă de ei. Mame care au lăsat acasă copii pe care i-au găsit adolescenți sau aproape adulți. Aici erau persoane care lăseseră acasă părinți bătrâni sau bolnăvi la pat, fără nici un sprijin și nici un mijloc de trai. Fete tinere care-și întrerupseseră studiile și nu le-au mai urmat niciodată sau care lăseseră acasă logodnici pe care i-au găsit căsătorii și cu copii. Persoane legate de munca și profesia lor, care le-au întrerupt sau abandonat pentru totdeauna. Soții divorțați și recăsătorii.

Vina pentru care au fost pedepsite aceste femei era, în general, dragostea de țară, dragostea de adevăr, dar mai ales omenia. Erau mame care făceau ani grei de închisoare, pentru că nu-și denunțaseră copiii, soții care-și ascuseseră soții, surori care nu-și vânduseră frații sau alte rude. Aici, la închisoarea Miercurea Ciuc deținutele nu au avut niciodată dreptul să primească sau să scrie o scrisoare acasă sau să primească pachet. Aici ele au tremurat de frig, au suferit de foame și de oboseală. Aici, indiferent de vârstă și de sănătate, dimineața la deșteptare, ele trebuiau să sară din pat într-o cameră înghețată și până noaptea la stingere nu mai aveau voie să se mai apropie de pat și asta ani la rând. Aici ele se spălau dimineața cu o câniță de apă înghețată, după ce spărgeau cu borcanul gheața din lighean. Aici ele au fost dezbrăcate de hainele lor de acasă, li s-au smuls căptușelile de pe pulovere și ele au purtat numai zeghe roase, de puscăriși. Aici ani de zile ele nu au văzut un fruct, o floare, un copac și nimic decât zidurile întunecate. Aici ele nu aveau voie să facă nimic, să nu știe nimic, să vorbească tare, să cânte, să râdă sau să adoarmă șezând pe bancă.

Aici ele erau pedepsite și duse la izolatoare, încăperi fără pat și fără încălzire, unde nu primeau mâncare decât o dată la trei zile. Aici la percheziție li s-au golit toate saltelele în mijlocul camerei. Aici au fost pedepsite camere întregi, fiind obligate să demonteze paturile de metal așezate pe trei etaje și să le scoată pe coridor. Aici, când regimul s'a înăsprit după evenimentele din Ungaria, izoloarele fiind prea aglomerate, ele au fost puse în cătușe, adevărat mijloc de tortură. Aici, pentru intimidare, ele au purtat lanțuri și li s-au pus măști de gaze. Aici ele nu au fost niciodată sătule, aici ele nu au doborât niciodată destul, aici ele nu și-au încălzit niciodată oasele.

Dar, tot aici, în pofida tuturor greutăților, o sfântă solidaritate a legat pe toate deținutele. Am fost o mare familie, o lume aparte, ruptă complet de exterior, cu frământările, bucuriile și durerile ei. Aici toți pereții închisorii vorbeau alfabetul Morse, asigurând comunicarea între camere. Aici, ca să aducio veste, o încurajare, ca să transmiți o coajă de păine sau alt bun prețios, riscai orice pentru oricine. Aici cu toate interdicțiile și pedepsele severe, s'au învățat și transmis poezii, s'au învățat limbi străine, s'au ținut prelegeri, s'au povestit cărți. Aici, cu toată paza, perchezițiile și supravegherea continuă, a fost ascuns în fascicule Noul Testament, fiind o sursă de meditație, de tărie și o armă contra deznădejdii. Aici intelectuale, muncitoare, țărăniste, liberale, legionare, Evreice, Unguroaice, comuniste etc. am fost toate surori, ne-am iubit și ne-am respectat. Aici ne-am rugat în comun, am dorit cu fervează reunificarea Bisericii, aici am învățat să ne rugăm pentru cei ce ne asupresc. Aici nu am avut nici un ajutor și nici o mângâiere decât dela Cel de Sus, care ne-a arătat că singura politică care poate împăca contradicțiile și suferințele oamenilor este politica lui Hristos.

La voi ne întorcem dragi surioare care nu ați trăit ziua luminoasă a eliberării din închisoare. La voi care nu ați mai revăzut pe cei dragi, care nu v'ați mai bucurat de un răsărit de soare, de o casă adevărată, de zămbetul unui copil, de parfumul unei flori.

Pe voi vă căutam: Mia Antonescu din București, condamnată la 10 ani, delicată și discretă, decedată aproape la expirarea pedepsei, în dubă, de meningită, în 1958. Laurenția Arnăuțoiu, din Nucșoara-Muscel, falcică Româncă, intrată în legendă cu toată familia, mama lui Petre și Toma Arnăuțoiu, luptătorii din munți, decedată probabil în 1958. Eleonora Bunea, născută prințesă de Widd, care a știut să poarte cu distincție și demnitate

povara închisorii, decedată în 1957. Anuța Căndea din Ighisul Vechiu-Sibiu, condamnată la 20 de ani, harnică și jucăușă, gata oricând să ajute pe cineva, decedată la Arad în 1962, o pomenim aici unde a făcut anii cei mai grei de închisoare. Marieta Iordache din Nicorești Teucului care în 1942 a îmbrăcat haina monahală sub numele de Maica Mihaela, condamnată la 25 de ani, suflăt pur, însetat de lumină, zbuciumat și înșăngănat și-a adus tinerețea și viața primos la mânăstire, rugându-se pentru toate frământările și suferințele generației sale, decedată în 1963 în brațele Dr. Hanuțu Medeea, decedată și ea. Germanine Liciu, condamnată la 15 ani, pariziancă, căsătorită în România, femeie în vârstă care a suportat cu răbdare toate privațiunile închisorii și a murit în închisoarea Miercurea Ciuc în 1958. Mărioara Plop, născută pe plaiurile Basarabiei, arestată în munți cu Toma Arnăuțoiu, condamnată pe viață, mamă nemângăiată a unei fetei născută în munți, care i-a fost smulsa dela piept la vârsta de doi ani, decedată în 1961 sau 1962. Maria Teodorescu din București condamnată la 5 ani, la expirarea pedepsei i se găsește un bilet ascuns pentru familia unei colege de cameră. Este amenințată că nu va fi eliberată și este pedepsită la izolator 1 de sub scară, unde este răpusă de deznădejde în preajma Crăciunului 1956, acasă o așteaptă o fetiță. Ne gândim și la voi dragi surioare care ați murit în alte închisori și locuri de suferințe și pe al căror nume îl știm sau nu-l știm. Mater Clementina decedată în 1955 la Spitalul Văcărești, cu un zămbet

blând pe buze, era superioara dela Pitar-Moș și era condamnată la 15 ani închisoare. Anușca decedată în 1955 la Spitalul Văcărești, nu știm nimic despre ea, nu putea vorbi, având o congestie cerebrală. Chirihă Ileana, mama Ileana, țărancă din Muscel, decedată în 1953 la Spitalul Văcărești, lăsesse acasă un copil pe care-l alăpta, face o stare depresivă gravă și moare de inanție înainte de a fi judecată, la Spitalul Văcărești în 1954, fiind adusă dela Jilava, unde nu băuse și nu mâncase 10 zile. Titu Găță, studentă din București, patriotă neîmfricată, moare în chinuri la Securitatea Malmaison în timpul anchetei, în primăvara anului 1948. Maria Herescu din Pitești, răpusă în 1954 de tuberculoză la Spitalul Văcărești, avea acasă o fetiță și un băiat la închisoare. Mariana Ionescu, tânără profesoară de franceză din București, moare de tuberculoză la Spitalul Văcărești în anul 1954, cu numele lui Iisus pe buze. France Marcovici din București, condamnată la 25 de ani, moartă în 1957 sau 1958 la Spitalul Văcărești, după o grea suferință. Elena Stetin, condamnată la 20 de ani, moartă la Spitalul Văcărești în 1958, după un lung și cumplit calvar de suferințe. Silvia Hofner din Sighișoara, condamnată la 3 ani, mai avea puțin până la expirarea pedepsei, moare în 1950 la Mislă. Ne gândim și la voi dragi surioare, la voi care v'ați eliberat într-o lume ostilă și timorată și nu ați trăit să vedeți ziua când iureșul nestăvilit al libertății s'a abătut și asupra țării noastre. Paula Wenzel, Liliana Protopopescu, Sonia Hildegard, Arlette Coposu, Lizica Papastere, Bopsi Samuelli, Lenuța Con-

stantin, Mad Cancicov, Lenuța Stan, Maria Goleșcu, Frau Priorin, Mama Mărioara Samoilă, Niculina Mihalache, D-na Berta și multe altele.

Vă căutăm pe toate, pe drumul amintirilor și vă regăsim, în gând și în suflăt, unde am vrea să vă purtăm cu noi mereu.

Ne gândim la toți cei care au plătit pentru țară și nu au văzut ziua, când duhul libertății întreținut prin suferințele lor, s'a intruchipat în copiii și tinerii, care cu piepturile

goale și flori în mână, au înfruntat tancurile și mitralierele, spălând cu sângele lor povara multor ani de servitudine.

Harul și îndurările Domnului să odihnească și să mângâie sufletele voastre, transformând suferințele pe care le-ați înfruntat, în cununi de pace și lumină.

Iar din sacrificii, din suferințe și din lacrimile care au curs, să răsără pe pământul României Mari florile curate ale cinstei, dăruirii și iubirii de țară.

BALADA CORSARĂ

Hei, nici o velă, nici o caravelă
nu strălucește'n zarea mea rebelă!
Ne poticnim în timp ca'ntr'o băltoacă,
plantonim sfârșite'n vigie - dus,
de așteptări zadarnice răpus,
iar săbiile ruginiră'n teacă...

Ni-i veacul slut, hăit, cu josu'n sus.
Ptiu, astă clică de împușcă'n lună!
Viței molăi, cu mutrele mofluz,
umflați de somn, căzuți pe erhebuze!
Meduze...

De ne-am ciocni, înalteea c'o furtună,
să le țesale nițeluș, aghioasele
să le mai cătănească oasele,
că prea's pleoștiți de tot și'n torși pe dos!
Păi, ăstia's căpăunii, astea sunt comorile?
De oful lor plâng văduve, spânzuratele
din Spania și Țările de Jos!

Ce cobe ticăloasă în zboru-i leșinat,
coclelele amare și-a lăsat
în suflăt și'n rachiu din balerci?
Căzut la nostalgie și oftat
că să te'ndemni, abia de-l mai încerci.

Tot rătăcind la ducă-se'n pustie,
pe apele de plumb, narcotizate,
mi se'nneacă steelele, măi frate,
și-mi scuipe năduful peste copastie...
De-acum fie ce-o fi, numai să fie!

Un timp ne-au târnosit atâtea uragane
și sub Septentrion și'n Capul Horn,
atâtea pânze-am risipit și-atâtea goane,
oriunde, roată'n jur mă'nrtorn,
am luat în piept tornade tropicale,
ziceam că, os de os ni se descheie,
am vânturat paragini australe,
am despăcat cu prora curcubeie,
dar, traversadă după traversadă,
pe apele narcotizate, nici o pradă!..

În rătăcirea noastră pe ocean,
fără popasuri, fără jafuri, Doamne, ce mi-i
de nu'ntălesc nimic: nici mirodennii,
nici indigo, nici aur peruan,
nici negrieri. Ce nenoroc avan!
Ce vrăji ne pasc și ce afurisenii?

Azi, meseria - dracului mi-aș da-o,
la gândul că de-aici, la mii de mile,
m'asteaptă dragostele din Callao,
Guaguasul, sau dincolo'n Antile,
dar mai ales, venea pe nostalgii
de pe-un tărâm de-atâtea flori buiac,
dintr'un ostrov pierdut de Miazăzi
o tânăra, mijindu-mi prin hamac,

Vedenie de fum nepământească
cu ochi mirați, sfișii, de căprioară,
se'ncolăci de sufletu-mi - liană!
Mireasmă de santal și scortişoară...

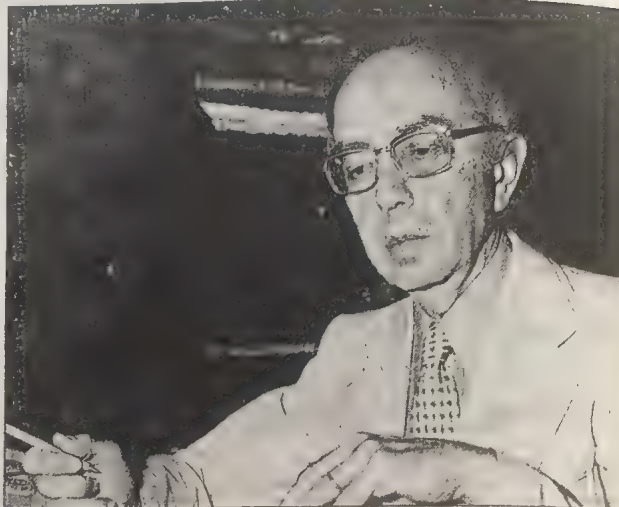
Ștefan VLĂDOIANU

DESPRE DEGRADARE ȘI RISC

de Vintilă HORIA

Traducere din franceză de Prof. Univ. Nicolae ILIESCU

Vintilă Horia

Adresez aceste rânduri celor care vor citi în limba catalană și vor iubi "Dumnezeu s'a născut în exil", nu cu scopul de a mă apăra de atacurile la care am fost supus în Decembrie 1960, și nici de a mă justifica... Nu am nimic de apărut și nici de justificat. Scriu aceste rânduri cu singura intenție de a spune adevărul despre mine și despre cărțile mele, și pentru a distanța și opera și viața mea-asa de intim legată de tot ce am scris - de orice posibilă interpretare de rea-credință.

"Lumea modernă", scria Peguy în 1907, "simte o necesitate imperioasă de a se degrada". Pare să-i fie aceasta nevoia cea mai profundă, vocația sa misterioasă, manifestarea propriei esențe, inima inimii și fatalitatea destinului ei. Degradează totul fără încetare. În ultimii câțiva ani am surprins-o umilind, în sens etimologic, reducând la nivelul cel mai de jos, în domeniul valorilor morale, creștinismul, în special catolicismul, cultura clasică, socialismul chiar, din care s'ar fi putut naște o nouă lume, știința însăși, care constituia instrumentul ei de conducere, aparatul care-i servea ca să domine. A degradat în fine chiar și Respublica.

Cred, și nu sunt singurul care gândește în acest fel, că această pornire de a umili, tipică timpurilor noastre, nu provine dintr'un fel greșit de a concepe politica în sine. Cred, dimpotrivă, că asistăm astăzi la un proces înspăimântător de diabolizare a politicii, devenit posibil în momentul în care lupta între bine și rău, prezentă în orice suflet omenesc, a fost câștigată de către Adversar. Evreii îl numeau Satana. Tradus în limba greacă, i s'a adăugat o nuanță nouă și i s'a numit Diavolul, Calomniatorul. Adversar al lui Dumnezeu, deci și al oamenilor, Calomniatorul, prinț al răului, n'a putut niciodată să triumfeze. Victimele lui n'au fost decât victime parțiale, până în momentul când omul a decretat moartea lui Dumnezeu, iar Adversarul a rămas singur în mijlocul nostru. De atunci totul a fost umilit, prin politică.

Creștinismul în primul rând și, împreună cu el, tot ceea ce era speranță sau bucurie în noi. Prăbușirea valorilor, despre care Hermann Broch s'a ocupat în romanele și în eseurile lui, însemnând de fapt desacralizarea vieții, devenită astfel exclusiv profană, deci profanată, în momentul în care victoria Răului a alungat din noi posibilitatea celeilalte victorii. O epocă întreagă, cu literatura ei, cu imperialismele ei înfricoșătoare și desfigurante, cu tehnica ei de pace și de război, și care pe bună dreptate se cheamă diabolică, cu cenușul care ne inundă din toate părțile și pe care noi îl considerăm artistic, psihologic sau arhitectonic, fără să avem curajul să-l numim cu numele său adevărat, o epocă întreagă deci și cu ea tot spațiul mondial peste care s'a întins, alunecă încet, de peste cincizeci de ani, către umbra celui care se cheamă Prințul acestei lumi, dar care, n'a domnit niciodată ca acum: în exclusivitate. Ar fi suficient să evocăm câteva nume ilustre care au agățat în cărțile lor, în trecerea lor prin lume, carnea oamenilor, acum zece, douăzeci de ani în urmă, pentru a descoperi sensul alianței dintre ei și pentru a-i integra la un loc, fără teamă de a greși, în umbra în care ei s'au adăpostit cu fidelitate.

Au degradat și umilit totul în noi, au fost Adversarii mândriilor noastre cele mai justificate, Calomniatorii tuturor ingenuităților noastre. Au încercat să distrugă în noi, urmând învățătura stăpânului lor, rădăcinile cerului, să ne deposeze de orice rădăcină, ca, astfel, alunecarea noastră în întinerie să se întâmple cât mai repede posibil și fără nici o rezistență.

E suficient să ne oprim gândul asupra ultimului război mondial, așa cum a fost el conceput și realizat. A fost cel mai teribil din toată istoria, adică de când războiul există. Dar războiul e puțin lucru în viața oamenilor. Trebuia atrocizată, fața păcii, descompusă, distrusă, redusă, în mod deliberat, la forma unui război fără un zgomot, mai teribil decât celalalt. Trebuia transformată în foamete

conștient organizată, în sclavie, în lagăre de concentrare, în torturi sălbătice în fundul închisorilor, între Oceanul Pacific și Marea Baltică. Iubirea și prietenia trebuiau deformate și distruse, lucrările zilei schimbate în mii de acte anti-umane, pentru ca să fie perfecționată opera Maestrului, a Calomniatorului.

***
"Dumnezeu s'a născut în exil" a fost destinat dela început să atragă ura Calomniatorilor. N'a fost însă atacat decât atunci când un premiu literar îl propunea atenției unui vast public de cititori. Această operă contrazicea o întreagă tradiție, de origine recentă e adevărat, dar puternică și mondenă, goală de conținut, dar gălăgioasă. Eu lansam contemporanilor mei un mesaj la speranță și acest fapt nu putea să-mi fie iertat. Mă ridicam împotriva totalitarismelor de oriunde ar fi venit, împotriva oricărei idei de constrângere și de umilire, împotriva oricărei forme de opresiune individuală sau colectivă. Făceam din August echivalentul altor Augusti, mai puțin frumoși, dar mai feroci, vizibili ca lipitorile pe propria noastră carne. Nici acest fapt nu putea să-mi fie iertat, împotriva acestui totalitarism, prezent în fiecare pagină a cărții mele, și în toate paginile cărților mele scrise dela 1936 încoace și au încercat să opună câteva fraze alese și izolate în mod deliberat din unele scrieri ale mele din tinerețe. S'au prezentat ca probă a "nazismului" meu fragmente de articole, omițând, tot deliberat, să citeze alte articole scrise de mine în aceeași perioadă și în aceleași jurnale, împotriva lui Hitler, și chiar a lui Mussolini.

Cartea mea e în esență, un imn al libertății. Si ei au vrut să facă din mine un aliat al tiranilor, un răspunzător al crematoriilor, un șef de partid totalitar, un rasist, un dușman al oamenilor. Mi-ar fi ușor de demonstrat, alții au făcut-o pentru mine și eu le voi fi întotdeauna recunoscător pentru acesta. Infamia care se ascundea sub această isterie, era clocită și lansată de o legație străină care n'a ezitat să alcătuiască un dosar pentru "cazul" meu și să garanteze autenticitatea documentelor", în urma refuzului meu de colaborare cu comunistii.

Nu am nici o intenție de a mă apăra, deoarece eu am nimic de a-mi reproșa. Dar dacă m'aș fi lăsat tentat de tactica Calomniatorilor, utilizând tehnica degradării, mi-ar fi fost foarte ușor, în aceste timpuri de înșelătorie, să alcătuiască pe contul lor o foarte eficientă antologie. Aș fi putut să adun articole redactate și publicate nu de adolescenți apolitici, ci de politicieni maturi, indocinați și consacrați, în paginile aceluiași jurnal care m'a atacat, pledând necesitatea alianței între nazism și comunism. Această antologie ar fi cuprins anii 1939-1940 (Moscow era atunci inundată de drapelele vasticii) plini de comentarii elocvente, consecință imediată a Pactului Ribbentrop-Molotov. O asemenea antologie completată cu un sumar obiectiv al câtorva evenimente internaționale contemporane epocii, cauză a multor dezastre, s'ar putea face ușor și acum - (Alții, de fapt, și-au luat această sarcină, acum când cartea mea a apărut peste tot în Europa și în America). Dar această antologie n'ar contribui numai la umilire, ar deranja digestii teribile, ar reînvia trădări rușinoase, și nu acesta este scopul meu. Pentru că eu vreau să vă spun altă poveste. Acea a unui adolescent devenit scriitor, apărător al oamenilor, într-o lume în care esența umanității noastre e amenințată mai mult decât oricând altădată.

Apartin unui popor de țărani și de poezi, al cărui contact cu istoria a fost totdeauna dureros și tragic. Un popor care adesea s'a retras din istorie, filosofii noștri Lucian Blaga și Mircea Eliade au explicat bine acest fenomen, s'a ghemuit dincolo de vizibil, în pădurea miturilor lui. E vorba de o promisiune, sau de un mesaj pe care Ovidiu și Radu Negru, personaje ale celor două romane ale mele, l-au pus în lumină. Acest popor a avut totdeauna, în formă dacă antică, sau în cea

românească modernă, un sens religios despre viață, care evită orice tendință spre extremism, fie acesta optimismul sau pesimismul exagerat. Filosofia sa este aceea a resemnării, așa cum e prezentată în paginile ultimului meu roman (Cavalerul resemnării-1961): o libertate care se autorestrânge la acțiunea pur umană, lipsită de posibilitatea momentană de a se realiza pe dimensiuni mai înalte și mai durabile. Acest fel de a fi nu implică o separare de divin.

Poporul meu consacră oamenilor nivelul conștienței și lui Dumnezeu pe cel al intimității. În această atitudine istoria n'a putut să-i fie niciodată dăunătoare. Filosofia sa a fost și a rămas o așteptare metafizică, confirmă acest raport. Monoteismul Dacilor a fost așa, din plin.

Noi suntem un popor așezat la în-crușcarea imperialismelor. Secole de-a rândul noi am suportat forța de soc a imperiului turcesc, a falimentarului imperiu tătar, a imperiului austriac, a imperiului rus, când, în secolul XIX, Franța a vrut să ne ajute, a făcut-o pe terenul spiritual, înainte de a trece la cel politic cu Napoleon al III-lea, care a fost un adevărat liberator al popoarelor. Ea a trebuit să se opună forțelor reacționare ale imperialismelor de atunci: cele trei imperii. În 1848 ajutorul rusesc a permis Austriei să distrugă revolta Ungurilor, Polonia a avut soarta cunoscută. Intelectualii români s'au refugiat la Paris și în Italia, pentru a scăpa de represaliile turco-ruse. O parte din România, vechea regiune a Basarabiei, ne fusese furată de Ruși, în 1812. Istoria secolului al XIX-lea e, pentru noi, plină de amintiri imperiale și mai presus de toate, de un greu miros de "cui de Russie", emanând dela sanctaje politice și din lovituri joase. Secolul nostru nu va face decât să împlinească promisiunile secolului trecut, în ceea ce privește legăturile noastre cu Orientul imediat.

Imperiile care ne încercuiau s'au prăbușit în 1918 și vechea încercuire a drumurilor a devenit pentru un scurt timp, după expresia lui Lucien Romier, care a dedicat un întreg volum acestei probleme, "răscrucea imperiilor moarte". Austria și Turcia au dispărut de pe harta marilor puteri, dar Rusia n'a făcut decât să-și schimbe numele. Tronul țarilor a încetat de a mai fi ereditar. El a devenit însă accesibil marilor vulpoi, celor care corespondeau mai bine cu speranțele și mai ales cu spaima maselor. În felul acesta noi am devenit vecinii unei utopii fondată, cum spunea Berdiaev, pe o imensă încredință.

În momentul când tinerii ridicară din nou fruntea în România, ei refuzară să se alieze cu partidele zise democratice, a căror atitudine față de comunism le apare ca puțin efice, și aderară la grupările, adunările, ideologiile a căror esențială preocupare, centrul lor activ, era anticomunismul.

Se regăseau, în acest fel, în jurul

vechilor esențe, pentru că toate aceste mișcări, politice sau intelectuale, se proclamau creștine și vroiau să se sprijine pe țărani și pe intelectuali, cele două categorii armonios tradiționale și progresiste, a căror rezistență și intervenție, de-a lungul secolelor, caracterizează toată istoria și cultura noastră.

Occidentul ofereea acestei tinerimi maeștri de mare cultură: naționalistii se regăseau în "casticismul" lui Unamuno: monarhistii în Maurras și Leon Daudet; creștinii în Maritain și Papini; tradiționaliștii de avangardă în Bainville și Gaxotte; creștinii absoluți în Bernanos, occidentalistii în Massis. Se invitau, în acest fel, să iubească o altă Franță, purcedând dela Ioana d'Arc, dela regi încoronată la Reims, dela strălucitoarele aventuri ale spiritului. Au avut atunci revelația lui Peguy și a lui Leon Bloy, a lui Psichari și a lui Barres. Franța era capabilă să satisfacă orice sete, să potolească orice foamă spirituală, dincolo de orice amenințare sectară.

Toți acești tineri români ai anilor 1936-1940 care au participat mai mult sau mai puțin activ la mișcările politice sau simple ideologice și culturale ale timpului și care, decepționați în mare măsură de către atitudinea guvernelor franceze din a III-a republică, și-au îndreptat speranțele către Italia fascistă sau Germania național-socialistă, n'au renunțat niciodată la spiritul de comunitate franco-română. Mișcările naționaliste dela noi au fost acuzate, în mod total greșit de fascism sau de nazism (toate au fost reabilitate de orice culpabilitate, de orice păcat politic, de orice colaboraționism, la procesul dela Nürnberg). Ele reprezentau cu totul altceva. Si trebuia ca cineva să fie orb, sau deformat de către propaganda comunistă pentru a crede într'o simplificare de acest gen. Pentru că există o diferență substanțială între agnosticismul fascist sau anticreștinismul programatic al național-socialismului și esența creștină care caracterizează toate mișcările naționaliste românești născute și consumate între cele două războaie. Eu însumi am făcut parte dintr'o grupare literară de dreapta, cea dela revista "Gândirea", condusă de Nichifor Crainic, membru al Academiei Române și, în același timp, profesor de apologetică la Facultatea de Teologie din București. Revista "Gândirea" a fost publicația cea mai importantă la noi între 1920-1940. Toți marii scriitori români ai timpului au colaborat la ea, chiar și cei care se găseau acum alături de invazori, salvații "liberării". Eram cel mai tânăr din grup, pentru că aveam numai 20 de ani când am fost acceptat, dar toți cei ce făceau parte erau în spirit într-adevăr superioare, impregnate de umanitate și de umanism, patrioți desăvârșiți, în sensul cel mai bun al cuvântului, fără legături politice de joasă calitate, fără idei politice străine, dar mai ales incapabili de a milita pentru un partid străin. E vorba de poezi, Continuare în pag 13

Evocare

POETA ZORICA LAȚCU

—Petre PASCU—

Sub semnătura Pr. Irineu Crăciun, în "România Liberă" din 14 Octombrie 1990, într-un frumos limbaj clericoliterar, am citit amplul articol - necrolog "Maica Teodosia", nume monastic al poetei Zorica Lațcu. Generațiile noi nu cunosc, desigur, nimic din activitatea ei literară. Noi, însă, ai trecutelor vremi, cu profundă pioșenie reînviem, mai întâi, pe tânără studentă (n. 1917) a Facultății de Filologie din Cluj, debutantă într-ale poeziei și, evident, li cunoaștem biografia și bibliografia. O ființă împovărată dela naștere, de un handicap în mers, asemuind pe Ovid Densusianu. Cred că și acest motiv a determinat-o, ca mai târziu, să se prenumere printre maicile Mănăstirii Vladimirești, mult prețuită de Patriarhul Justinian, precum se arată în articolul Preotului Irineu Crăciun, folosind aici din el, câte ceva, cu privire la activitatea poetei și viața ei monahală, plină de

suferinți, ajungând la pușcărie pentru credințele teiste. Tot necrologul ne vorbește de o poliglotă, bine cunoscând latina, ori vechea greacă, dar și limbile moderne. De autoare, cu timpul, a unor volume de poezie, sau din domeniul ecleziastic, ca de pildă: "Maica Domnului", "Origene", vestită figură bisericească, născută în Alexandria Egiptului (185-283).

Zorica Lațcu, așa cum semna dela începuturi, personal mi-a rămas în amintire din anii Clujului (1947-1948). Iată, amfiteatrul Universității, înțesat de lume. În mijloc, în lunga bancă, Episcopul Nicolae Colan înconjurat de cler. Era ziua femeii ortodoxe. Cuvântări. Cântece corale. O ceată de tineri scriitori, în frunte cu Victor Papilian, Președinte al Asociației Scriitorilor din Ardeal. Prezenți, pe cât mi-aduc aminte: I. Cârje-Făgădaru, Francisc Păcurariu, D. Micu, Iosif Moruțan, Valeriu Anania, Zorica Lațcu, Eugenia

Mureșanu, Petre Pascu. Mai clar o văd pe Zorica Lațcu, citind din versurile sale. Nu mă uit pe mine însumi (dați-mi, rog, voie) cu psalmi din viitoarea mea carte "Plaiuri". Atent, episcopul zâmbea, urmărind lectura. Dar "asul" festivității era Zorica Lațcu. Deosebit de modestă.

Au urmat apoi, înalte zile destul de rare, promenări pe bulevardele din Cluj. Discuții literare. Zorica Lațcu stănenită de handicap. O prezență sfînelică.

Odiosul Dictat mutând Clujul, la Sibiu, cerea revindicări prin revista "Luceafărul", condusă de Victor Papilian și Olimpiu Boitoș, critic inteligent, înțelept. În gruparea revistei, nume de mare prestigiu: Ion Agărbiceanu, Lucian Blaga, D. Stăniloae, Octav Suluțiu, Vasile Netea... Intre Victor Iancu și Stefan Manculea, iată o pe Zorica Lațcu. În coloane publică, mai ales, hexametri, gen anticipativ cu mare succes, de poetul -

filosof Eugeniu Speranția.

Pe parcurs, prezentă în alt soi de poezie, ca de pildă în "Luceafărul nr. 3 din Martie 1943, poezia "Un Oaspe", unde Zorica Lațcu vădește, totuși, aceste urme argheziene din "Inscripție pe o casă la țară".

Sfârșitul poeziei

UN OASPE;

"Străinul care aseară a poposit la noi, / Mi-a tulburat odihna cu sete negrită. / Am stat o noapte n'reagă alături amândoi. / Dar el nu'tinse mâna la floarea dăruită. / Cu dragoste de frate mi-a mulțumit în zori. / Când a plecat străinul pe drumul de rouă. / Si mi-au rămas în urmă cu mirosul de flori / Cuvintele lui strănii și blânde: "Pace vouă". / L-am urmărit în zare cu gene arse'n plâns. / Privind lumina albă cum îi juca în plete. / Si aster-nutul moale cu dor în pumn l-am strâns. / Lăsând miresama caldă de frunze să mă mbete. /

La Argezi, ultima strofă;

"Si'ntr'un ungher voi face din covoare / Un pat adânc, cu perinile moi / Dacă Iisus, voină să mă scoboare, / Flămând și gol va trece pe la noi. /

***

Anii, atâția la număr, m'au îndepărtat de astfel de gingașe foșnete. Zorica Lațcu intrase sever în conul de umbră. Dar, iată că în "Săptămâna", cu ironii nepermise, Eugen Barbu, la "Poșta redacției", mi-o aduce, cu amărăciuni, în față: "Zorica Lațcu din Brașov cere, trimițând poezii, să o scoatem din anonim".

În schimb, peste alți ani, însemnată și bucuros, citeam în "Astra" dela Brașov, un frumos florilegiu de versuri ale fostei mele colega din Cluj. Am felicitat epistolar pe redactorul-șef. Răspunsul, adresa Zoricăi Lațcu, Brașov, str. Matei Basarab nr. 16 (cred).

Mă străduiesc a-mi aduce aminte. I-am scris? Nu i-am

scris? Documentarist, cum îmi place să mă stimez, regret că nu posed nici o relicvă păstrată dela poetă.

Consolare aducându-mi acum, Părintele Irineu Crăciun cu minunata evocare.

Cu publicarea poeziei "Cer nou", semnată Zorica Teodosia Lațcu.

Veșnică amintire.

DESPRE DEGRADARE ȘI RISC

Urmare din pag. 12

de romancierii, de filosofii dela noi. Ei nu puteau să conceapă ideea unei colaborări politice plasată în afara intereselor celor mai sacre ale României, fie ele imediate ori eterne.

Eu am fost crescut în spirit de demnitate, de credință și de înaltă tensiune literară. Purtătorul de cuvânt adevărat a fost la noi creatorul României moderne. El s'a identificat cu scriitorii care, între 1848 și 1878, au dat țării forma sa morală și politică. El, scriitorul, a continuat în făgusul creator al adevăratei elite. A fi scriitor era, la noi, un titlu de noblete. Iar dacă în scrierile lor, ca și într-ale mele, se făcea elogiu mișcărilor de dreaptă, care cuceriseră puterea în Occident, aceștia erau, pur și simplu, pentru că acea dreaptă ne promitea apărarea împotriva dușmanului, singurul pe care noi îl aveam atunci. Noi nu eram nici fasciști, nici anticomuniști ab absurdo; noi căutam să salvăm existența poporului nostru și a culturii noastre. Temeiurile noastre s'au adevărit juste și Occidentul, cu o întărire periculoasă, e pe punctul de a ne da dreptate.

Poziția noastră era atât de ferm obiectivă și înim legată de o realitate existențială mai mult decât politică, încât în momentul în care se înființau sau nazisti au atacat România, Italia susținea revizionismul maghiar, Germania vedea în noi o posibilitate de a-și mări spațiul vital, noi ne-am ridicat toți împotriva lor. Eu am scris și am publicat atunci, cu toată tăria, articole contra acestor puteri, articole din care se putea vedea atitudinea mea în raport cu fascismul anti-românesc. Acele articole n'au fost reproduse în jurnalul care m'a atacat în Decembrie 1960. Si, bineînțeles, din bune motive. Dacă aș fi acceptat să trădez, în ziua în care mi s'a propus să colaborez cu invazorii țării mele, s'ar fi proclamat vechiul meu antifascism, cu documentele în mână și cu același stil istoric care caracterizează atacurile împotriva mea.

Mă văd obligat să reiau firul istoriei, pentru a vă face să înțelegeți fatalitatea istorică în care noi ne găseam atunci, și absurditatea, aproape monstruoasă, explicabilă prin perspectiva degradării, a insultelor la care am fost supuși. Mișcarea care era la centrul campaniei anti-comuniste, și care atrăgea entuziasmul tineretului era Garda de Fier. Rigiditatea ei, spiritul ei de partid, de disciplină, de credință exclusivistă m'au îndepărtat de ea dela început. Gruparea literară căreia

eu aparțineam era, de asemenea, împotriva Garzii de Fier. Noi ne declarăm cu toți adversarii ai marxismului ca ideologie și ca încercare politică; eram toți naționaliști și creștini, dar eu îmi rezervam independența mea, ceea ce îmi permitea adesea să iau poziție contrară Garzii de Fier.

Violențele cărora Garda de Fier, la rândul ei, a fost victimă, cadavrele tinerilor Români, colegii mei, care au umplut piețele orașelor când un grup din Garda de Fier a ucis un prim ministru, m'au impresionat într-o măsură care depășea obiectivitatea. Am înțeles atunci că o înspăimântătoare tragedie se va declanșa în lume: cadavrele pe care le-am contemplat într-o dimineață de toamnă, 1939, nu erau decât cele dintâi, dintr-o lungă sângere pe care oamenii politici o preparau Europei. Cadavrele acelea tinere, înconjurată de sânge încheșat, ca de niște nimburii negre și fără strălucire, constituiau împreună cadavrele generației mele. Ideile mele și sângele meu primiseră o lovitură pe care o simțeam profund în tot corpul.

Era în 1939. Conduceam pe-atunci o revistă literară al cărei scop era acela de a pregăti un fel de ieșire disperată a spiritului românesc, asaltat până atunci de spaima sau de complexe, o încercare de a-l impune, sub forma lui literară, conștiinței Occidentului. Scopul nostru era dintre cele mai ambițioase, dar eram siguri că, într-o zi aveam să reușim. Ne întâlneam la redacția revistei noastre, într-o cameră pe care o împărțeam cu pictorul Ioan Mirea, pentru a discuta și a lua o decizie, în fața amenințării copleșitoare a evenimentelor.

Trebuia să avem credință, aceasta era convingerea noastră. Să credem în forța noastră morală, în inocența noastră în fața istoriei, în posibilitățile noastre creatoare, în omnia noastră. Era un fel de mesaj secret despre care celelalte popoare, frații noștri, aveau să ia într-o zi cunoștință. Ne simțeam liberi de orice ură, de orice intenție violentă, și de orice teamă, pentru că noi credeam în puterile pe care le aveam, moștenite dela geniul poporului nostru.

Acesta era felul nostru de a fi naționaliști. Maestrul gândirii noastre nu se clintiseră de pe tronul lor. În mijlocul infernului care încet încet ne înconjură, Franța devenise imaginea unui paradis pierdut, pe care speram să-l recuperăm în curând. Dar Franța n'a făcut decât să se depărteze după 1940 lăsându-ne singuri, într-adevăr singuri, ea însăși trădând de

cei ce se erijau în salvatorii ei. Noi, însă, n'am abandonat-o. Noi nu i-am declarat război. Din școlile noastre și din universitățile noastre cultura franceză n'a fost eliminată, iar cărțile au rămas în bibliotecile și discuțiile noastre. Tinerii ofițeri și soldați români, plecând pe frontul din Rusia, purtau în ranțele lor poeziile lui Valery și ale lui Paul Claudel.

Războiul n'a produs nici o defecțiune de gândire.

Între timp am vizitat Italia. Perugia și Assisi m'au pus în lumina altei gnozii. După acest voiaj din 1938 eu m'am îndepărtat cumva chiar de pozițiile prea ortodoxe ale revistei "Gândirea", pentru a-mi angaja pe un alt drum religios. Assisi și Sf. Francisc mi-au indicat strada unirii bisericilor și mi-au revelat ca întotdeauna în epocile istoriei noastre, când intelectuali români intrau în contact cu una din realitățile profunde ale Europei, legăturile noastre occidentale, posibilitățile noastre de credință și de realizare în cadrul spiritualității occidentale.

Unirea bisericii noastre cu cea dela Roma îmi apărea ca singurul mijloc de a salva, reînnoindu-ne la izvoarele noastre adevărate și, în același timp, de a recupera secole de tăcere.

Între 1938-1940 noi Românii am avut puțin timp pentru astfel de iluzii. Nouă totuși ne părea totul clar și posibil. Eram chiar siguri de a oferi oamenilor prin sinteza între mesajul nostru secret, acela al vechii omienii românești, al credinței noastre intacte, ale magiei noastre capabilă să reducă formele universului la cele ale omului, și prin entuziasmul nostru curat, eram siguri de a putea oferi tuturor oamenilor o nouă posibilitate de a se înțelege și de a avea încredere reciprocă; dincolo și deasupra falselor mesaje politice, care promiteau pacea dar ațâtau la războaie. Acesta era rasismul nostru.

Prăbușirea frontului francez, în Mai 1940 a fost pentru noi începutul apocalipsului. Durerea noastră, amestecată cu deziluzia, aprinsă de teamă și de furie, a fost mare și sinceră. Am văzut lume plângând pe străzi atunci când jurnalele anunțau ruperea linei Maginot, deoarece instinctul ne spunea că înfrângerea Franței însemna în mod logic, și înfrângerea celeilalte extremități a Comunității Europene. În Iunie 1940 în urma unui ultimatum, al cărui termeni n'au fost nici măcar respectați, și cu consimțământul sine qua non al aliatului nazist, Uniunea Sovietică a invadat Basarabia și Bucovina

de Nord. Scene oribile au avut loc atunci în acele regiuni, scene obisnuite și tipice ale ocaziilor în care armata Utopiei pătrundea în teritoriul Omiei. Si nimeni, în întreaga lume, n'a tipat în numele nostru, căci noi nu mai aveam voce pentru a striga, nici lacrimi pentru a plânge, cum spuneau bătrânii noștri cronicari. După două luni a fost rândul Transilvaniei și al Dobrogei meridionale. În foarte scurt timp România pierduse un sfert din teritoriul ei, și nimeni în Europa, nici măcar puterile care ne garantaseră integritatea frontierelor-Franța și Anglia-nu mai erau în măsură să ne apere. Lumea părea să fi devenit prada celor doi aliați, care-și împărțiseră întâi Polonia: Germania lui Hitler și Rusia lui Stalin.

Venise timpul de a alege.

Garda de Fier, în timp de câteva luni de entuziasm pueril, urmat de erori de neiertat, o Garda de Fier care nu mai era decât o umbră, pentru că șefii și elita ei fuseseră lichidați de Carol al II-lea, n'a putut să reziste. S'a scufundat sub greutatea propriei neputințe și Generalul Ion Antonescu a impus atunci țării singura politică în acel timp posibilă, alianța cu cele două țări capabile să ne garanteze împotriva presiunii sovietice. Am devenit aliați ai Italiei și ai Germaniei, tot așa cum în secolul XVI Franța devenise aliată Turcilor, ca să scape din cleștele mortal și să poată respira.

S'a vorbit eronat de o ocupație germană a României. Noi n'am fost o țară ocupată înainte de venirea Rușilor, în August 1944. Noi eram aliați și independența noastră era deplină. Era singura politică posibilă în acel moment istoric, și din această cauză poporul român l-a urmat pe Antonescu, a făcut războiul din Răsărit cu eroism și cu o mândră conștiință de cruciadă, și nu a trădat niciodată acel regim pe care-l accepta ca pe o singură formulă realistă și valabilă.

Între anii 1941-1944, anii în care a durat războiul nostru, în România n'a existat o rezistență împotriva guvernului Antonescu, nici un comunist și nici un partizan în spate. Noi posedăm un suflet, un adevărat suflet național, care ne vine dela Daci, și care n'a fost niciodată friabil, sau lipsit de vigoare. Acest suflet noi îl purtăm în noi ca pe un talisman și-i rămânem mereu credincioși. În rezistența de azi împotriva năvălitorilor, suntem tot așa de unanimi ca și în timpul războiului trecut.

Continuare în numărul viitor

PROGRAMUL 1952

100

RII PENTRU ROMÂNIA

ARUL "MIȘCAREA"

1. Tranzitia
Civilizația română clasică intră într-o fază de transformare odată cu apariția unor agresiuni mai bine organizate și dotate cu noi mijloace de agresiune, față de care civilizația tradițională nu mai dispunea instrumente suficiente de protecție.

Comunitatea românească începe un lung efort de creare a unor instituții capabile să-i asigure conservarea, existența și dezvoltarea în noul context internațional.

Din secolul al XVIII-lea pînă astăzi poporul român a încercat să construiască un sistem instituțional adecvat noilor condiții istorice. Eforturile sale au fost înfrângute sau blocate de agresiuni și presiuni externe care au vizat distrugerea structurilor sale fundamentale. Ultima și cea mai cumplită agresiune a fost ocuparea comunistă, înlăturată în Decembrie 1989 prin acțiunile insurrecționale ale tineretului român și ale Armatei Române, cu sprijinul și susținerea întregului popor.

Trebuie remarcat faptul că în toate acțiunile lor - atât în vreme de pace, cât și în momentele de confruntare - românii au afirmat prioritar totuși acele valori care i-au caracterizat în chip esențial în perioada clasică. Revoluțiile, toate marile mișcări sociale și naționale, de la revoluția lui Horea pînă la înscuțarea tineretului din 1989 au avut un profund caracter creștin restaurator. Revoluțiile românești nu au vizat distocarea sau desființarea tradițiilor naționale ci înlăturarea agresiunilor antirromânești și a efectelor lor, crearea condițiilor de realizare a unui cadru politic de afirmare a notelor profunde, naturale și firești ale Națiunii.

După răsturnarea dictaturii comuniste, românii se află astăzi în plin efort de realizare a unui cadru politic stabil, eficient și democratic.

4. Perspectivă istorică ale Poporului Român

Național-democrația consideră că Poporul Român își va menține, în noua eră ce se deschide, statutul său de protector al civilizației creștine, de creator și deținător al unui excepțional patrimoniu spiritual, cultural și material. Rolul românilor în societatea modernă se arată a fi prin excelență unul cultural, apăsarea lor civilizatoare aflându-se la începutul unui nou ciclu istoric.

Tineretul român are șansa și datoria de a sprijini împlinirea acestui destin istoric contribuind la trecerea în universalitate a fondului de experiență și spiritualitate al Poporului Român.

Noua generație trebuie să abandoneze acea interpretare bolnavicioasă și nejustificată care atribuie un caracter strict defensiv Națiunii Române, concepție internată în percepția incompletă, interpretarea simplistă și neînțelegera dimensiunilor și condițiilor naționale românești.

Conservatismul românesc nu a avut un caracter static și cu atât mai puțin unul regresiv ci, dimpotrivă, unul de protecție ofensivă. El este mecanismul de protejare a acelor note, valori și instrumente capabile să asigure nu păstrarea în imobilitate și izolare a comunității naționale - lucru de altfel imposibil - ci totuși menținerea direcției de afirmare și ascensiune, de realizare a scopului fundamental comunitar: susținerea ofensivelor spirituale creștine.

Întreaga istorie românească este dovada unui spirit ofensiv prin excelență, dar o ofensivă desfășurată fără mijloacele fundamentare și morale ale violenței și agresiunii ci cu instrumentele superioare ale acțiunii de spiritualitate și cultură. Reaștința Anticomunistă, de exemplu, nu poate fi înțeleasă ca o simplă atitudine pasivă, ci este expresia conjunctural-istorică a unei ofensive de amploare purtată de Poporul Român, în condițiile cele mai vitrege, împotriva forțelor anticreștine și antiumane.

Național-democrația se plasează pe pozițiile de ofensivă ale românismului, o ofensivă spirituală și culturală apăsă să contribuie la sporirea patrimoniului universal de valori și diversificarea procesului de conlucrare și apropiere inter-națională.

VI. POZIȚIILE POLITICE FUNDAMENTALE ALE NAȚIONAL-DEMOCRAȚIEI

1. Statul

Misiunea culturală a românilor nu va putea fi îndeplinită decît prin intermediul unui sistem instituțional democratic și eficient. Doctrina național-democratică acordă un rol esențial statului de drept ca principal instrument instituțional de asigurare a drepturilor susținute de Poporul Român.

Statul trebuie să ajungă la o formă evoluată de organizare, prin realizarea unor structuri necesitizate și elastice care să asigure aplicarea și respectarea legilor citi și desfășurarea neîntermită a potențialului creator național. Național-democrația susține ideea novatoare a statului cultural, înțeles ca expresie modernă și stabilă a statului național român unitar, capabil să permită punerea în lucrare a energiei naționale, dezvoltarea materială a societății, echilibrul social și expansiunea spirituală și culturală a românismului.

Statul român nu se poate situa în afara competiției internaționale, ci trebuie să se angajeze cu fermitate și luciditate în sistemul de relații și colaborare dintre state, fără entuziasme facile dar și fără complexe sau prejudecăți.

2. Legislația

Sursa de legalitate este o necesitate fundamentală a existenței oricărui grupuri umane și cu atât mai mult a comunităților naționale și a statelor.

Mișcarea Pentru România afirmă necesitatea desfășurării întregii vieți a societății în cadrul constituțional și susține toate acele aspecte care vizează corecta aplicare a legilor țării, condiție de neînlăturare pentru evoluția societății românești, pentru apărarea și consolidarea democrației, care își propune să contribuie la realizarea unui sistem legislativ prin care să fie asigurat cadrul necesar îndeplinirii dezideratelor naționale.

Mișcarea Pentru România va urmări elaborarea cu maximă responsabilitate a inițiativelor sale legislative; structurile specializate ale Mișcării vor desfășura o acțiune de pregătire judicioasă a strategiei legislative, a participării la activitatea Parlamentului.

Pentru această fază a acțiunii sale politice, Mișcarea urmărește să contribuie cu precădere la elaborarea legislației care privește la tineret, învățămînt și educație.

3. Instituțiile naționale fundamentale

Mișcarea apreciază că în structura organizatorică națională există trei instituții de o deosebită importanță, care necesită o atenție specială: Biserica, Școala și Armata. După deosebitele exemple și structuri, ele au în comun câteva trăsături importante: sînt generatori de ordine, echilibru, au rol de protecție și conservare, sînt, fiecare, vitale pentru existența națiunii.

Biserica, centrul spiritual al națiunii, se situează deasupra tuturor coordonatelor vieții civile. Pentru a-și menține rolul de garant al corectei orientări spirituale și morale, Biserica trebuie să-și asigure deplin vocația mistică, prin asumarea deopotrivă a funcției profetice și a celei de păstorie a Tradiției.

Mișcarea consideră că Biserica trebuie ferită de ingerințele politicii și își face o datorie de prim rang în a o respecta și proteja.

De asemenea, Mișcarea Pentru România consideră că

Națiunea Română are nevoie mai mult ca orînd de îndrumarea și sprijinul Bisericii creștine și speră că Biserica își va spori intensitatea acțiunilor sale spirituale, pastorale și educaționale.

Societatea nu se poate lipsi de sfatul și îndrumarea Bisericii, fără de care există pericolul uriaș al neanăzării ființei umane și al dizolvării societății prin depărtarea de făgașul ordinii spirituale și al coerenței morale.

Mișcarea acordă respect și considerație tuturor confesiunilor religioase și apreciază că nu este de competența partidelor politice să intervină în raporturile interconfesionale.

Școala - înțelegînd prin aceasta ansamblul instituțiilor cu rol instructiv și educațional - constituie un instrument principal de conservare, rezistență și evoluție a comunității românești, însuși viitorul românilor depinzînd într-o bună măsură de calitatea învățămîntului.

Mișcarea va acționa pentru perfecționarea sistemului educațional din România, folosind atât tradiția învățămîntului românesc cit și experiența internațională contemporană.

Nu se poate concepe un program de dezvoltare a României fără a avea la bază un sistem educațional care să asigure buna întemeiere și organizare a inteligenței românești, dotarea societății cu instrumentele cele mai eficiente de cunoaștere, cercetare și aplicare a cunoștințelor.

Armata în calitatea sa de instituție fundamentală în sistemul de apărare a țării, trebuie situată în afara frămîntărilor și disputelor politice. Armata trebuie să se raporteze la întregul societății, niciodată la părți sau fracțiuni ale ei.

Mișcarea Pentru România consideră că pregătirea militară este o datorie a fiecărui cetățean român și susține necesitatea organizării unui sistem complex de apărare apt să descurajeze orice tentativă de agresiune antirromânească.

Mișcarea susține necesitatea înărilor și modernizării Armatei Române la nivelul necesar garanțării independenței și suveranității României.

În acest sens, o condiție esențială este calitatea corpului de ofițeri și generali, care trebuie să se constituie într-un adevărat corp de elită al națiunii, caracterizat prin:

- patriotism desăvîrșit;
- onoare și spirit de sacrificiu;
- pregătire profesională excepțională;
- conduită morală ireproșabilă;
- înalt nivel de cultură;

4. Partidele politice

Mișcarea apreciază că sistemul politic românesc, aflat încă într-o stare de fragmentaritate și imprecizie va evolua către afirmarea a două partide importante, reprezentînd două tendințe naturale, prezente, sub o formă sau alta, în orice societate: conservatismul și liberalismul.

Astăzi de acestea vor mai acționa și unele grupări reprezentînd tendințe de mai mică amploare ale societății (ecologiste, social-democrate, grupări etnice). Grupurile pseudo-democratice, de tendință sau chiar de factură extremă vor fi eliminate din viața politică prin însăși opunerea electoratului român, care nu va susține, după cum nu a susținut niciodată, elementele agresive, violente.

Mișcarea Pentru România își va orienta linia politică în direcția consolidării sistemului politic românesc, pornind cu simținate la orice demers constructiv în direcția asigurării unei unități a forțelor democratice și a unei definiții coerențe și bine structurate a acestor forțe politice.

Mișcarea își propune să devină o formațiune politică angajată cu responsabilitate în acest proces, contribuind cu întreaga sa capacitate la realizarea obiectivelor majore ale națiunii. Național-democrația reprezintă o perspectivă politică viabilă și de perspectivă fără rolul pe care Mișcarea și-a asumat este să promoveze această doctrină într-un climat de conlucrare și dialog cu celelalte partide democratice.

Orientarea economică

Mișcarea își propune să susțină, pe linia economiei de piață, următoarele direcții principale:

- protecția economiei naționale;
- stimularea circuitului de capital;
- asigurarea independenței economice a țării;
- plasarea avantajuoasă a capitalului românesc pe piața internațională;

Obiectivele economice prioritare sînt următoarele:

- favorizarea dezvoltării preferențiale a unor ramuri, sectoare și activități (agricultura, turismul, comerțul, energia, cercetarea științifică);
- împrometărea populației;
- acordarea de credite și împrumuturi întreprinzătorilor;
- protejarea corpurilor profesionale.

6. Viața socială

Societatea este formată din oameni cu interese fundamentale comune sau cel puțin armonizabile, plasarea lor în ierarhii sau categorii constituie după criterii prioritare economice poate implica o sărăcie a ființei spirituale și morale, individuale și colective; împărțirea (transpunerea) a populației în categorii rigide socio-profesionale ("țărani", "intelectuali", "muncitori" etc.) este puțin semnificativă din punctul de vedere al constituției ființei umane și, din punct de vedere politic, poate căpăta înzbunțiri nocive.

Politica socială a Mișcării ține cont de structura politică comunitară a Poporului Român. Un obiectiv important va fi, în consecință, aducerea armonizării raporturilor interumane, grav afectate în acest moment istoric.

Grupurile sociale trebuie să coexiste în armonie și echilibru, ceea ce nu poate fi realizat fără o profundă conștientizare a fiecărui individ cu privire la rosturile și rînduiala societății.

De asemenea, corpurile profesionale au nevoie de cadre instituționale eficiente structurate pentru a asigura conservarea capacității lor creative și productive.

7. Politica internă

Societatea românească are nevoie de ordine și de respectarea legalității. Este nevoie adă de legi drepte și eficiente citi de oameni care să le aplice neapăsător și să vegheze ca ele să nu fie încălcate.

Mișcarea consideră că trebuie eradicate cu hotărîre și severitate toate formele de jaf și corupție care au năpădit țara, aflată în plin neo-fanatism. Pentru reducerea delinvenței trebuie întinse, convergent, următoarele condiții:

- creșterea calității vieții;
- omkirea eficienței forțelor de ordine;

8. Minoritățile naționale

Național-democrația promovează o politică de deschidere față de grupurile minorităților naționale din România.

Loialitatea față de Statul Român, respectul și apropierea de valorile românești, încadrarea în sistemul instituțional democratic sînt acele condiții care, odată respectate, asigură colaborarea, apropierea și conlucrarea între toți cetățenii României.

Mișcarea este deschisă cetățenilor de orice naționalitate care își manifestă acordul și înțelegerea față de scopul, obiectivele și

statutul Mișcării. Tinerii pot realiza în relațiile dintre ei - inclusiv în cele politice - un spirit de autentică frățețate, benefic pentru armonia întregii societăți.

9. Politica externă

Orientarea politicii externe a statului român trebuie să țină seama de dificultățile datorate poziției geopolitice, din acest punct de vedere fiind evidentă necesitatea găsirii unor formule de echilibru, pe linia specifică politicii externe românești.

În plus, Mișcarea consideră că este necesară accentuarea acțiunilor diplomatice pe două direcții de acțiune de mare importanță:

- cooperarea cu țările în care creștinismul deține poziții puternice, în primul rînd cu țările ortodoxe, sprijinindu-se pe tradițiile spirituale comune acestor țări și popoare;
- activitatea comunității montate a romanilor și implicarea ei mai puternică în direcția susținerii intereselor României.

VII. ACTUL POLITIC ÎN CONCEPȚIA NAȚIONAL-DEMOCRATĂ

Viziunea național-democratică cu privire la actul politic se caracterizează prin prezența unor concepte specifice, caracteristice și definiții.

1. Activitatea internă a Mișcării

A. Comunitatea politică

Grupurile Politice: ca de altfel, întreaga Mișcare, se caracterizează printr-un puternic simțămînt comunitar. Actul politic pornește de la conștientizarea unei îndatoriri asumate individual dar este realizabil numai prin efortul conjugat al unei comunități politice, unite prin atașamentul față de o concepție comună și printr-un adînc simțămînt de frățețate.

B. Lideritate consensuală

Liderii Politici sînt stabiliți de către Grupuri prin consensuale. Un grup care nu reușește să selecteze un factor de autoritate politică la nivelul relațiilor directe, din interiorul său, nu se va putea integra cu eficiență într-o structură politică de amploare.

C. Selecția

Mișcarea va urmări, chiar cu riscul de a încetini ritmul dezvoltării sale, o selecție riguroasă, pe baza principiului competenței, la toate nivelele de activitate. Nu poate fi acceptată o adesiune la Mișcare în lipsa unui fond minim de cunoștințe politice și a unei conduite morale care să fie în acord cu statutul de lider politic pe care și-a asumat orice membru al unui partid politic în raport cu societatea.

2. Raporturile cu electoratul

A. Difuziunea politică

Mișcarea va acționa bazîndu-se pe contactul direct cu populația, fără medii informaționale susceptibile de a deforma mesajul politic. Fiecare aderent al Mișcării constituie un nucleu de difuziune politică, prin care sînt redate opiniile și opiniile cetățenilor și sînt transmise coordonatele politice ale acțiunii generale a Mișcării.

B. Participativitatea

Participativitatea va fi trăsătura fundamentală a relației cu electoratul, condiție de neînlăturare a unei autentice democrații. Elaborarea programelor politice concrete, identificarea problematicii societății și stabilirea soluțiilor politice vor avea la bază participarea directă și contribuția democratică a electoratului, contactul direct și consultările dintre aderenți și simpatizanții Mișcării.

C. Rigorizarea morală

Mișcarea Pentru România nu utilizează tehnici de trucaj propagandistic și nu acceptă demagogia. Asemenea metode, pe lîngă faptul că sînt incompatibile cu principiile Mișcării, pot duce la unele succese efemere dar nu conduc - și nu pot conduce niciodată - la realizări consistente.

Raporturile cu electoratul trebuie să se bazeze pe respectarea coordonatelor morale proprii Mișcării și doctrinei sale național-democratice.

3. Raporturile cu alte formațiuni - Competiția democratică

Orice formațiune politică fidelă democrației va găsi în Mișcare un partener politic deschis dialogului și cooperării.

Atitudinile Mișcării se vor limita la expunerea pozițiilor proprii și explicarea lor, cu precizarea detașată a acelor puncte din programele sau acțiunile altor formațiuni cu care nu se poate stabili o compatibilitate. Agresivitatea și intoleranța sînt incompatibile cu calitatea de aderent al Mișcării.

Conceptul de competiție democratică va caracteriza întreg sistemul de relații ale Mișcării cu formațiunile politice democratice din România.

VIII. OBIECTIVELE IMEDIATE ALE MIȘCĂRII - acțiunile prioritare

Mișcarea va avea ca principal obiectiv în această perioadă de activitate protejarea și reprezentarea politică a tineretului român, grav afectat de insecuritatea socială, lipsa de perspective și condițiile mizere de viață.

În acest sens, Mișcarea va iniția și va susține:

- programe la nivel național prin care să se asigure garantarea unei vieți civilizate familiilor tinere, posibilitatea construirii de locuințe, protecția copiilor;
- programe educaționale, de pregătire profesională și de calificare, la nivelul cerințelor unei economii moderne;
- reforma urgentă a învățămîntului;
- acordarea de facilități și sprijin inițiativei economice a tinerilor;
- oprirea exodului tineretului;
- măsuri de protecție a inteligenței naționale;
- protejarea structurilor nepolitice - sindicale, profesionale, culturale, civile - ale tineretului;

Structurarea corpurilor profesionale avînd la bază tineretul; Împlicarea tinerilor în organizarea și conducerea societății, în toate zonele de activitate.

NOTĂ:

Formațiunea politică Mișcarea Pentru România s-a constituit în data de 10 Decembrie 1991

Mișcarea Pentru România a fost înregistrată ca persoană juridică prin Decizia Civilă nr. 33 din 23 Decembrie 1991, pronunțată de Tribunalul Municipiului București și rămasă definitivă (Dosarul nr. 31/P/1991)

Consiliul Național al Mișcării, întrunit în data de 11.01.1992, a stabilit componența forurilor de conducere, a adoptat Regulamentul Interior al Mișcării Pentru România (Partea I - Aderenții și Grupul Politic) și a hotărît că Mișcarea să-și înceapă activitatea în data de 15 Ianuarie 1992

Mișcarea are Contul nr. 46.20.69.61.33.178 deschis la BRD - SMB (Banca Română pentru Dezvoltare-Sucursala Municipiului București)

DIN TRECUTUL NOSTRU

CĂILE DE LUMINĂ, DE
JERTFĂ ȘI DE BIRUINȚĂ
ALE NEAMULUI

ZECE MAI ÎN ISTORIA POPORULUI ROMÂN

—Alexandru NEMOIANU—

Ziua de "Zece Mai" reprezintă o piatră unghiulară în istoria modernă a neamului nostru. De această zi sunt legate trei evenimente care, fiecare, a avut o contribuție decisivă în realizarea Statului român modern. Aceste trei evenimente sunt: I. Instaurarea Dinastiei; II. Câștigarea Independenței naționale; III. Proclamarea Regatului.

I. Aducerea unui Prinț, dintr-o dinastie domnitoare din Europa fusese înscrisă ca un punct important în toate programele revoluționare ale anului 1848 și de asemenea în programul Divanurilor "ad-hoc". Instalarea unui Prinț, străin în Țările Române unite era considerată ca ceva aducător de imparțialitate și de echilibru. Condițiile externe nu au favorizat însă împlinirea acestui deziderat în 1859 și dubla alegere a lui Alexandru Ioan Cuza în fapt a reprezentat un compromis.

Abdicarea lui Cuza în Februarie 1866, în condițiile în care unirea Moldovei cu Țara Românească fusese recunoscută pe plan internațional, a făcut posibilă aducerea unui Domnitor dintr-o dinastie europeană.

Au fost încercate mai multe variante dar în cele din urmă Dumnezeu a vrut să fie ales Prințul Carol din dinastia de Hohenzollern, ramura catolică din Sigmaringen. Prințul Carol provenea dintr-o familie cu străvechi tradiții politice și militare. Deși tânăr el se remarcase ca ofițer primind

și suprema decorație a Prusiei ordinul "Pour le Merit" în cursul războiului Prusiei cu Danemarca. Acest ordin extrem de exclusiv se dădea numai pentru fapte de bravură excepțională înfăptuite pe câmpul de luptă.

Alegerea a fost aprobată printr'un plebiscit și la 10 Mai 1866, noul Domnitor, Carol I, intra în București aclamat de mulțime. Confirmat de către Corpurile Legiuitoare ale țării tânărul Domnitor jură solemn că va avea "o inimă leală, cugetări drepte, o voință tare de a face binele și un devotament fără margini către noua sa patrie".

Aceste lucruri Carol I le-a îndeplinit cu prisosință în lunga și glorioasă sa domnie reușind să câștige respectul și dragostea fără rezervă a Românilor pentru noua Casă Domnitoare.

Instaurarea Dinastiei a dat țării factorul constituțional care să asigure stabilitate și continuitate.

II. Dela bun început gândul Monarhului a fost de a cuceri independența. Pentru aceasta, instituțiile fundamentale și economia României s-au dezvoltat cu repeziciune.

Producția agricolă a cunoscut o continuă creștere; petrolul românesc a început să fie tot mai mult căutat pe piața europeană aducând frumoase venituri în visteria țării. Intre 1867-1876 s'a construit o rețea feroviară care în linii mari unea toate orașele mai importante ale României.

O specială atenție a dat Prințul Carol dezvoltării armatei. Immediat după instalarea ca Domn el a

REGELE CAROL I.

obținut introducerea serviciului militar obligatoriu de trei ani. Armata a fost organizată în două mari secțiuni: o parte activă servind sub drapel pentru trei ani și o rezervă teritorială ("dorobanții") chemați periodic pentru exerciții. În acest fel la caz de nevoie putea fi mobilizată rapid o forță de 150.000 de oameni instruiți și organizați după modelul armatei Prusiei și înzestrați cu armament și artilerie modernă în majoritate de proveniență germană.

Redeschiderea crizei orientale la începutul anului 1877 a prilejuit câștigarea Independenței naționale.

În Aprilie 1877 la Livadia, în Crimeea a fost

semnată o înțelegere între Primul Ministru al României, Ioan Brătianu, și reprezentantul Rusiei, contele Gorschakoff. Prin acest tratat România îngăduia trecerea trupelor rusești pe teritoriul ei iar în schimb Rusia se angaja în mod solemn să respecte în orice condiții integritatea teritorială a României. Cu acel prilej contele Gorschakoff a refuzat cu semeție posibilitatea unei cooperări militare ruso-române.

În condițiile în care între România și Imperiul Otoman exista în fapt o stare de război, Corpurile Legiuitoare ale Țării proclama la 10 Mai, 1877 Independența României.

Trupele rusești au

inceput trecerea Dunării în Aprilie, 1877, și în faza inițială a războiului au reușit o înaintare rapidă spre Balcani reușind să ocupe pasul Shipka cu un corp comandat de Generalul Gourko. Curând însă această înaintare rapidă a fost pusă în pericolul de a fi retezată din flanc de trupele otomane puternic fortificate în jurul Plevnei. În aceste condiții Marele Duce Nicolae, comandantul trupelor rusești și fratele Tarului a fost nevoit să ceară ajutor trupelor române printr'o telegramă trimisă în 23 Iunie, 1877.

Trupele române au trecut Dunărea și Prințul Carol a preluat comanda supremă a operațiunilor dela Plevna. Armata română a reușit să captureze victorii dela Grivița (30 August) și Rahova (8 Noiembrie) în urma cărora Generalul otoman Osman Pașa a fost nevoit să capituleze la 27 Noiembrie, 1877. În mod simbolic Osman Pașa și-a predat sabia de comandant unui ofițer român, Maiorul Cerchez.

De fapt soarta războiului a fost decisă pe câmpul de luptă dela Plevna unde trupele române s-au purtat cu totul remarcabil în fața unui adversar viteaz și incăpățânat.

Pacea a fost încheiată prin Tratatul dela San Stefano și apoi prin Congresul dela Berlin (1878).

Tratatul de Pace recunoștea independența României (sub condiția de a acorda cetățenie deplină tuturor locuitorilor țării indiferent de religie...) În același timp Congresul dela Berlin consfințea în-

cluderea Sudului Basarabiei în Imperiul Rusesc iar în "schimb" România primea Dobrogea. Aceasta în ciuda promisiunilor solemne ale Rusiei de a respecta integritatea teritorială a României. (Mai devreme contele Gorschakoff propusese lui Ioan Brătianu acest "schimb" numai ca să primească exemplara replică "să știi Domnule că eu nu vând suflete de Români".)

III. Pentru a marca în mod solemn câștigarea independenței de Stat și a sublinia noua poziție a României, la 10 Mai 1881 a fost proclamat Regatul. Domnitorul Carol I devenea Regele Carol I și a fost încoronat cu o coroană făurită din oțelul tunurilor otomane capturate la Plevna. Cu acest prilej Regele a spus... "primesc cu mândrie, ca simbol al independenței și al țării României, această coroană făurită dintr'un tun luat dela Plevna, stropită cu sângele vitejilor noștri și sfințită de Biserica..."

Admirația și prețuirea pentru ziua de "Zece Mai" sunt prin urmare deplin justificate. De această zi sunt legate evenimente epocale din istoria noastră foarte îndepărtată a neamului nostru, evenimente ce au contribuit decisiv la progresul României și afirmarea ei în lume.

"Zece Mai" rămâne ziua națională a Românilor și fără îndoială că ea va fi din nou sărbătorită așa cum se cuvine atunci când cu voia lui Dumnezeu țara va fi izbăvită din coșmarul grotesc și tragic pe care îl trăiește. □

TRUPE ROMANEȘTI ÎN DRUM SPRE PLEVNA

ATACUL DELA GRIVIȚA

BISERICA CREȘTINĂ

OASTEA DOMNULUI ȘI PROPOVĂDUIREA EVANGHELIEI

—Sergiu GROSSU—

Eșecurile Bisericilor creștine din lumea întreagă se datorează, în primul rând, neglijării sau subestimării "nevoilor grabnice", despre care vorbește Ap. Pavel în epistola către Tit. Dacă am pierdut o luptă împotriva Răului, dacă mulțimile s-au lepădat și se mai leapădă încă de Iisus, izgonindu-L din viața și preocupările lor, ca odinioară norodul din ținutul Gherghesenei, dacă o bună parte din cei "trudiți și împovărați" apelează la izbăvirea promisă, în mod demagogic, de profeții mincinoși ai utopiilor politice de tot felul, nu există decât o singură explicație: ignorarea unei "nevoi grabnice" prioritare, care este nevoia cunoștinței de Dumnezeu, după cum ni se descoperă în cartea proorocului OSEA: "Căci Domnul are o judecată cu locuitorii țării, pentru că n-este adevăr, nu este îndurare, nu este cunoștință de Dumnezeu în țară." Din această cauză, "fiecare jură strămb și minte, ucide, fură și prea curvește, năpăstuiește și face omoruri după omoruri" (OSEA, 4.1-2).

În lumina revelației divine se impune întrebarea: CE trebuie să facem și CUM trebuie să acționăm? Este suficient să ne împotrivim efectelor negative adăunării denunțate (minciună, furturi, desfrânare, opresiune, omoruri), ori, înainte de toate, se cade să luptăm, lupta cea bună a credinței, opunându-ne CAUZELOR păcatului "în țară", dintre care cea mai importantă este IGNORANȚA sau, ca să folosim o expresie biblică, "lipsa de cunoștință"? "Poporul Meu pierde din lipsă de cunoștință", ne avertizează Dumnezeu. Și avertismentul acesta cutremurător l-a determinat, de bună seamă, pe părintele Ioan Trifa, fondatorul mișcării religioase Oastea Domnului, să declare război sufletesc "contra întinerului și contra răutăților", pentru "a înfrâna răul dela izvor și a porni binele și îndreptarea tot dela izvorul puterii și îndreptării care este Iisus Mântuitorul" ("CE ESTE OASTEA DOMNULUI?" Sibiu, 1934, pag. 6-7).

Ceea ce l-a obsedit, în chip static, pe tânărul preot transilvănean, a fost îndemnul dumnezeiesc găsit în cartea lui Ezechiel: "Acum, fiul omului, te-am pus străjer peste casa lui Israel. Tu trebuie să ascuți Cuvântul care iese din gura Mea, și să-i înștiințezi din partea Mea. Când zic celui rău: 'Răule, vei muri negreșit!' și tu nu-i spui, ca să-l întorci dela calea lui cea rea, răul acela va muri în nelegiuirea lui, dar sângele lui îl voi cere din mâna ta. Dar dacă vei înștiința pe cel rău, ca să se întoarcă dela calea lui, și el nu se va întoarce, va muri în nelegiuirea lui, dar tu îți vei mântui sufletul" (EZECHIEL, 33.7-9). Împins de resortul tainic al datoriei și răspunderii preoțești de "trezitor și aducător de suflete la Mântuitorul", înflăcăratul strateg al credinței va pune bazele apostolatului laic și ale voluntariatului duhovnicesc în țara noastră, respectiv a celor două coordonate fundamentale ale ostășiei misionare -, în conformitate cu una din nenumăratele sale rugăciuni: "Si ne dă, Iisuse Doamne, dar și putere să Te vestim și altora. Să ducem pe tot locul vestea cea dulce că Tu ai murit pentru noi toți. Pe orice suflet care zace de păcate biruit, să-l chemăm să Te afle pe Tine, scăparea și mântuirea noastră a tuturor..." (IBID., pag. 136).

De aceea, chiar din primul număr al gazetei "Lumina Satelor", părintele Ioan scria: "Numai o singură doctoare poate da lumii și țării noastre sănătate și mân-

tuirea: să se întoarcă oamenii și popoarele la Iisus, la învățătura și la pronunțarea Lui de iubire." Această unică, incomparabilă "doctoare", care este "afierea și vestirea lui Iisus cel Răstignit", a recomandat-o Oastea Domnului ieri, în perioada ilegalității restrictive impusă de dictatura comunistă, și-o recomandă și azi, când și-a câștigat dreptul la libertate, prin organizarea de adunări de chemare și prin propovăduirea Evangheliei, respectând cu strictețe definiția rămasă legendară: "Noi suntem o trâmbiță de deșteptare..."

Ap. Pavel pune în lumină, în epistolele sale, importanța Evangheliei în viața de credință, subliniind puterea de transformare și de rodire a Cuvântului în orice suflet atras de "nebulina propovăduirii Crucii." Cei 12 apostoli și-au început activitatea misionară "în Ierusalim, în toată Judeea, în Samaria și până la marginile pământului", așa cum i-a sfătuit Mântuitorul, prin vestirea Evangheliei "cu îndrăzneală", mărturisind "cu multă putere despre învierea Domnului Iisus" (FAPTE, 4.33). Ei erau bine încredințați că această Evanghelie nu este un sistem de subredă principii omenești, ci PUTEREA LUI DUMNEZEU, după cum va scrie Apostolul Neamurilor creștinilor din Roma: "Căci mie nu mi-e rușine de Evanghelia lui Hristos, fiindcă ea este puterea lui Dumnezeu pentru mântuirea fiecăruia care crede..." (ROMANI, 1.16).

Aceeași Evanghelie mântuitoare o propovăduiesc, de aproape 70 de ani, Ostășii Domnului din România, conștienți fiind de necesitatea ei imperioasă în opera de salvare sufletească a poporului. Deoarece Evanghelia este o PUTERE ("dynamis" în limba greacă a Noului Testament), "puterea lui Dumnezeu." Și fostul discipol al lui Gamaliel se arată extrem de grijuliu de atitudinea creștinilor din Corint, câtă vreme le atrage atenția: "Vă fac cunoscut, fraților, Evanghelia pe care v-am propovăduit-o, pe care ați primit-o, în care ați rămas, și prin care sunteți mântuiți, dacă o țineți așa cum v-am propovăduit-o; altfel, degeaba ați crezut" (1 CORINTENI, 15.1-2).

Mi-aduc aminte de anii activității mele religioase din țară, când Oastea Domnului era interzisă. Așa cum am subliniat și în alt articol, în care condamnam nocivitatea prozelitismului religios, noi căutam să respectăm cu sfințenie pedagogia nou-testamentară a propovăduirii Cuvântului lui Dumnezeu, fixată de Apostolul Neamurilor: "Ca unii care am lepădat meșteșugurile rușinoase și ascunse, nu umblăm cu vicleșug și nu stricăm Cuvântul lui Dumnezeu. Ci prin arătarea adevărului, ne facem vrednici să fim primiți de orice cuget omenească înaintea lui Dumnezeu. (...) Căci noi nu ne propovăduim pe noi înșine, ci pe Domnul Hristos Iisus. Noi suntem robii voștri pentru Iisus" (2 CORINTENI, 4. 2.5).

Mă refer la acest aspect esențial al evanghelizării, dat fiindcă noi, Ostășii Domnului, vedeam apărând pe ogorul misionar lucrători suspecți, propovăduitori impregnați de spiritul unui confesionalism sectar, în total dezacord cu mustrarea paulinică: "Mă mir că treceți așa de repede dela Cel ce v-a chemat prin harul lui Hristos, la o altă Evanghelie. Nu doar că este o altă Evanghelie; dar sunt unii oameni care vă tulbură, și voiesc să răstoarne Evanghelia lui Hristos" (GALATENI, 1.7).

Continuare în nr. următor

Din presa canadiană

EPISCOPUL ROMÂN GRECO-CATOLIC VASILE HOSSU:

"ERAM MAI LIBER ÎN ÎNCHISOARE DECÂT AFARĂ"

Episcopul Vasile HOSSU, în vizită în Canada, a dat jurnalistului Jules Béliveau dela ziarul "La Presse" din Montréal un interviu, publicat la finele lui Martie, care-l redăm mai jos.

"Si eu am fost băgat la închisoare. La început am fost închis într'un fel de pivniță, în întuneric, fără nici un fel de lumină; solul acesteia era inundat cu apă. Nu mi se lăsase îmbrăcăminte și îmi era frig. După șase luni am fost transferat la un penitenciar de deținuți politici unde am stat închis un an și jumătate".

Episcopul Hossu vorbește aproape cu indiferență când pomeneste de chinurile la care a fost supus, încă de pe vremea când, fiind tânăr preot, a cunoscut temnițele regimului comunist din România. Astăzi, în vârstă de 73 de ani, Episcopul greco-catolic de Oradea nu lasă să se bănuiască o anumită emoție decât atunci când pomeneste de moartea, în închisoare, a predecesorului său, Mgr. Iuliu Hirtea pe care îl consideră un adevărat martir.

În ciuda chinurilor neomenite, a privațiunilor și a umilintelor inerente detențiunii în locuri infecte Mgr. Hossu pronunță aceste cuvinte uimitoare: "Când am fost anunțat că voi fi eliberat am avut tentația de a cere temnicierilor mei să mă rețină în pușcărie: știam că voi fi mai liber în închisoare, decât afară".

El explică astfel atmosfera de suspiciune și de supraveghere permanentă în care trăiau - încă dela venirea la putere a comunistilor în România - preoții și episcopii catolici români. Credințioșii acestei Biserici, dintre care mulți, la vremea aceea, au aderat "oficial" la Biserica Ortodoxă, resimțeau la fel de puternic, ca și păstorii lor cărora le rămăsese fidel, efectele acestei perioade de "profundă teroare".

Să ne reamintim că la epoca aceea guvernul comunist a decretat dispariția Bisericii Catolice din România. Printre măsurile care trebuiau să concretizeze această nouă "stare de fapt" el a pus stăpânire pe toate bisericile catolice din țară precum și pe celelalte clădiri, școli, case parohiale, episcopii etc. aparținând Bisericii Catolice. Guvernul a cerut episcopilor și preoților

catolici să renunțe la angajamentele și funcțiile lor ecleziastice și să se unească cu Biserica Ortodoxă unde - pretindea el - îi așteaptă demnități ierarhice "interesante".

Mgr. Hossu subliniază faptul că față de această situație numeroși preoți catolici au preferat clandestinitatea. Unii au fost prinși de Securitate. Cel puțin șapte episcopi au murit în închisoare.

Când predecesorul lui la Episcopia de Oradea a fost arestat și întemnițat în 1948, Mgr. Hossu, hirotonisit recent, a devenit martorul agoniei fără de sfârșit a acestuia. "La vremea aceea Mgr. Hirtea era deja bătrân. Bolnav, el nu se mai putea îngriji el însuși. A fost lăsat să zace pe o blană de lemn care înlocuia un pat. Viermii îi mâncau carnea. A murit în 1953".

Mgr. Hossu, condamnat în 1952 la zece ani de detenție, a fost eliberat după doi ani de pușcărie. Nu s'a putut dovedi - așa cum se pretindea - că ar fi dat unei puteri străine planurile (inexistente!) ale unui viitor haraj hidro-electric...

"În închisoare, spune el, nu aveam libertatea de a ne deplasa. În schimb aveam liniștea. Puteam să ne rugăm. Ne era frig fiindcă nu exista nici un fel de sistem de încălzire. Dar ne simțeam mai bine decât liberi. Știam că preoții erau urmăriți, în permanență, de către un ofițer al Securității și că erau anchetați cu privire la toate întâlnirile cu alți oameni: trăiau într'o stare de tensiune permanentă, teribilă".

Mgr. Hossu adaugă că a întâlnit în închisoare gardieni și ofițeri care erau "creștini buni". Unul dintre ei i-a mărturisit că teroarea care i-o inspira comitetul central al partidului comunist dela București îl împiedica să facă cât de puțin pentru a ușura condițiile de viață ale deținuților. Același gardian

i-a spus: "Fiți liniștit în ce privește colegul Dvs.. episcopul care scuipă sânge (era vorba de Mgr. Hirtea); fac tot ce este posibil pentru a obține transferul lui într'o închisoare în care va putea avea îngrijiri medicale".

După mai bine de doi ani dela lovitura de Stat din România și după moartea dictatorului Ceaușescu, Mgr. Hossu ar dori să poată afirma că situația s'a îmbunătățit, în țara lui. Dar el, declară, cu tristețe: "Situația nu s'a schimbat".

Mgr. Hossu constată că guvernul care conduce actualmente România - nu știe dacă sunt urmași ai vechiului regim comunist sau foști securiști - pare să aibă multă plăcere în a face promisiuni mărețe Bisericii Catolice... care nu le respectă.

Astfel cei 1,6-2 milioane Catolici care s'ar mai afla în România nu pot beneficia de cele 2500 de biserici ale lor, cu toate că documentele pentru restituirea lor au fost semnate de autoritățile guvernamentale.

În ciuda acestor fapte, chiar și astăzi, Mgr. Hossu nu este decât "autorizat" să locuiască în două camere minuscule care se află într'un imobil aparținând - oficial - Bisericii Catolice.

Duminica, el face slujba în prezența a numeroși credincioși, într'o clasă a unei școli redevinută, de asemenea "proprietatea" Bisericii Catolice dar care clasă - cu totul întâmplător - este vecină cu o clasă în care, în fiecare săptămână, în aceeași zi și la aceeași oră funcționează, cu multă vigoare, o... discotecă!

Trebuie menționat că numai la câțiva pași de acest local, continuă să existe Catedrala din Oradea.....Dar nimeni nu știe când vor binevoi autoritățile politice ale țării să înlăture lacătele care împodobesc - încă astăzi - ușile de intrare ale catedralei.

E.C. FIANU

FARA ARMÂNEASCĂ

INDEPENDENȚA MACEDONIEI

— Zahu PANĂ —

Ficțiunea unui stat multinațional cu o administrație centrală creată forțat, după Primul Război Mondial, a eșuat până la urmă, tragic. Iugoslavia - țara Slavilor din Sud - s'a dezintegrat, în ciuda eforturilor și a violenței Sârbilor de a păstra țara intactă.

Creat după înfrângerea Germaniei și Austro-Ungariei în Primul Război Mondial, statul s'a numit la început "regatul Sârbilor, Croaților și Slovenilor" și era - alături de Albanezi - singurele state care aveau regi autohtoni, spre deosebire de celelalte state balcanice - inclusiv România - care aveau regi din familiile domnitoare străine. Denumirea lungă și nedreaptă, pentru că nu cuprindea numele fostului regat al Muntenegrului, nici Bosnia și Hertegovina, n'a ținut mult. O altă denumire cu enumerarea tuturor națiunilor componente care ar fi fost prea lungă a făcut ca să fie adoptat numele de Iugoslavia (Slavii din Sud) incluzând în această denumire pe Românii din Banat, Aromânii din Macedonia, Albanezii din regiunea Kosovo și Ungurii din regiunea Novi-Sadului, actuala regiune Voivodina, care nu erau Slavi.

Slavii din Sud. Odată cu această denumire a statului s'a pornit și la asimilarea forțată a populației ne-slave, prin schimbarea numelui patronimic, adăugându-se un "ici" la numele de familie, Sârbii având tendința (ca dealtfel Grecii și Bulgarii) de a desnaționaliza celelalte neamuri. Reacțiile nu s'au lăsat așteptate și au venit la început din partea Croaților care nu înțelegeau să-și piardă identitatea națională.

Dovedind o totală ignoranță a situației din Balcani sau urmărind scopuri contrare națiunilor balcanice, arhitecții noilor state europene, apărute după Primul Război Mondial, au comis - în cazul Iugoslaviei - mari greșeli politice. Nu s'a ținut seama că națiunile străne se grămada aparțineau unor culturi diferite, occidentale și răsăritene; religii diferite: ortodoxă, catolică și musulmană; alfabet diferite: latin și cirilic; limbi deosebite și un mozaic neomogen de popoare cu mari diferențe de cultură și dezvoltare economică. Aceste inegalități și diferențe au dus până la urmă ca în timpul celui de al Doilea Război Mondial, Croația să se declare stat independent iar partea Macedoniei din Iugoslavia să fie atribuită de Germani, Bulgarii.

După sfârșitul celui de al Doilea Război Mondial și înfrângerea Germaniei, Tito care luptase cu partizanii

săi împotriva Puterilor Axei, victorios, instalează un regim de teroare comunist și lichidează opoziția pro-occidentală care luptase la fel alături de aliați, executându-l pe Generalul Draja Mihailovici și în același timp abolește monarhia iugoslavă. Stăpân pe situația politică dar nu și pe un popor gata oricând de surprize, cunoscând adversitățile naționale din țară, Tito declară Iugoslavia stat federativ, recunoscând existența a cinci republici federative și două regiuni autonome. Cooziunea dintre aceste republici în viziunea comunistă - trebuia să fie bazată pe solidaritatea unității de clasă socială și nu pe apartenența națională.

Ruperea de Cominform, o relativă deschidere spre Vest și libertatea de a lucra în afara țării, a făcut ca cei plecați în străinătate să lase mai multe locuri de muncă libere, reducând șomajul, iar valuta adusă în țară să ridice o relativă bună stare de viață în Iugoslavia pe timpul acela, când celelalte țări comuniste gemeau sub cizma rusească. Politica de neangajare alături de nîc un bloc militar ca și încercarea de a constitui un bloc al țărilor nealiniate la care Tito contribuise alături de Jawaharlal Nehru și Gamal Abdel Nasser, i-a întărit liderului iugoslav prestigiul, în fața unii Occident derutat, semicomunist și amenințat de Sovietici. Fapt important de care a beneficiat pentru un timp, Iugoslavia.

Moartea lui Tito într-o perioadă când Europa Occidentală și-a găsit echilibrul și a început să se dezvolte pe toate planurile ca o nouă forță mondială, a fost și începutul decaderii Iugoslaviei. "Testamentul lui Tito" care prevedea schimbarea președintelui țării în fiecare an, prin rotație, din fiecare republică federativă, s'a dovedit un faliment. Tăra venea ca o avalanșă la vale și nimeni n'a găsit remediu s'o oprească.

Anchlozați în defuncte percepțe marxiste, liderii Uniunii Comunistilor din Iugoslavia n'au sesizat primirea atmosferei politice din Europa, nici manevrele Kremlinului după moartea lui Brejnev. Infatuarea Sârbilor, și a unor comunisti sârbi șovini a dus la conflictul cu Croații și Slovenii iar naționalismul ținut sub obroc câteva decenii a izbucnit în flăcări. Nealiniați nici unii bloc politic sau militar, țara s'a văzut izolată. Nu avea altă șansă. Alături de Nehru și Nasser - răposați întru Domnul - politica nealinierii s'a dovedit tot atât de inefficientă și ridicolă ca nefasta politică a Micii înțelegeri inițiată de

Titulescu și sucombătă în fața realităților.

Croații și Slovenii, nemulțumiți de rolul ce li s'a rezervat în cadrul Republicii Federative n'ar fi pornit nici ei atât de decisi la declararea independenței republicilor lor dacă n'ar fi avut cât de puțin un suport material și politic extern. În primul rând apropierea de catolica Romă, era o siguranță că Papa nu-i va lăsa pe Catolicii croați fără sprijin, dar rolul cel mai important l-a jucat Germania la care s'au alăturat Austria și Ungaria, țări nemulțumite de tratatele de pace după Primul Război Mondial, validate și de Conferința de Pace după cel de al Doilea Război Mondial, al căror efect le afectase direct.

Opoziția Statelor Unite la declarația de independență a Croației și Sloveniei, a fost ascultată cu eleganță diplomatică de Europeni dar nu a fost însoțită de Comunitatea Europeană care s'a văzut mai aproape de punctul de vedere al Germaniei care a cerut Comunității - și a obținut - recunoașterea secesiunii Croației și Sloveniei din Republica Federativă Iugoslavă. De acum cartea era jucată. Trupele ONU de ordine și menținere a păcii ca și recunoașterea secesiunii de către Statele Unite sunt detalii de cosmetică ce vor definitiva un fapt implinit.

Dacă problema Croației și Sloveniei a fost rezolvată - mai greu decât independența statelor din fosta Uniune Sovietică - alte republici din fosta federație iugoslavă și-au declarat de asemenea independența. Este vorba de Macedonia și Bosnia-Hertegovina.

Independența Macedoniei ne interesează însă în mod deosebit. Mai mulți cititori, prieteni și cunoșcui s'au grăbit să ne felicite. Le mulțumim pentru sentimentele de dragoste și solidaritate față de Românii din Sudul Dunării, dar independența Macedoniei chiar dacă ar fi recunoscută de fapt și de drept, este cu

mult deosebită de independența Republicii Moldova, de exemplu.

Ce se înțelege astăzi prin Macedonă este vorba de un teritoriu și nu de o națiune, respectiv Românii macedoneni. Poporul macedonean ajuns la apogeu pe timpul lui Alexandru cel Mare a dispărut ca și poporul dac al lui Burebista și Decebal. Ceea ce se cunoaște în general în România despre Macedoneni este vorba de Românii din Macedonia sau Aromânii, de care s'a ocupat guvernul român dela București începând din secolul trecut. Intre anii 1925-1938, o parte din Macedo-românii au fost aduși din țările balcanice în România și colonizați în Cadrilaterul Dobrogean în județele Durostor și Caliacra.

Prin Tratatul dela Craiova din 1940, netrebnic rege Carol al II-lea a cedat fără nici un foc de armă aceste județe, Bulgariilor. În urma acestei cedări s'a convenit la un schimb de populație între România și Bulgaria, în sensul că România va evacua pe toți Românii din cele două județe, iar Bulgarii vor primi pe cetățenii de origine bulgară din județele Tulcea și Constanța. Întrucât nu se cunoștea numărul exact al Bulgarilor din județele Tulcea și Constanța, mulți din ei n'au mai revendicându-și originea bulgară erau quasi-asimilați în masa românească, pierderea celor două județe a echivalat cu o ocupare străină, fără război.

Să ne întoarcem însă la independența Macedoniei.

Teritoriul actual al Republicii Macedonia din Iugoslavia este de circa 25.714 km pătrați, având o populație de circa două milioane de locuitori. Se învecinează cu Bulgaria la Răsărit, Albania la Apus, Serbia la Miazănoapte și Grecia la Miazăzi. Populația mixtă este de origine slavă, aromână, albaneză și alte mici minorități neînsemnate ca număr. Limba

officială este un fel de dialect bulgăresc pe care autoritățile o numesc limbă macedoneană. Stat șovin cu tendința de asimilare forțată a minorităților, atât prin interzicerea altor culturi decât cea oficială cât și prin vechea metodă balcanică de schimbare a numelor de familie adăugând la acest nume, sufixul "schi". Ex. Dumitru, Dimitrovski.

Populația aromână, băștinase și cea mai veche pe aceste țărmuri, nu are nici o școală pe limba maternă, nici o biserică, nu are publicații, nici prezență la radio și televiziune. Recent, din motive propagandistice s'a admis un simulacru de emisiune radiofonică de câteva minute cu emisiuni folclorice care nu spun nimic. Este cazul ca România să preseze puțin, iar locuitorii aromâni să fie mai perseverenți în a solicita autorităților drepturile minorităților conlocuitoare prevăzute în Charta Drepturilor Omului, condiție obligatorie pentru primirea republicii în Organizația Națiunilor Unite. Teama însă de teroarea la care au fost supuși zeci de ani, face încă ravagii.

Ceea ce complică și mai mult datele problemei, este cererea Macedoniei de a se integra în granițele vechiului stat macedonean care cuprinde o parte din Sud-Vestul Bulgariei și toată partea de Nord a Greciei, inclusiv orașul Salonic, veche capitală a Macedoniei și încă spre Răsărit, întreaga Peninsulă Calcidică.

Vechiul conflict dintre țările balcanice în problema Macedoniei este gata de izbucnire. Curios este faptul că Serbia care a fost atât de dură la independența Croației și Sloveniei, nu vede în declarația de independență a Macedoniei

pericolul celorlalte secesiuni. Bulgaria s'a grăbit chiar să recunoască independența, numai Grecia a intrat într-o stare de alarmă și protestează în lumea întreagă. Tăcerea României nu este de bun augur, demonstrând încă odată că guvernul pro-comunist dela București merge pe linia marxistă de administrator al unui teritoriu (țara) și nu de stăpân al țării și de protector al intereselor Neamului.

Dacă o nouă conducere de stat va înlocui ideile comuniste în Republica Independentă Macedonia și va urma linia Comitetului Revoluționar Macedonean dela începutul acestui secol, care declarase ca Macedonia să devină o "Elveție a Balcanilor" acordând drepturi egale tuturor naționalităților din țară, ținând cont de politica șovină și rasistă dusă de guvernele Greciei și celorlalte țări din Balcani față de populația macedo-română (aromână) după cel de al Doilea Război Mondial, interesul nostru este să ajutăm la crearea unei Macedonii independente, unde drepturile Macedo-românilor să fie respectate cel puțin cât a Ungurilor din România.

Guvernul român și populația aromână de pretutindeni pot rămâne neutri în această problemă numai în cazul când Grecia și celelalte țări din Balcani garantează - și trec la fapte dezvoltarea culturală, spirituală și politică a populației aromâne în conformitate cu Charta Drepturilor Omului și celelalte acorduri internaționale privind drepturile omului la care au aderat dar nu le-au respectat niciodată. În caz contrar este dreptul Aromânilor de a-și obține aceste drepturi pe orice cale cred de cuviință.

Acum, până nu va fi prea târziu.

O, DADO...

di Mihail EMINESCU

O, dado, dulți dadă, dit neguri, di pi dzeñi.
Pit treamburu di frândză la tîni tut mi-acleñi.
Pi Ploacca fără numă a simtu-atău murmint
S'ascutără cîreșu di ploili-arăt s'di vînt.
Ma s'bat așalea dedzli, s'angănă boșea-ț' bună,
Tut va ma s'bată deaga, tîni va dorñi dipriună.

Când va mi-astîng la vrută, la creagtic nu voi s'plândz,
Ma dit garchifîu veardi n'a nîcă deagă s'frândz
S'la caplu-a meu arăți, s'u'ngrochi cu multă jali,
Pi nășă s'cadă caldi dit ochi a-tăi mărđezalai,
Ca s'aduchesc pit somnu-ñi, la mîni cum dipună,
S'cum va-llî acrească-aumbra, iar eu va s'dorm dipriună...

S'ma s'hibă dzas ca doilli deadun s'ișem dit bană,
S'nu n'anwälăscă trupu sum plocli di pi dzeană;
Ma groapa s'nă u sapă pi mardzina di cali
S'deadun s'ă-antîndă trupu pi leasa di surșeali
Ca totăna aproapea s'ti am ti dor cărună,
Când trec cupii s'nă plângă, iar noi s'durñim dipriună...

Pi grailu armănesc di

Dumitru BACU

ÎN TRE PRUT ȘI NISTRU

A rosti numele *Basarabia* e una cu a protesta contra dominațiunii rusești - Mihail Eminescu

BASARABIA

- DE-A PURURI ROMÂNEASCĂ -

— Dorian POPESCU —

Motto: "Azi noapte la Prut / Românii au trecut"

Astăzi nu este greu să ne dăm seama că totul funcționează după un plan dinainte stabilit. Apariția comunismului, căderea lui și forma "post comunistă" în care ne aflăm acum, nu sunt decât experiențe sau mai bine-zis etape pe care noi cu toții le parcurgem pentru a ajunge la o formă de totalitarism absolut din care nu există scăpare. Și nu există scăpare pentru că politica nu o fac politicienii cum suntem lăsați să vedem. Nu, ei sunt doar pionii pe marea tablă de șah a istoriei omenirii. Cei care fac jocul au fost de mii de ani, cei care au puterea - banii.

Dar de ce țărișoara noastră a trebuit să-și acumuleze o istorie atât de zbuciumată? De ce "jucătorii de șah" au folosit atât de mult piesa cu numele România? Să fie oare poziția geografică care o dezavantajează? Orice și oricum ar fi, un lucru e sigur. Trebuie să fim mândri că există, că există un popor român care nu s'a dezintegrat, există încă o conștiință națională după trecerea apelor involburate ale istoriei.

Poate cel mai bun exemplu ne sunt Românii basarabeni. Chiar sunt mai buni Români și mult mai chinuți ca noi. Soarta a fost mult mai aspră cu ei. Imperiul comunist i-a făcut și pe ei ca și pe noi să simtă lipsa de libertate și procesul de spălare a creierului, de distrugere morală și spirituală și a tot ceea ce este sfânt. Dar în Basarabia s'a încercat desființarea unei națiuni. Au fost deportați, închși, prigonii și uciși. S'a încercat o rusificare a teritoriului. Li s'a schimbat limba și scrierea. Le-a fost interzis și în timp stearsă memoria. Nu au avut dreptul la un trecut istoric. Și culmea monstruoasă a fost atinsă prin inocularea urii împotriva Românilor de dincolo de Prut. Li s'a spus că au fost lăsați cu bună voie de cei din țară, că sunt nedoriți, ba mai mult, că sunt nații diferite. Și câte și mai câte. E nevoie de o minte diabolică pentru a concepe toate acestea și deocamdată comunismul se apropie cel mai mult de perfecțiune în lupta împotriva omului.

Se pare că cei ce trag sforile istoriilor popoarelor sunt interesați în controlul regiunii nistriene. Și asta pentru că acest pământ prin așezarea sa oferă un punct strategic deosebit. Se află înaintea de toate la trecerea dinapre Europa spre Asia. Deși nu este o zonă propriu-zisă de hotar, ea poate fi scotită granița

spre Europa a imperiului din Răsărit. În plus apropierea de Marea Neagră îi conferă o însemnătate nu lipsită de importanță.

Având în vedere toate aceste lucruri, este ușor să înțelegem că această zonă "a trebuit" să fie controlată de cei interesați, iar jocul se pare că a fost următorul:

Mai întâi a fost declarată o așa-zisă "Republică Nistrăană". Primul impuls al celor neavizați a fost de batjocură sau pur și simplu totul a fost luat în glumă: "Cine mai sunt și Găgăuzii ăștia?" Alții au fost întrigați, dar deocamdată erau liniștiți pentru că vedeau că nimeni nu-i ia în serios și așteptau să se lase păgubași. Dar nu a fost așa.

Începând cu Septembrie 1991, separatiștii rusofoni s'au organizat în armată. Cu toate greutatea și criza economică din fosta Uniune Sovietică, cei din regiunea nistrăană o duceau mai bine în comparație cu vecinii lor. Începuse să devină clar că cineva este interesat în această zonă pentru că era subvenționată, în mod evident. Armata rusofonilor începe să se întărească treptat și să-și îmbunătățească armamentul. În același timp Armata a 14-a sovietică avea "probleme" în a-și apăra depozitele de armament.

Terenul fusese pregătit așa că la un moment dat au început să sosească uneltele: mercenarii. Unități de Cazaci au umplut zona nistrăană. Recunoscuți prin ușurința de a mânui armele și prin sângele rece cu care ucid, Cazacii - oameni sălbatici ai războiului au venit pe un teren pregătit cu grijă dinainte. Faptul că Rusia nu numai că nu a blocat plecarea Cazacilor în masă spre regiunea nistrăană sau că nu încearcă măcar acum să oprească măcelul de acolo, dar în plus susține existența unei fantomatice Republici Nistriene, dovedește că pericolul care vine dela Răsărit continuă să amenințe poporul român. În plus Rusia menține în această zonă Armata a 14-a sovietică, armată care sub comăndamentul fostului comandant Ghenadii Iakovlev a cedat arme gardiștilor transnistrienți.

Până când oare Rușii se vor mai amesteca în treburile Românilor? De sute de ani ei fac probleme poporului român și singura noastră vină este că avem tăria de a ne opune expansiunii rusești, de a constitui un hotar al imperiului lor.

Ajutorul, deși neoficial,

al Armatei a14-a, condusă de General-maiorul Iuri Netkaciiov, dat gardiștilor și Cazacilor este evident, dovadă sunt luptele din Cegnița, Cocieri, Crăuleani, Doroțcaia, Tighina, Proteagailovca etc.

O altă etapă a consolidării poziției strategice a teritoriului din stânga Nistrului este crearea unei zone economice libere, zonă cu statut de județ al cărui centru ar fi orașul Dubăsari. Mercenarii aduși acolo ar avea astfel o "țărișoară" a lor, independentă, de unde ar putea acționa, nestingheriți, unde li se cere. Deocamdată sunt în slujba Găgăuzilor. Măine ... cine știe?

Măcelul continuă și astăzi acolo iar pacea rămâne numai pe hârtiile miniștrilor. Un lucru este clar. Cei ce fac jocul acesta sângeros, cei care au nevoie de prezența acestor mercenari cazaci ruși acolo, nu vor să accepte ideea realipirii Basarabiei la patria mamă. Interesele lor sunt mai presus de cerința Românilor de pretutindeni. Așa dar avem numai două alternative.

Prima este să așteptăm ca "domniile lor" să considere necesară reintegrarea României pentru a avea cât mai puține piese în "jocul cu teritoriile" și să ne rugăm la bunul Dumnezeu, ca asta să se întâmple cât mai repede, cu cât mai puține pierderi de vieți omenești. Cu alte cuvinte să rămânem spectatori muți, ținânduți în cărucioarele neputinței noastre până când marile puteri ne vor face dreptate. Este exact ceea ce facem astăzi, ne mulțumim să strigăm dela distanță că suntem nedreptați.

A doua posibilitate de a pune capăt Pactului Ribentrop-Molotov și de a reintregi trupul însângerat al țării cu Sudul Basarabiei, Nordul Bucovinei și Tinutul Hertei este acțiunea propriu-zisă. E nevoie însă mai întâi de redoptarea sentimentului de românism în sufletul celor amorțiți de comunism și alte doctrine false. E nevoie de conducători demni și iubitori de România, de oameni curați sufletește și plini de încredere. E nevoie de o morală creștină și de un spirit de unitate românească. Trebuie să nu ne fie rușine în fața urmașilor noștri. Ne iubim strămoșii și vrem să transmitem - demnitatea românească celor ce vin după noi. Așa ne cere credința românească și așa să ne ajute Dumnezeu!

Gânduri și necazuri STARE EXCEPȚIONALĂ SAU CINE E DE VINĂ?

— Nicolae LUPAN —

O situație care, ca și oricărui Român de pe cele două maluri ale Prutului, mi-a stârnit îngrijorare în legătură cu evenimentele din lungul Nistrului.

Îngrijorare ce a dus la publicarea unui comunicat special al Consiliului Național Român al "Pro Basarabiei și Bucovinei", cât și la o întrevvedere pe care am avut-o cu Președintele Ion Iliescu.

Cât despre întrebarea din a doua parte a titlului de mai sus, ea îmi este pusă adesea în ultimul timp atât în țară, cât și în străinătate. M'am referit la această întrebare și în interviul meu din 27 Martie curent dela Televiziunea Română.

M'am referit și mă refer, pentru că vizează aceleași evenimente de pe Nistru, unde se varsă și sânge românesc nevinovat.

Într'adevăr, cine e de vină? Cu riscul de a părea simplist, răspund: Mircea Snegur e de vină. Numai el este vinovat:

și de dizolvarea gărzii naționale basarabene, ce se înfiripase "la insistența Frontului Popular dela Chișinău;

și de apariția separatiștilor găgăuzilor-transnistrienți;

și de îngroșarea glumei cu independența pretinse de Republici Moldova;

și de nerespectarea legii cu privire la limba română ca limbă oficială;

și de denigrarea gratuită

a Frontului Popular dela Chișinău;

și de faptul că niște părinți români transnistrienți, au refuzat să-și îngroape fiul, pentru că era gardist separatist;

și, deci, și de starea excepțională declarată de dumnealui care, n'ar fi exclus, să fi avut în vedere, în primul rând, contracararea celor două mari mitinguri, anunțate de Front și de "Pro Basarabia..." cu prilejul a 74 de ani dela reunirea Basarabiei cu România.

Astăzi, Domnul Snegur îi califică pe Smirnov, Maracută, Chijac, Caraman și alții drept separatiști vizavi de zisa Republică Moldova. S'ar putea să aibă dreptate.

Dar dumnealui, Mircea Snegur, nu este și el un separatist vizavi de țara mamă? Căci dânsul este acela care calcă în picioare Actul Marii Uniri dela 1918 prin a insista în absurditatea independenței Basarabiei vizavi de România!

Deci, cine vede paiul din ochii separatiștilor dela Tiraspol și nu observă bărna din propriu-i ochi?

Si apoi, cine și-a făcut campania electorală prezidențială la Basarabeasca în limba rusă?

De ce, adică, declarațiile lui Smirnov, privind ruperea Transnistriei de Basarabia, sunt aberante, pe când insistența Domnului Snegur, cum că ținutul dintre Prut și Nistru este un al doilea Stat românesc, nu

este aberantă?

Să nu știe Dl. Mircea Snegur că Țara Moldovei se termină pe Nistru și deci nu poate fi vorba de un mal stâng al ei? După cum și trăitorii de dincolo de Nistru nu sunt Moldoveni, ci Români transnistrienți, ca cei macedoneni, de exemplu.

Cine are nevoie, afară de Dl. Snegur, de acest cui al lui Peștelea în trupul României, care este Transnistria, veritabilul viespar de antiromânism și antiunionism?

De ce, adică, după Dl. Mircea Snegur, Republica Transnistriană este o republică fantomă, iar Republica Moldova - nu?

Sunt de acord cu Grigore Vieru când zice, cum a făcut-o recent la Televiziunea Română, că nu poate fi admisă o dezmembrare a pământurilor românești, deși numește și dânsul, aberant, aceste pământuri "Republica Moldova". Si nu numai dânsul.

Oare nu de aceea că se găsec între Prut și Nistru personalități ce dau apă la moara separatismului snegurist a putut să afirme dumnealui la Televiziunea Română, în seara zilei de 22 Martie 1992, cum că "România la Chișinău - este un clopot spart"?!

M'a durut grozav această afirmație. Si cu atât mai mult faptul că dragul meu Grigore Vieru n'a suflat o vorbă de reintegrarea propriei zise a Neamului Românesc.

ATROCITĂȚI COMISE DE BANDELE DE SEPARATIȘTI RUSOFONI ȘI CAZACI ÎN TRANSISTRIA

(INFORMAȚII COLECTATE DELA MARTORI OCULARI)

Mărturii ale locuitorilor satului Corjova, raionul Dubăsari, refugiați pe malul drept al Nistrului, anume: Grigore Desleagă, sofer la parcul de autobuze nr.3, a fost răpit pe drum când mergea spre casă. Peste câteva zile, cadavrul lui a fost găsit în groapa abatorului dela marginea Dubăsarilor. Satrapii i-au jupuit pielea de pe corp și de pe față. Trupul îi era acoperit de arsuri, semne ale torturii groaznice la care a fost supus. L-a recunoscut soția după îmbrăcăminte și după cheia dela casă care era în buzunar.

Mihai Savin, învățător în această localitate, un timp a fost considerat dispărut. Se bănuia că s'ar fi refugiat sau că este arestat. Corpul lui neînsușit a fost găsit în aceeași groapă a abatorului, schingiuit și el, cu urme de torturi.

Cocușari (martorii nu-l cunosc prenumele), fratele directorului de școală din satul Lunga, raionul Dubăsari, pensionar, dispăruse și timp de trei săptămâni nimeni nu știa nimic despre el. Sătenii l-au găsit în apropierea aceluiași abator. Trupul neînsușit al bătrânului purta urme de torturi. Bandiții îl luaseră într-o noapte din casă, ridicându-l din pat.

Tănase Cotofan, învățător, a fost răpit de gardiștii dela înmormântarea lui Tudose Tuntulescu. În timpul înmormântării, gardiștii au deschis focul asupra cortegiului funerar. Se presupune că și Tănase Cotofan a fost ucis. O femeie refugiată ne-a dat una din "glumele" sinistre auzite dela gardiștii rusofoni: "Groapa dela aba-

tor e pregătită și deschisă pentru Moldoveni!"

Muncitorul Zaharov dela cooperativa "Mecanizatorul", a fost găsit mort lângă instalația pentru purificarea apelor dintr-un cartier periferic al Tighinei, cu gățul tăiat și cu cinci răni de gloanțe în piept.

Soferul Golban, a refuzat să transporte gardiștii la posturi zicând că dânsul nu se implică în politică și că și-a încheiat ziua de muncă. Gardiștii l-au înșefat și au dispărut într-o direcție necunoscută. Apa Nistrului i-a aruncat cadavrul pe mal. A fost împuscat în cap.

În livada satului Proteagailovca au fost găsite cadavrele a cinci locuitori din satele Fărlăndan, Chircătești și Hagimus, localități situate în preajma Tighinei. Lângă depoul de locomotive din Tighina a fost împuscat un tânăr moldovean dintr'un sat învecinat. Un Moldovean neidentificat a fost împuscat lângă magazinul alimentar din satul Proteagailovca.

Polistul Valeriu Purice, plutonier. Intreaga opinie publică a fost zguduită de imaginile prezentate la televiziune. Cadavrul lui a fost găsit în apa Nistrului. A fost răstignit, mâinile lui purtând urmele cuieilor bătute în palme. Pe frunte i-a fost încredințată o stea cu cinci colțuri, unghile și degetele erau zdrobite de călăi.

Patru poliști au nimerit într-o ambuscadă în satul Găscă. Au fost mitraliați de gardiștii, iar corpurile lor au fost arse.

BIROUL DE PRESA AL FRONTULUI
POPULAR CRESTIN DEMOCRAT

CONFLICTUL RUSO-ROMÂN DIN MOLDOVA ȘI IMPLICAȚIILE LUI

— Eugen POPESCU —

Dezagregarea imperiului sovietic nu este decât un bluf. El continuă să existe în forma nou constituită a imperiului rus, păstrând același fond - expansionismul.

Generalizând riscăm deseori să greșim, însă martoră ne este istoria. Pe parcursul ultimei jumătăți a acestui mileniu imperiul rus s'a tot umflat înghițind popoare și teritorii care nu aveau nimic în comun cu originile și spiritualitatea cuceritorilor. Acum acest uriaș s'a scuturat doar de câteva mici părți ale teritoriului său continuând să le controleze (sau cel puțin dorind acest lucru) prin complicate, misterioase și omniprezentele structuri ale K.G.B.-ului și Armatei.

Dovada pe care o aduc în sprijinul afirmațiilor mele este conflictul de pe NISTRU. Care este importanța acestei mici buci de pământ care dintotdeauna a aparținut României, respectiv Basarabiei, în toate perioadele când această provincie era la sânul patriei noastre?

După marile deportări de populație pe care Stalin le-a făcut după 1945, în această regiune, în golul lăsat de o parte din populația românească deportată în Siberia și Urali, a fost adusă populația rusă. Procentul ei în Transnistria, acum, este de aproximativ 50%. Însă raportat la întreaga minoritate

rusă din Basarabia, populația rusă din Transnistria nu reprezintă decât 25% din aceasta.

De aici încolo încep întrebările. Cum de 75% din minoritatea rusă care trăiește în Basarabia este mulțumită și nu are nimic de zis împotriva Românilor, iar acel procent de 25% este nemulțumită și vrea o republică rusă independentă?

Răspunsul îl aflăm dacă pe lângă interpretările de ordin politic le luăm în calcul și pe cele de ordin militar.

Guvernul Moldovei a cerut în repetate rânduri retragerea Armatei a 14-a ruse de pe teritoriul său, considerând-o armată de ocupație, ceea ce este în realitate acum. Această armată, în fosta strategie sovietică și în actuala strategie rusă, are rolul ca în caz de conflict să opereze pe teritoriul României și mai departe să controleze Balcanii în colaborare cu flota din Marea Neagră și cu flota din Mediterană. Acest rol nu cred că i s'a schimbat, însă acum este posibil să i se fi mai dat unul.

Asistăm la emanciparea unei noi puteri europene (cel puțin în plan militar), putere desprinsă din imperiul sovietic și căreia potențialul militar pe care îl deține îi permite să nu accepte tutela Rusiei. Această nouă putere se numește Ucraina. Disensiunile ei cu Ru-

sia sunt majore putând în orice clipă degenera în conflict armat. Dela neînțelegerile privind frontiera (problema peninsulei Crimeea) până la discuțiile privind controlul flotei din Marea Neagră și controlul puterii nucleare strategice, toate acestea fiind tot atâtea puncte fierbinți în relațiile dintre cele două țări.

Prin poziția strategică pe care o are, teritoriul Transnistriei poate juca un rol în acest conflict. Creindu-se o republică rusă pe teritoriul Transnistriei, armata a 14-a rusă s'ar retrage aici fiind ca un spin în spatele Ucrainei și putând în orice clipă izola Crimeea de restul teritoriului ucrainean. Acesta ar fi rolul în plus care i s'ar da armatei a 14-a.

Implicarea majoră în acest conflict ruso-român a Vicepreședintelui rus Ruțkoi precum și declarațiile sale care în esență reprezintă poziția armatei ruse, ne duc la concluzia că cercurile de putere din Rusia (care la un moment dat ar putea fi independente de voiața lui Elțin) au hotărât crearea acestei republici.

În condițiile acestea vom asista oare la o apropiere între România și Ucraina, apropiere care ar putea duce și la acceptarea de către Ucraina a discuțiilor privind teritoriile românești Bucovina de Nord, Herța și Hotinul, încorporate acestora? Vom vedea!

PAVEL CHIHAIA "FAȚA CERNITĂ A LIBERTĂȚII"

Urmare din nr. trecut

Interviul cu Alexandru Paleologu ne amintește de perioada postbelică de prin 1946, de o perioadă când foarte mulți tineri erau dezorientați și dezamăgiți de politică, neștiind în ce direcție să se îndrepte, spre stânga sau spre dreapta. Unii tineri dotați și dornici de învățtură au crezut în naivitatea lor că marxismul poate fi, cum spune Alexandru Paleologu "un fel de elixir eliberator" și au fost atrași de el ca și autorul interviului, însă viața și în special minciuna și crima comunistă care începuse să dea roade i-a dezmeticat mai ales atunci când au trecut nevinovați prin închisori, sau unii care n'au mai văzut lumina zilei. În sfârșit gestul lui Alexandru Paleologu, să-și dea demisia din funcția de ambasador al României la Paris, în acest timp al regimului actual, merită stima tuturor.

În domeniul istoriei, interviul lui Serban Papacostea deschide o pagină dureroasă din timpul când un Mihail Roler decidea destinul istoriei românești, când oameni de valoare erau arestați și chinuți, pentru a face loc informatorilor și nulițăților, lucru cunoscut și constatat cu prisosință la Facultățile de istorie, filologie, filosofie, drept și altele. Serban Papacostea nu-i uită pe cei care au avut de suferit de pe urma regimului comunist, adevărate valori ale culturii românești ca: E. Lăzărescu, Aurel Decei ori, binecunoscutul P.P. Panaitescu. Continuatori ai cercetării științifice în domeniul arheologiei, continuatori ai unei tradiții cunoscute prin personalități ca Al. Odobescu, Gr. Tocilescu, Vasile Pârvan și alții, cercetători de astăzi care au trecut prin dificultățile și persecuțiile comuniste își atestă lucrările de cercetare pe care le-au creat cu răvnă și pasiune pentru știința românească, în pofida

umilințelor și restricțiilor impuse de regimul ateu, au cu ce se mândri în fața lumii, așa cum relatează Petre Alexandrescu, Mircea Babeș și Alexandru Suceveanu.

Interviul cu tânărul plastician Sorin Ilfoveanu ne poartă în peisajul nostru autohton, alături de însemnați artiști români: Corneliu Baba și alții, pe potecile colinelor dintre Pitești și Câmpulung Muscel, prin Bucureștii revoluției. Sorin Ilfoveanu este strâns legat de arta noastră populară veche, de frescele românești și de arta contemporană a lui Pallady, având "o mare admirație pentru arta extremorientală" și pentru arta bizantină.

În cele din urmă, am ajuns la interviul cu directorul secției românești de radio "Europa liberă", Nicolae Stroeșcu-Stănișoară, care ne transmite multe și importante idei din programele care au fost difuzate și altele care sunt în curs de difuzare.

Pe Nicolae Stroeșcu-Stănișoară, îl cunoaștem nu numai prin atitudinea sa de bun Român, dar și ca un om cu o aleasă cultură, un om care știe să mănuiască cu ușurință întregul mecanism de politică și cultură din cadrul unei asemenea redacții. Interviurile publicate sunt binevenite, pentru a cunoaște părerile și activitatea unor persoane care se ocupă cu scrierea, cu cercetarea științifică, cu arta și învățământul românesc. Meritul deosebit în această privință a interviurilor, a reușitei și difuzării lor îl poartă neobositul Pavel Chihăia, care prin pasiunea și dorința de a realiza lucruri cu adevărat folositoare și valoroase ne-a dăruit și această carte de interviuri cu multe dintre cele mai cunoscute personalități românești.

Gheorghe RĂDULESCU

Cine a spus: Canada este cea mai bună țară din lume?

Organizația Națiunilor Unite

Raportul de Dezvoltare Umană (1992) este publicat de Programul de Dezvoltare al Națiunilor Unite. Indexul de Dezvoltare Umană (HDI) folosit în acest raport este bazat pe o evaluare a longevității vieții, nivelului de educație și puterii de cumpărare în 160 de țări.

Canadă

Sărbătorește 125 de ani

"BUCOVINA CU MÂNĂSTIRI ȘI BRAZI..."

Din istoria Bucovinei

BUCOVINA ÎN VARA FIERBINTE A ANULUI 1940

- DELA SMULGEREA DIN TRUPUL MOLDOVEI 1775) PÂNĂ LA CONSTITUIREA SUB AUSTRIECI A DUCATULUI BUCOVINEI 1849) -

-I-

Prof. Nicolae CIACHIR

Până la 1775 istoria Bucovinei se confundă cu istoria Moldovei medievale și n'are sens să fie tratată separat. Din a doua jumătate a secolului al XIV-lea, teritoriul Bucovinei de astăzi, forma partea nordică a Moldovei, iar Suceava, era chiar cetate de scaun a țării, iar mormintele a câtorva domnitori, în vechia biserică din Rădăuți. Alexandru cel Bun (1400-1432), prin lunga sa domnie, a întărit definitiv țara, i-a adus stabilitate și noi citorii. A stăpânit dela Ceremuș la limanul Nistrului și dela Milcov la Hotin. Cronica lui Grigore Ureche și Simeon Dascalul, ne spune că Alexandru cel Bun, a întemeiat Mitropolia, dela Suceava (recunoscută oficial de către Patriarhul ecumenic) și una din cele două episcopii, aflate pe teritoriul Bucovinei, la Rădăuți. "Prin vitejia lui Ștefan cel Mare-arată Dimitrie Cantemir-ținutul învecinat din spre partea Podoliei până la gura râulețului Serafinet, a fost alăturat stăpânirii moldovenești și astfel astăzi apele: Nistru, Serafinet, Colacin, și Ceremuș, unite între, ele formează hotarul de Mizănoapte al Moldovei" (Descrierea Moldovei, Ed. Academiei, 1973, pag.61). După o tradiție înregistrată de I. Neculce, hotarul pe Ceremuș a fost fixat de logofătul I. Tăutu (T. Bălan, Hotarul dela Ceremuș în "Codrii Cozminului", IX, 1935, pag.273-282).

Moldova Superioară sau Tara de Sus, cuprindea 7 ținuturi: 1) Hotinului; 2) Dorohoiului; 3) Hârâului; 4) Cernăuților; 5) Sucevei; 6) Neamțului și 7) Bacăului. Ținutul Sucevei, cuprindea-arată Cantemir-Suceava, fosta capitală a întregii Moldove, adică scaun domnesc și metropolitan. Erau 40 de biserici de piatră, iar de lemn mai multe, 16.000 de case particulare, centru meșteșugăresc și comercial, înfloritor, aflat pe drumul de negoț, ce ducea la Lwow (Lemberg) din Polonia. De acest ținut depindeau târgurile Rădăuți și Siret, primul și scaun episcopal.

Ținutul Cernăuților, de-a lungul hotarului cu Polonia, cârmuit de un mare spătar, atestat documentar din 1404 ca făcând parte din trupul Moldovei.

Fluviul Tyras sau Nistru, numit de Turci Turla, despărțea pe Moldovenii de Poloni și de semănața Tătarilor de Ocașov, Statul rus avându-și frontiere, în acea vreme, la sute de kilometri, spre Răsărit.

Călătorul italian A.M. Graziani, scria la 1564, că Moldovenii "se încăieră la luptă cu atâta îndrăzneală, cu atâta dispreț de dușman și încredere în sine, încât adeseori, cu puține forțe, au bătut chiar oștiri puternice de ale vecinilor" (Călători străini, II, pag.383).

Dragos încă, cu oamenii săi - arată Cantemir - născuți din sămânță romană, se considerau nobili, ocupația era mâniarea armelor și socoteau nevrednic pentru ei, ca luptători să se îngrijească de ogoare. De aceea au făcut prăzi și au adus lucrători de pământ de prin vecini, populând mai dens țara.

Moldovenii din Tara de Sus, erau oameni mândri, iar Câmpulungul, din Ținutul Sucevei (circa 50 de sate), alcătuiau un fel de republică, care își avea legi și judecatori proprii. Fiind regiune muntoasă, toată munca lor consta în special din îngrijirea oilor.

Pe plan european, în secolul al XVII-lea, în urma înfrăierii Otomanilor de-a lua cu asalt Viena (1683), Habsburgii contratacă și prin pacea dela Karlovitz (1699) Ungaria, Slovacia și Transilvania devin provincii ale Imperiului Austriac. În 1718, prin pacea dela Passarowitz, alte două provincii românești: Banatul și Oltenia sunt ocupate de Habsburgi, dar un eșec militar al acestora, readuce Oltenia în 1739 în granițele firești ale Țării Românești.

Imperiul Habsburgic urmărea îngrijorat succesele trupelor țariste din timpul războiului ruso-turc din 1768-1774 și profitând de slăbiciunea Porții Otomane,

viza să obțină compensații teritoriale în detrimentul poporului român, căruia deja îi acaparase Maramureșul, Transilvania și Banatul. Deși participase cu Rusia și Prusia în 1772 la prima împărțire a Poloniei, ocupând o serie de teritorii printre care și Galiția, apetitul austriac era în creștere.

În Ianuarie 1773, Cancelarul austriac Kaunitz, dădea instrucțiuni baronului F.M. Thugut, ambasador la Istanbul, să se informeze asupra teritoriilor românești de dincolo de Orșova, precum și ale Moldovei de Nord din vecinătatea Pocuției (N. Ciachir, Gh. Bercan, Diplomația europeană în epoca modernă (1566-1919), București, 1984, pag.213).

În Septembrie 1774, Kaunitz îl informa pe Thugut că Viena s'a decis să ocupe Nordul Moldovei, considerat punct strategic prin care se putea realiza legătura dintre teritoriile poloneze acaparate în 1772 și Transilvania. Habsburgii inițial înclinau să ocupe Oltenia, provincie deținută de ei între 1718-1739, în sensul că aveau un precedent. Dar Iosif al II-lea, care va domni din 1780, asociat la domnie, de către mama sa, Maria Tereza, făcuse o călătorie incognito pe valea Olutului și raportase despre sărăcia provinciei. În același timp Colonelul Carol Enzenberg, prețuiaș Nordul Moldovei la circa 21 de milioane de florini.

La sfârșitul lui Decembrie 1774, ambasadorul Thugut raporta lui Kaunitz că Grigore al III-lea Ghica (1774-1777), Domnul Moldovei, protestase vehement la Poartă împotriva asuprii Bucovinei din trupul Moldovei, arătând că respectivul teritoriu nu a făcut niciodată parte din Pocuția, iar ocuparea sa nu poate fi considerată un act amical al Austriei.

Cu toate acestea, prin corupție, șantaj și presiuni militare (concentrări de trupe în zona Belgradului), la 7 Mai 1775 se semna convenția austro-otomană, compusă din patru puncte, prin care Nordul Moldovei (Bucovina), cu vechea capitală, Suceava și mormântul marelui Ștefan, dela Putna, intra în componența Imperiului Habsburgic. Ignoranța și venalitatea funcționarilor otomani însărcinați cu delimitarea hotarului a generat anexarea, în plus, a încă 30 de sate, acest nou abuz al Vienei fiind întărit de o convenție explicativă a Convenției din 7 Mai 1775, încheiată la Istanbul, la 12 Mai 1776 (Hurmuzachi, Documente, VII, pag.277), în baza căreia frontiera dintre Moldova și Imperiul Habsburgic era fixată pe râul Suceava la confluența acestuia cu Siretul. Deci teritoriul cedat, care va fi denumit Bucovina, era de 10.441 metri pătrați, însumând o serie de orașe (târguri), 226 de sate și 52 de cătune și o populație de circa 70.000 de locuitori. Statistica specifică: 47.860 suflete de Români, 15.000 de Ruteni, plus Polonezi, Ruși, Armeni, Evrei etc.

Comandantul trupelor de ocupație Generalul Gabriel Splény, adresându-se locuitorilor, din acest teritoriu spunea: "...această bucată de loc a Moldovei, pe unde s'au pus hotar și semne, împărătești pajure, este înstăpânirea împărățiilor sale crăiasa apostolicească Maria Tereza și împărăția sa Iosif Secundul. Si de acum înainte, orice poruncă dela Poarta Otomană ori dela Divan (din Iași) nimeni să nu cuteze a asculta, ci toate poruncile vor veni dela Maria Sa Baron Splény și a oamenilor Mariei Sale".

În 1875, ca răspuns la încercarea Vienei de a serba centenarul "împreunării Bucovinei cu Austria", Mihail Kogălniceanu, într-o lucrare bazată pe documente inedite revelatoare-corespondența Cancelarului Kaunitz cu baronul Thugut și cu interunuții catolic austriac dela Istanbul - dezvăluia cum guvernul habsburgic se pregătea prin coruperea demnitarilor Porții, să acapareze teritorii din trupul Moldovei, documentele erau precedate de o introducere bine argumentată, unde

Mihail Kogălniceanu scria: "...atunci când nu-i venea la mână a apuca tot, ea, Austria, se mulțumea a lua și părți și chiar părțile" (M. Kogălniceanu, Răpirea Bucovinei după documentele autentice, 7 Mai (25 Aprilie) 1775 București, 1875, pag.14).

La 1 Octombrie 1777, populația Moldovei austriece, așa apar primele acte oficiale austriece - era chemată să depună jurământul de credință față de noua stăpânire habsburgică. Maria Tereza lansa un manifest către supușii săi, făgăduindu-le respectarea legilor și obiceiurilor țării.

În timp ce în seara zilei de 1 Octombrie 1777, generalul comandant austriac, dădea în noua sa reședință din Cernăuți, o mare recepție, în palatul dela Iași, domnitorul Grigore Ghica, era decapitat de către un emisar al sultanului. Un contemporan, nota pe pagina unui Minei: "Să se știe când au tăiat Turcii pe Maria Sa Grigore Alexandru Ghica Voievod în Iași, cu vicleșug prin un spurcat de Turc capugiul la casele din Belic la vâleatul 1777 Octombrie 1, Duminică spre Luni".

Ion Nistor în documentata sa lucrare "Istoria Bucovinei", scrisă în 1949, dar care a văzut lumina tiparului de abia în 1991, reproduce însemnările unui corespondent din Istanbul, datate la 19 Noembrie 1777, privind cauza asasinării domnitorului Moldovei din ordinul sultanului: "...districtul Bucovinei a fost principala cauză a asasinării Principelui Ghica. Acest domn nu voia cu nici un preț să consimtă la cesiunea Bucovinei în favoarea Austriei. El se comporta, precum se vede, ca un suveran independent" (pag.14).

În patru ani, adică în 1779, populația Bucovinei a sporit cu 47.715 de suflete, atingând cifra de 116.925. Statisticile austriece sunt exacte și din ordinul noului guvernator militar al Bucovinei, Generalul Enzenberg (care a preluat funcția în 1779), aflăm și de unde venea acest spor. Din Transilvania, Maramureș, Moldova și Galiția, acordându-se celor veniți o serie de privilegii. Astfel statisticile consemnează numele familiilor transilvănene așezate în Bucovina, ocupația, averea mișcătoare, originea etnică și ce sate au înființat. De pildă din Transilvania au

venit în Bucovina în 1778, 4587 de Români și 431 de Secui. Veneau din comitatele Bistrița-Năsăud, Maramureș și Trei-Scaune și s'au așezat în 52 de sate din Sudul Bucovinei, întemeind fie sate noi (Tereblecea, Botoșana, Iaslovăț, Teodorești etc), fie așezându-se alături de băștinași în satele: Stupca, Corlata, Gura Humorului, Solca, Ițcani, Voroneț, Sadova, Dorna, Carapciu pe Siret etc. Ca ocupație, afară de țărani, morari, cococari, fierari, olari, învățători, preoți.

Afară de Români, Secuii coloniști pe moșiile mănăstirești, au constituit coloniile ungurești dela Tibeni-Istensegits, Iacobi, Dornești Maneuți, Ruteni fugiți de pe moșiile boierești din Galiția și Pocuția, sectari ruși, numiți lipoveni formând satele Climăuți, Lipoveni, Fântâna Albă, iar mai târziu Lucavăț, Iosif al II-lea, îngăduindu-le exercitarea liberă a confesiunii lor, Slovaci așezați la Solonetul Pleșul și Poiana Micului și în special coloniști germani, Armeni, Tigani etc.

În Bucovina, afară de vatra celor 3 orașe (Cernăuți, Siret, Suceava) și de teritoriul ocolului Câmpulungului, populat de țărani liberi, pământul se găsea în stăpânirea mănăstirilor, Episcopiei de Rădăuți și a boierilor. În urma secularizării moșilor mănăstirești și episcopale din 1783 s'a creat fondul bisericesc (organizat definitiv în 1786), care avea misiunea de a întreține biserica și școala. Fondul acesta era jumătate din provincie (Ilie Corfus, Agricultura în Țările Române, 1848-1864, București, 1982, pag.9-11). În Bucovina, Habsburgii au păstrat și aplicat așezământul lui Grigore Ghica din 1776. În Bucovina, juridic se afla țăranul liber (din 1749), dar care în realitate se bucura de o libertate limitată, având dreptul de folosință asupra pământului pe care-l lucra. Până la 6 August 1786, Bucovina era o provincie austriacă de sine stătătoare, rămasă sub conducere militară, exercitată ca atare și în administrația bisericească, școlară și în gospodărirea domeniilor bisericești secularizate (Ion Nistor, Istoria Bucovinei, pag.30).

Continuare în numărul viitor

DECLARAȚIA CONSILIULUI DE COOPERARE AL SOCIETĂȚILOR SOCIAL-POLITICE ȘI CULTUROLOGICE ROMÂNEȘTI DIN REGIUNEA CERNĂUȚI

Membrii Consiliului de Coordonare al Societăților social-politice și culturologice românești din regiunea Cernăuți își exprimă profunda îngrijorare în legătură cu evenimentele tragice din Transnistria, provocate de elemente criminale, imperiale și comuniste, constituite sub conducerea așa zisei "Republici moldovenești transnistriene" și susținute de forțe înarmate din afară. Scopul lor evident, este încercarea de reanimator, prin forța armelor, a imperiului și a sistemului comunist ce s'au prăbșit, proces definitiv și ireversibil; înăbușirea în sânge a dorinței de libertate și independență a poporului din Moldova, menținerea unei ordini colonialiste, ajutarea ărilor între naționalitățile conlocuitoare după un principiu vechi și utilizat cu pricepere de aceleși forțe timp de peste 70 de ani, împarte și stăpânește.

Pe calea înăbușirii acestor intenții reavargarde Moldova nu este prima victimă și nici pe departe ultima. În acest sens este regretabil faptul că formațiuni de Cazaci înarmați s'au strecurat pe teritoriul Ucrainei și acționează împotriva altui Stat independent învecinat. Pentru populația din regiunea Cernăuți, aceasta este cu atât mai regretabil, fiind cunoscut faptul că frontie-

ra între Ucraina și Cernăuți, unde contactele cotidiane între locuitorii ambelor state sunt permanente, este păzită cu mare strictețe.

Chemăm pe toți oamenii de bună credință să susțină poporul Moldovei în necesitatea vitală de a-și păstra integritatea teritorială și independența republicii.

Sprîjinim toate acțiunile îndreptate spre o soluționare pașnică a conflictelor, încetarea imediată a vărsărilor de sânge, pentru revenirea refugiaților la casele lor.

Ne pronunțăm pentru retragerea imediată și necondiționată a formațiunilor ilegale de mercenari de pe teritoriul Moldovei.

În aceste zile de grea cumpănă pentru frații noștri din Moldova, Români din regiunea Cernăuți își exprimă sprîjinul lor depin fiind gata să le acorde tot ajutorul posibil.

Consiliul de Coordonare al Societăților românești din regiune se adresează către toți concetățenii cu rugămintea de a acorda ajutor bănesc și materiale din Republica Moldova a căror membri au căzut la datorie. Ajutoarele se primesc la sediul Societății "Mihail Eminescu".

MICA PUBLICITATE

Anunțurile din această rubrică sunt redactate de solicitanți

CĂSĂTORII

* Dacă tu ești acel domn între 47 - 56 ani, sensibil, cu caracter, care te simți la fel de singur ca mine și dacă dorești o legătură solidă, grăbește-te să-i scrii unei doamne foarte atractive, 48 ani, proiectantă, divorțată, cu doi copii, care de nouă ani trăiește în Germania. Relații în RFG pe adresa: Regina Togel (Rodica), Adolf Kopling Str. nr.7, 8900 Augsburg, Germania, Tel. 0821/96764.

* Român, Oltean, cu domiciliul în Franța, doresc corespondență, în vederea căsătoriei, cu o Româncă din țară sau străinătate, cu ochii verzi sau albaștri, până în 36 ani. Trimiteți fotografie recentă la adresa următoare: M-elle Lemoine Maryse, 22 Rue Albert Schweitzer, 49240 Avrille, France.

* Stancu Victoria, pregătire medic, 1,60m înălțime, suplă, ochi albaștri, blondă, fără obligații, dorește cunoștință serioasă cu un domn serios, vârsta nu e critică, numai seriozitatea. Adresa: Drumul Taberei nr.21, 1S14, apt.16, Sector 6, București, România.

* Dorescu Dora, 55 de ani din București, Str.Prieteniei nr.2, Bl.A13, Ap.2, Sector 3, dorește cunoștință cu un Român stabilit în orice țară din Vest. Înălțime - 1,66m, 65 kg, blondă, gospodină, ardeleană (din Cluj), de meserie dactilografă. Tel. București: 24.84.05.

R.F.P.A. ANUNȚĂ

Edităm cărți, broșuri, reviste la prețuri competitive, în limbile română, engleză și franceză.

Pentru informații, contactați agenția RFPA la adresa:

P.O.Box 78010
Westcliffe Postal Outlet
Hamilton, Ontario, Canada L9C 7N5

SUPER JAY'S SUPERMARKET
483 King Street East, Hamilton, Ontario

Phone 522-7995

PRODUSE ALIMENTARE CU SPECIFIC GRECESC

- BRANZA TELEMBA
- ICRE TARAMA
- CASCAVAL
- CAFEA
- MASLINE
- LINTE
- ULEI
- FOI DE VITA
- HALVA
- GRAU DECORTICAT

CARTI IN
LIMBA
ROMANA

1001 BANCURI POLITICE

1001 BANCURI POLITICE — ediție adăugită a cărții „600 bancuri politice”; peste o mie de glume. Preț US \$10.00 o carte și transportul în USA, Canada. Trimiteți check sau money order la: YellowBird Publishing, 4050 Waveland, Chicago IL 60641

TRANSFER PASAGERI

La sosire sau plecare pe aeroporturile J. F. Kennedy și La Guardia de la Tarom sau alte companii europene pe linii americane sau canadiene. **TARIFE REZONABILE!**

→→→ (718) 899-9564 →→→

Frați Români,

ASOCIATIA FOSTILOR DETINUTI POLITICI DIN ROMANIA (FILIALA FRANTA), BISERICA ORTODOXA ROMANA DIN PARIS și BISERICA GRECO-CATOLICA ROMANA DIN PARIS vă invită să participați la comemorarea ZILEI EROILOR, ce va avea loc Sâmbătă 6 Iunie 1992, la Soultzmatt.

La ora 13.00 va începe serviciul religios pentru odihna sufletelor celor 687 de eroi români care dorm în acest impresionant cimitir.

A fost invitată și Familia Regală. Localitatea Soultzmatt este situată în Franța (Alsacia), zona Strasbourg, pe șoseaua dintre Colmar și Belfort, lângă gara Rouffach.

Dumnezeul părinților noștri să vă binecuvânteze!

Remus RADINA

ACCEPTAM URGENTE

ALL DENTAL PLANS ACCEPTED

DR. MIHNEA E. STRUGURESCU
DENTAL SURGEON
745 DANFORTH AVE #309
(LA EST DE PAPE AVE)
PARCARE AMPLA
469-1968

STAFIA DE METROU PAPE
DANFORTH
PAPE

LUNI - VINERI (10 a.m. - 8 p.m.)
SÂMBĂTA (9. a.m. - 2 p.m.)

TEC

THE EUROPEAN CONNECTION

TRAVEL

LEGĂTURA DVS. PERMANENTĂ CU ROMÂNIA

TORONTO - BUCUREȘTI	de la \$ 775
MONTREAL - BUCUREȘTI	\$ 775
HALIFAX - BUCUREȘTI	\$1039
VANCOUVER - BUCUREȘTI	\$1300
EDMONTON - BUCUREȘTI	\$1238
NEW-YORK - BUCUREȘTI	\$ 675
CHICAGO - BUCUREȘTI	\$ 675

TELEVIZOARE

PHILIPPS MULTI-SYSTEM 21"

\$657

JVC PAL-SECAM 21"

\$621

TRANSPORT ȘI ASIGURARE INCLUSE

TORONTO - FRANKFURT	\$590
TORONTO - LONDRA	\$490
TORONTO - AMSTERDAM	\$590
TORONTO - LOS ANGELES	\$350
TORONTO - NEW YORK	\$199

FLORIDA	\$199
ACAPULCO	\$299
JAMAICA	\$299
VENEZUELA	\$399

VCR AKAI	\$345
PLAYER AKAI	\$285
VIDEO CAMERA JVC	\$1150
MICRO WAVE	\$245
CONVERTOR SATELITE	\$240
TELEFOANE CU ANTENĂ	\$59
ANSWERING MACHINE	\$49
FAX	\$399

PACHETE ALCĂTUITE DE DVS.

25lb = \$57.33

peste 25lb = \$2.80Kg

LIVRAREA LA DOMICILIU ÎN BUCUREȘTI ȘI MARILE ORAȘE

INCHIRIERI DE MASINI PE TERMEN LUNG/VÂNZĂRI DE MASINI NOI TAX FREE
CURIER SAPTĂMÂNAL TORONTO - BUCUREȘTI (PUȚEȚI TRIMITE SCRISORI, ACTE, ETC.)

TRIMITERI DE BANI ÎN ROMÂNIA ÎN 48 DE ORE
PRODUSE ALIMENTARE LIVRATE ÎN 24 DE ORE

SERVICIILE NOASTRE SUNT DISPONIBILE
ȘI CU PLATA ÎN RATE (PLĂȚI PESTE \$1000)

TORONTO
TEL: (416) 463-6000
FAX: (416) 463-7990

CHICAGO
TEL: (312) 561-3163
FAX: (312) 561-0784

BUCUREȘTI
TEL: 33 44 17
FAX: 10 10 59

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE, ȘI PĂȚITE

George DONEV

ILIESCU-ROMAN: 0-0

S'a limpezit tovarășia!
După aplauze, fluierături
și sculatul în două picioare,
Dl. Iliescu a rămas fără
FSN și FSN-ul a rămas fără
Dl. Iliescu.

La ședințele partidului,
unde bastoanele și bricegele
au fost reținute la ușă, a
luat parte și senatorul Bulă
care a subliniat acuza
aduse de fostul prim-
ministru actualului
președinte:

Dl. Iliescu e cu in-
teligența neîntoarsă, un
satrap care a chemat
minerii, a distrus prestigiul
țării, un om a cărui morală
nu face umbră, un
președinte care n'are drept
să fie președinte..." etc.

Totuși, parlamentarul
Bulă, în spirit de dreptate,
a recunoscut că Dl. Iliescu
a făcut și el o faptă măreață
pentru care trebuie să-i
rămânem recunoscători:

L-a dat afară pe Domnul
Roman!

"NECUNOSCUȚII"

Doi ziariști străini s'au
prezentat într-o seară la Dl.
Iliescu, spunându-i că
doresc să scrie despre
progresele noului regim,
dar auzind că n'România
unii ziariști au fost bătuți,
unul chiar omorât, au cerut
ca Dl. Iliescu să le garan-
teze că nu vor avea și ei
aceeași soartă.

Dl. Iliescu, după ce a
dezmințit zvonurile
răutăcioase, ca să-i asigure
că nu li se va întâmpla
nimic, le-a oferit două
revolvere autorizându-i să
impuste pe oricine ar
îndrăzni să-i atace.

Plecă ziariștii încântați,
dar n'au mers nici trei
blocuri când doi indivizi se
năpustesc peste ei
apucându-i de gât: aveți
aparat de fotografiat?
Sunteți ziariști? Ha? Să-i
cu pumnii și picioarele. Cei
atacați și-au adus aminte că
au revolvere, au tras și i-au
lăsat pe atentatori morți pe
trotoare. Ajunși pe Calea
Victoriei, alți trei indivizi,
tot spătoși, au vrut să-i
împingă într'un gang dar
au avut aceeași soartă ca și
primii doi. În apropierea
hotelului au mai fost
atacați de alți doi pietoni
dar au fost, și ei răpuși de
gloanțele revolverului
președintial.

A doua zi ziarele
publicau senzaționala știre:
"Azi noapte au fost
asasinați șapte ofițeri de
Securitate!"

METAMORFOZAREA LUI CEAUȘESCU

Dl. George Damian scrie
în ziarul "Romanul", nr.
20:
"Ceașescu descoperea
exact (în Codreanu, N.R.)
acel prim model necesar de
lider charismatic...care l-a
urmărit pe Ceașescu toată
viața...", cu toate că
legionarismul avea
ideologii simplete,

rudimentare, ANTI-
CULTURALE" (Sublinierile
noastre)...

Codreanu a fost primul
idol al lui Ceașescu
"înainte de Stalin,
Gheorghiu-Dej sau Mao...tot
aci (în Mișcarea Legionară)
trebuie căutat desigur și
germenele antiintellectua-
lismului notoriu al lui
Ceașescu...ori unele con-
cepții tipice: OMUL NOU,
NOUA ORDINE". Nu mai așa
se poate înțelege trecerea
rapidă și fără
remușcări...dela legionari la
organizațiile comuniste..."

Lăsăm ca absența
oamenilor de cultură din
Mișcarea Legionară s'o
rezolve discipolii lui Nae
Ionescu, Eliade, Noica,
Blaga, Tutea etc. și să ne
imaginăm purtarea
tovarășului Ceașescu dacă
n'ar fi fost infectată cu
microbul legionar.

Iată cum ar descrie
"Scnteia": "O zi din viața
Președintelui":

Cu ocazia Sfințelor
Sărbători ale Paștelui
tovarășul Secretar General,
Nicolae Ceașescu,
împună cu distinsa sa
soție și cei trei copii
drăgălași au luat parte la
Slujba învierii, după ce mai
înainte întreaga familie s'a
spovedit și împărtășit.

Aflăm din Dealul
Mitropoliei-continuu "Scin-
teia"-că P.F. Teoctist l-ar fi
dojenit pe adânc credin-
ciosul președinte pen-
trucă n'Vinerea Mare ar fi
mâncat fasole cu brânză.
Întru iertarea păcatului
Prea Fericitul i-a cerut
credinciosului președinte să
facă 10 mătăanii și să
citească "Manifestul lui
Karl Marx".

Aceeași influență
nefastă-ne spune tot Dl.
G.D. --au avut-o legionarii
și asupra Regelui Carol al
II-lea. "care încerca in-
sistent dar inutil să-și
subordoneze politic Mișca-
rea Legionară". Marșitul
Codreanu-Carol n'a ajuns
nici măcar în gura
peșitoarelor, deoarece
existau "nepotriviri de
caracter".

Despre legionari se scrie
de șase decenii: fasciști,
simplisti, teroriști, incultii,
desculți și multe altele;
acum cităm din volumul D-
lui N. Steinberg, "Jurnalul
Fericirii": (Despre autor și
volum s'a scris în "C.R.",
N.R.)

"Carol...este cel mai
puștiitor flagel care s'a
abătut vreodată asupra
țării românești; mai rău
decât Hunii, Avarii,
Gepizii...potopul, grindina,
seceta, clima lui Caragea...
incendiile, cutremurele,
lăcustele...filoxera...ocupa-
țiile rusești...pușturile
otrăvite, femeile siluite,
bisericile pangărite..." etc.

Ce statul celebre
rămăneau în istorie: un
Carol al II-lea, un
Gheorghiu Dej, un
Ceașescu, ba chiar și D-nii
Roman și Iliescu, dacă n'ar
fi existat legionarii și
golani?

Tema Romfest '92 este :

"ȚARA DE AZI, ROMÂNIA DE MĂINE"

ROMFEST '92

31 IULIE - 2 AUGUST

HAMILTON, ONTARIO, CANADA

PROGRAMUL FESTIVITĂȚILOR

VINERI 31 IULIE

7.00 pm - Recepție în Sala "Grand Ballroom" - Royal Connaught Hotel.

SÂMBĂȚĂ 1 AUGUST

8.00 - 9.00 am - Micul dejun

9.00 - 9.30 am - Slujba religioasă de deschidere a lucrărilor

9.30 - 12.30 pm - Comunicări pe secții (Tineret, Culturală, Istorică)
în Sălile: "Connaught Square", "Ontario Room"
și "Grand Ballroom" - Royal Connaught Hotel.

12.30 - 2.00 pm - Masa de prânz va fi servită în camera
"Bayshore"

2.00 - 5.00 pm - Comunicări - Secția Politică, Sala "Grand Ballroom"
Royal Connaught Hotel.

5.00 - 6.30 pm - Pauza pentru masa de seară

6.00 - 9.30 pm - Spectacol - concert. In program:

- Grupul de dansuri românești al Clubului Cultural
Româno-Canadian "Mihai Eminescu" din Regina,
Saskatchewan, Canada; Director/coregraf Maestru
Petre Bodeuș;
- Stefan Hrușcă;
- Taragotistul-Dumitru Fărcaș
- Prezentator: Doru Octavian Dumitru.

9.30 - 1.00 am - Seară de dans cu orchestra "Continental" din Toronto.

SÂMBĂȚĂ 1 AUGUST

10.00 am - 5.00 pm - Campionat de fotbal între echipele participante la
Câmpul Românesc

DUMINICĂ 2 AUGUST

10.00 am - Slujba religioasă oficiată de preoții prezenți la Capela
"Sfânta Maria" dela Câmpul Românesc

10.00 am - Finala Campionatului de fotbal - Câmpul Românesc.

1.00 pm - Banchet de închidere a lucrărilor ROMFEST '92
în sala Centrului Cultural "Nae Ionescu" dela Câmpul Românesc.

Cel ce dorește să participe prin lucrările lor la sesiunile ROMFEST '92, sunt rugați să
trimită o copie a lucrării respective, până la 30 Iunie 1992, la:

Secția Tineret
Dr. Nicolae Popescu
2680 Blvd. Toupin
St. Laurent, P.Q.
H4R 1G5, Canada

Secția Culturală
Prof. Aurel D. Ciufec
90 Laslo Terrace
Fairfield, CT.
06430, USA

Secția Istorie
Prof. Nicolae Iliescu
Deerhaven Rd.
Lincoln, Mass.
01773 USA

Secția Politică
Prof. Ion Halmaghi
3110 Gaewood Crt.
Alliance, Oh.
44601, USA

Timul acordat fiecărei lucrări este de maximum 15 minute.

Artiștii plastici și sculptorii care doresc să participe la expoziția ROMFEST '92 sunt
rugați să trimită un Curriculum vitae, fotografiile și lista de lucrări, ce doresc să le
expună. Spațiul acordat fiecărui artist este de 2.5 m. Spațiul fiind limitat, se acordă prio-
ritate primilor înscrși. Fiecare artist este responsabil de transport și supravegherea
lucrărilor sale. Scrieți la:

Florin Săndulescu, 16 Westaway Place, Hamilton, Ontario, L9C 2 G1, Canada.

Echipele ce doresc să participe la Campionatul de Fotbal ROMFEST '92 sunt rugate să se înscrie la:
George Done, 113 Marlowe Dr., Hamilton, Ontario, L9C 2J1, Canada.

Rezervați-vă camere la:

"Royal Connaught Hotel"

112 King St. E. Hamilton Ont., Canada L8N 1A8 Tel: 1-800- 263 8558

-Pentru a obține prețul redus de \$ 75.00 / camera / zi, menționați: "Rezervație pentru Romfest"
-Reducerea de prețuri se termină la sfârșitul lunii Iunie 1992

ȘTIRI, ȘTIRI, ȘTIRI

TRANSMISE ȘI COMENTATE DE CORESPONDENTUL NOSTRU FABIAN STICLARU

PENTRU DOVEDIREA ADEVĂRURILOR COMUNISTE

Uniunea Națională a celor care nu au fost membri ai P.C.R. consideră că cetățenii cei mai lipsiți de protecție au fost nememorii de partid, forța conducătoare "apărându-și doar comuniștii și securiștii". Din acest motiv, uniunea a înaintat acțiunile necesare înregistrării unei asociații proprii care să demaște autorii abuzurilor și atrocităților din anii dictaturii și care să-i depisteze pe autorii masacrelor din Decembrie 1989.

Asociația Națională pentru Dovedirea Abuzurilor declară că persoane din conducerea acestei uniuni "întâmpină dificultăți la înscriere, iar o judecătoare și-a permis să tot taie și să modifice pasaje din statutul nostru."

RECHEMARE ÎN VEDEREA INVESTIGAȚIILOR

Domnul (oare ?) Constantin Olteanu, Ambasadorul României în Ecuador, a fost rechemat dela post pentru a furniza detalii în legătură cu activitatea sa ca secretar al guvernului, în perioada guvernării Roman. Surse parlamentare și ale Ministerului Afacerilor Externe au înfirmat zvonul că sus-numitul personaj este suspectat de repartizarea preferențială a unor locuințe din cartierul Primăverii (zona de protocol "zero" din București), activitate de care s'a ocupat personal, sursele amintite atenționând însă despre posibilitatea implicării sale în gestionarea necorespunzătoare a fondurilor defunctului (?) P.C.R.

DIN NOU VOM STRÂNGE CUREAUA

Lista produselor la care subvenționarea de către Stat se va reduce cu 25% cuprinde: carne și produse din carne de porc și vită calitatea a II-a, salam de vară, carne de pui în carcasă, zahăr, ulei, unt, lapte, lapte praf, combustibili (lemn, cărbune, gaze lichificate și naturale), energie electrică și termică, proteze ortopedice, vată medicinală.

Deci, în România, purtătorii de curea vor mai face o gaură!

Nicoleta BUZNER

INTERZICERE

Dela 1 Ianuarie 1992 vagoanele de călători ale Societății Naționale a Căilor Ferate din România nu mai pot trece granițele țării. La data menționată a intrat în vigoare o reglementare internațională conform căreia vagoanele care circulă în Occident trebuie să corespundă anumitor

norme de calitate și curățenie. Vagoanele românești nu corespund acestor norme!

Cu vagoanele fabricate la Arad, acum aproape șapte decenii, ne puteam fâli oriunde în lume. Ce-i drept erau și bine întreținute, în mod civilizat.

ABIA DUPĂ ANUL 2000

Sistemul administrativ FSN dă dovadă de multă bunăvoință și eficacitate maximă și în jud. Dolj. Cei 220.000 de cetățeni ai județului îndreptățiți să-și recapete pământurile confiscate de comuniști își vor

primi, toți, titlurile de proprietate - dacă treburile vor continua să meargă în halul în care merg astăzi - după anul... 2000. Până astăzi nici 10% dintre cei care aveau drept la aceste titluri nu le-au obținut.

"REFUGIAT POLITIC"

De curând, o altă pramatie din "Parlamentul" țării a fugit în străinătate.

Deputatul FSN de Făgăraș, Ciprian Enache a profitat de o invitație a unor rude ale soției sale pentru a rămâne în U.S.A., extenuat de cantitatea legilor anti-democratice care le-a votat în decursul ultimilor doi ani. Probabil că nici ciubucurile realizate n'au fost la înălțimea așteptărilor.

DROJDIA DE PÂINE

Deși România are șase fabrici de drojdie pentru panificație, fostul ministru, Dl. PLACINTA a încheiat un contract cu Turcia pentru importul a 6000 t de drojdie turcească (sic!).

Din cauza acestora fabricile noastre au fost obligate să depicieze mii de tone de drojdie.

Semnalam că 1 t de drojdie turcească costă 150.000 de lei, în timp ce din același produs fabricat în țară care fabrică pâine cumpără drojdia dela fabrica Bragadiru! În plus, fabricile românești care fabrică pâine preferă să întrebuințeze drojdia turcească, adusă de D-nul Placintă, putând astfel să transfere pierderile pe contul subvenției Statului, deci pe spinarea cetățenilor contribuabili.

Din afacerea asta, care a costat câteva milioane bune de dolari, câți ticăloși și-or fi umplut buzunarele cu "ciubucurile" luate?

MELASA

Se știe că zahărul este subvenționat de Stat. Pentru acoperirea "cheltuielilor" subprodusul zahărului, melasa - din care se face drojdia de pâine - a "crescut" și ea dela 500 lei tona la 15.000 lei tona, de 30 de ori, bătând astfel recordul național de scumpire a prețurilor; alții care s'au "îndulcit" grație ireponsabilității responsabililor din ministere și întreprinderi.

PROFESORII "EMERIȚI" ÎN

CURSURI UNDE VOR

Studentii Academiei de Artă din București au hotărât, anul trecut, să nu mai primească în facultate pe D-nul. Răzvan Theodorescu, profesor și Președinte al Radioteleviziunii române.

Drept care, cu multă modestie, d-nul profesor a hotărât să țină totuși prelegerile sale în biroul prezidențial dela RTV, la care participă câțiva studenți oportuniști. Acestora nu le pasă (ca de altfel nici d-lui. profesor) că telefonul sună tot timpul, că d-nul profesor se uită la televizor când are chef, că unii intră și alții ies, că la moară, când au chef, că D-nul Theodorescu are des discuții telefonice importante și lungi ca de exemplu cea cu Sergiu Nicolaescu care i-a povestit, în amănunt, cum și-a rupt trei coaste etc. etc.

Lacheul FSN-ului care a transformat modul de informare cel mai eficient într-o oficină de propagandă crypto-comunistă are dreptul absolut să-și facă de cap, după bunul său plac.

TOT DELA OFICIUL DE STAT PENTRU CALITATE

În ultimul său raport, oficiul semnalează, printre altele:

- în șase luni rețeaua de farmacii din București, și jud. Mureș, Iași și Cluj au înapoiat la expeditor medicamente care nu indicau seria, data fabricației și nici termenul de valabilitate.

- 65 t de lapte și produse lactate aveau caracteristicile esențiale - grăsimi și substanță uscată - sub limite; unele erau erau și mușcate. Incriminate sunt fabricile din Alba-Iulia, Botoșani, Covasna, Hunedoara, Mehedinți, Sălaj, Prahova și bine-nțeles București.

- S.A. Pertina din Râmnicu-Vâlcea a falsificat, prin adaos de amidon, 100 de kg de pastă de mici.

- 398 t de conserve de legume și fructe alterate (urme de nisip, neetanșe și bombate) au fost fabricate de întreprinderi din Arad, Suceava, Vâlcea și București.

- au fost găsite și 100t de pâine făcută din grâu incolțit sau atacat de mușgaiul Fusarium care, printre altele, are efecte nocive asupra femeilor însărcinate.

- 3,2 t de ciocolată răncedă sau mușcată, la București.

- Bazele ROMCEREAL din Teleorman au devenit campioni naționali: 91% din din grâu depozitat este incolțit!

Nu putem cita toate crimele constatate de oficiu: raportul cuprinde 16 pagini!

Sănătatea cetățenilor și calitatea alimentelor pare a fi - și pentru guvernul actual - o preocupare marginală.

REVENDICARE BIZARĂ

Cetățeanul francez Paul Philippe de Hohenzollern a depus la Tribunalul Municipiului București, secția a IV-a, în calitate de mandatar al tatălui său Mircea, (decedat) o cerere de atribuire a paternității, post mortem!

El cere ca pe certificatul de naștere al tatălui său să fie menționat în rubrica "tată", Rege Carol al II-lea al României (sic).

Este știut că Mircea de Hohenzollern s'a născut în urma relațiilor pe care Carol al II-lea le-a avut cu Zizi Lambrino, pe vremea când era Prinț moștenitor.

De un an de zile Paul Philippe de Hohenzollern a făcut numeroase vizite în țară cu ocazia cărora s'a constatat că relațiile sale cu

autoritățile cele mai înalte ale țării sunt dintre cele mai cordiale. Menționăm că în conformitate cu legile civile românești și chiar cele internaționale, cererea depusă la Tribunalul din București nu poate avea câștig de cauză (termene depășite de ani de zile, citarea la proces a unei "Prințese" - n.n. Elena Lupescu - decedate etc.).

Tinând seama de primirea extrem de călduroasă făcută de populația țării Regelui Mihai I cu ocazia vizitei sale recente, în România, se poate foarte bine presupune că cererea de mai sus - cel puțin bizară nu este decât o manevră de diversiune încercată de cei care sunt la conducere, astăzi.

S'A REZOLVAT CRIZA BENZINEI

Ultimele calcule dau de înțeles că un autoturism "Dacia" va costa (chiar fără unii din compuşii lui esențiali, frânele, cutia de viteză care demultiplăcă etc. care lipsesc de obicei) peste 1.000.000 de lei.

Fără automobile, lumea nu mai are nevoie de benzină și nu mai este obligată să stea la coadă nopți întregi, în fața pompelor goale.

Căruțele ar putea înlocui

automobilele dar, din nefericire, caii și boii încă n'au fost "restructurați" pentru a se hrăni numai cu apă, nutrețul de vite fiind tot așa de rar ca benzina. În "țara democrației originale" ne rămân totuși roabele (chiar fără roți de cauciuc, care nu există nici el) care prezintă însă un risc: acela, că cei ce ar putea să le împingă să nu pătească ce a pățit măgarul lui Buridan!

SE VÂND LA "LIBER" ȘI VAGOANE

Maria Condrea, primitor-distribuitoare la schela de foraj din comuna Ianca, jud. Brăila, dotată cu un deosebit spirit de "întreprinzător" a imaginat vânzarea unui produs destul de rar pe piață: vagoane! Lui Vasile Mocreanu, din com. Bordei Verde, i-a vândut contra 10.000 de lei și 10 kg. de brânză un vagon dormitor tip S.H.A.A. Alte două vagoane au fost livrate lui

Vasile Virgil și Dan Drăgan. Al patrulea vagon nu a putut fi "comercializat" fiindcă, până la urmă, poliția din Ianca a întrerupt acest comerț lucrativ, ce-i drept, oarecum mai special.

În halul de debandadă în care se găsește țara, nu ne-ar mira să aflăm, într-o bună zi, că s'a găsit un băiat "descurcureț" care să vândă o... locomotivă.

REALITATEA ROMÂNEASCĂ

Într-o conferință de presă ținută la București, Ministrul Apărării Naționale, Dl. Gen. lt. Nicolae Spiroiu, a făcut cunoscut că circa 19 mii de dosare ale fostului partid comunist și ale Securității au fost scoase ilegal din țară. Alte 39 de mii de dosare au fost sustrate în timpul evenimentelor din Decembrie, în timp ce Armata a reușit să salveze alte 100.000 de dosare pe care le va transmite Ministerului de Interne.

Un purtător de cuvânt al Serviciului Român de Informații (urmașul fostei Securități) a refuzat să comenteze în vreun fel declarațiile Ministrului Apărării. În cadrul aceleiași conferințe de presă, Dl. Nicolae Spiroiu a precizat că în opinia dănsului dezvăluirea conținutului acestor dosare nu va provoca decât "dezordine și tensiuni sociale". Este cunoscut faptul că Parlamentul a votat o lege care, interzice accesul publicului la aceste dosare, timp de 30 de ani.

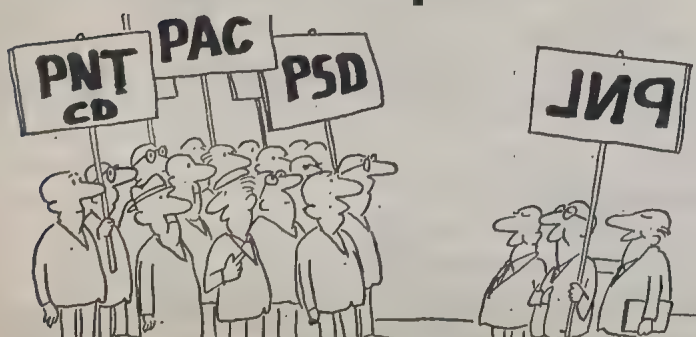
Tribunalul Municipiului București a înregistrat un nou partid. Este vorba de Convenția Solidarității Sociale. Printre membrii fondatori se află și deputatul Claudiu Iordache, fost Vicepreședinte al F.S.N. O acțiune demnă de laudă a D-lui Claudiu Iordache este arderă în fața populației din Timișoara a carnetului de membru F.S.N. și mai apoi părăsirea acestui partid. De-sele întâlniri pe care Dl. Iordache le-a avut cu sindicatele muncitorești (Cartelul Alfa, Frăția) ne face să bănuim tenta social-democrată a noului partid.

La același tribunal al Municipiului București a fost înregistrată noua "aripă" I-llesclană a Frontului Slăvării Naționale. Denumirea sa este "F.S.N." 22 Decembrie", iar scopul, mângăierea pe creștet a D-lui Ion Iliescu în viziunea campaniei electorale prezidențiale.

Eugen POPESCU

CONVENȚIA DEMOCRATICĂ

continuă fără Radu Câmpeanu

Desen de LEUCEA

ȘTIRI DIN ȚARĂ

Din 30 în 30 de zile:

PRIMĂVARA DIN FEBRUARIE

Odată cu alegerile locale au răsărit și mugurii democrației.

Fesenștii așteptau să numere tot atâtea voturi câte au numărat la ultimul scrutin dedicat Constituției.

S'au înșelat.

Înfrângerea la urne se datorește în parte și Statelor Unite care, în schimbul ajutorului oferit, au impus trei condiții:

Alegeri libere, televiziune independentă și Securitatea să fie controlată de civili.

Până acum s'a realizat o condiție și un sfert: alegeri libere și câteva ore de TV necontrolate de Palatul Cotroceniilor.

Noua politică de a-și băga nasul "în treburile interne" ale altor țări (Când cer ajutor economic, N.R.) a devenit "un musai". Ceaușescu încasa "vitaminele verzi" dar poporul continua să rămână flămând; acum se controlează investiția banilor împrumutați: nu poți cheltui dolarii destinați pentru construcții de șosele ca să-i cumperi Lenutei inele și mărgele.

Discuțiile Washington-București devin din ce în ce mai dese, în timp ce despre Dl. Iliescu se vorbește din ce în ce mai puțin.

E un du-te-vino peste Atlantic: politicieni, economiști, afaceriști (Unii cu bani, alții cu banii altora, N.R.) militari, primari etc. toți vorbesc și toți învață câte ceva: ce înseamnă privatizare și ce transformări s'au produs în mentalitatea unui neam căruia i s'a falsificat istoria și-a fost mințit, zi de zi, de ani de zile.

Trebuie notat că înfrângerea, în parte, la alegeri a fesenștilor s'a întâmplat tocmai la alegerile unde poporul a fost mai puțin bombardat cu apeluri și mesaje. Un fapt explicabil: nu se alegea nici președintele și nici primul ministru.

Rezultatul, scos din urne, ne-a aprins speranța că Neamul se va înălța prin El însuși.

Românului i-a lipsit "Adevărul".

Parafrazând pe Lincoln: viitorii conducători să fie aleși de cei care au suferit, din sânul celor care n'au cauzat suferințe și pentru binele Neamului care se zbate în suferințe.

PE CÂND TEOCIST ?

După o lungă investigație parlamentară a fost demis Patriarhul Maxim al Bisericii Ortodoxe Bulgare pentru motivul că a colaborat cu fostul regim comunist.

PLIN DE FUNCȚII

Dl. Dan Nicolae a început ca senator FSN-ist, Dl. Stoiljan l-a ridicat la rangul de Ministru al Lucrărilor Publice și Amenajării Teritoriale, dar Dl. ministru și senator a candidat, cu succes, la postul de primar al orașului Craiova.

Deocamdată D-nul ministru, senator și primar nu se gândește să ocupe și a patra poziție în cadrul conducerii feseniste.

ȘI TOTUȘI SE FALSIFICĂ

Vechea meserie a Securității de a fabrica documente "originale" la cerere continuă: recent Dl. Petre Roman a declarat unui ziarist dela "Journal de Geneve" că toți membrii biroului politic al lui Ceaușescu au fost eliberați și, pentru atestarea antisemitismului, s'a falsificat actul de naștere al D-lui Gelu Voican, dezbotezându-l. Dl. Voican a protestat nu pentru că a fost făcut Evreu, ci pentru falsificarea actului de naștere.

BINEFĂCĂTOARELE LIPSURI

Conform statisticilor, a crescut numărul hoților, criminalilor etc. Dar avem și o știre bună: lipsa de benzină a redus numărul accidentelor de mașină.

DIN TRAGEDIA EVREILOR ROMÂNI

Suntem în anul 1942 sub guvernarea Generalului Antonescu. Bucureștii--neținând seama de protestele Berlinului--aprobă ca un grup de 769 de Evrei să poată emigra în Palestina. Li s'a pus la dispoziție vaporul Struma sub pavilion panamez. Vaporul a plecat din portul Constanța, dar nu s'a mai știut nimic de soarta lui și a celor 769 de suflete.

Misterul dispariției a fost găsit în arhiva Amiralității URSS:

Vasul a fost torpilat de un submarin rusesc la cererea Marii Britanii care pe atunci se opunea ca Evreii să imigreze în Palestina ce era, la acea dată, sub protectoratul Marii Britanii.

Londra a motivat că printre Evrei s'ar fi aflat militari germani "deghizați".

La Templul Coral din București a avut loc o ceremonie în memoria celor dispăruți.

NEMURITORULUI EMINESCU

Printr'un decret al Primului ministru, Theodor Stoiljan, s'a stabilit "Memorialul Eminescu din Ipotești".

Se va reface casa părintească, se va înființa un muzeu și se va continua publicarea manuscriselor celui mai mare poet român. Poeziile și scrierile lui Eminescu supără pe unii, dar Eminescu este poetul nostru, al Românilor, nu al străinilor.

LILIECI ÎN HOTELE

În camerele hotelului "ASTORIA" din București au fost capturați 130 de... lilieci. Cu aceeași ocazie s'a constatat că starea de curățenie în hotel lasă mult de dorit, ceva peste normele obișnuite. În urma unui control, Sanepid-ul a depistat 60.000 de unități microbiene, chiar și în frigider, precum și bacili de sifilis și alte boli "rușinoase". La acest inventar aproape că n'au lipsit decât dinozaurii care, din fericire pentru administrația hotelului, au dispărut acum vreo 65.000.000 de ani.

DREPTATE, OCHII PLÂNSI ÎNCEP SĂ TE VADĂ!

Luni, 20 Aprilie 1992, completul de șapte judecători ai Curții Supreme de Justiție a decis în unanimitate admiterea recursului extraordinar declarat de procurorul general al României împotriva secției militare a Curții prin care foștii membri și membrii supleanți ai fostului C.P.Ex. al P.C.R. fuseseră achitați.

S'a hotărât schimbarea încadrării juridice în "complicitate la omor deosebit de grav" și la "tentativă de omor deosebit de grav".

Curtea i-a condamnat pe inculpați după cum urmează:

PUȚINĂ DIFERENȚĂ

Dl. Mircea Răceanu, un diplomat ce-a fost condamnat la moarte de Ceaușescu, a declarat că dacă Washingtonul aprobă României Statutul de Națiune Favorizată, atunci legitimează un guvern care nu se deosebește prea mult de cel dinaintea Revoluției.

UN CERNOBIL ÎN BULGARIA ?

Locuitorii orașului Corabia au protestat contra funcționării în continuare a Centralei Atomoelectrice Kozlodul din Bulgaria: Românii trăiesc cu teamă că se va întâmpla la fel ce s'a întâmplat în Rusia la Cernobil. S'au trimis protestele celor doi președinți: Iliescu, al României și Jelio Jeleu, al Bulgariei.

AU FOST DOAR LA PETROȘANI ?

Opt mineri care în Septembrie 1991, pentru a intimidă poporul, au început să distrugă multe firme particulare din Petroșani, au fost recunoscuți și dați în judecată. Spre surprinderea generală s'a confirmat că cei opt mineri, erau adevărați mineri. Asta dezmente zvonul că mineriadele ar fi fost comise doar din securiști.

AJUTOR SAU OTRAVĂ ?

Din 23,1 milioane de Români, 8,6 milioane fumează. O proporție mare în comparație cu Statele Unite unde numărul fumătorilor se reduce anual. Acum companiile de tutun vor să "ajute" economia, realizând o industrie a țigărețelor ce va asigura mii de servicii și zeci de mii de bolnavi de cancer.

TÂRGUL DE COPII

La Muntele Găina merg bărbății ca să-și caute neveste, la Tulcea merg părinții ca să înfiize copii.

În timp de zece luni (01.01.1991 - 31.10.1991), s'au rezolvat favorabil 112 cereri de înfiere. Doi din copii n'aveau nici măcar o lună, târgul fiind încheiat înainte de a se naște cel înfiat.

LA TURNUL BABILONULUI

Se găsesc în țară circa 40.000 de străini veniți din 67 de țări (majoritatea din Asia, Africa și Orientul Apropiat).

În 1991 s'au construit doar 500 de apartamente pe o suprafață de 30.000 m.p. Nu s'au alocat bani pentru a fi terminate alte 20.000 de apartamente. Multe construcții gigantice au fost abandonate.

După cutremurul electoral, FSN-ul a început primele reconstrucții: fostul primar FSN-ist, Dl. Doru Pană, înfrânt la alegeri, a fost popoțat în postul de prefect al Bucureștiului.

Andruță Ceaușescu (Fost mare general de Securitate și fratele celui ce-a fost și mai mare) e în concediu medical din postul de 15 ani de pușcărie obținut după Revoluție.

Concediul i-a fost aprobat de foștii lui elevi dela Tribunalul Militar.

Bani să ai că automobile vor fi berechet. Se duc tratative pentru vânzarea mașinilor Toyota și Peugeot cu monedă autohtonă. Numai 4,5 milioane lei exemplarul. Leafa pe 30-35 de ani.

România posedă circa 70 de tone de aur. O avere de \$640 milioane.

Industria militară și-a redus bugetul pe anul 1992 la \$692 milioane, (\$711 milioane în 1991).

Castelul Peleş, fosta reședință regală, va fi transformat în centru de întâlniri culturale.

Brașovul va fi locul de veci pentru Nicolae Titulescu.

Dl. John R. Davis (65) noul Ambasador american la București, este diplomat de carieră și un cunosător al problemelor din Răsăritul Europei. Fost Ambasador în Polonia etc.

Firma "Teleglob" a instalat primul satelit prin care se vor încheia convorbirile telefonice cu și din România.

Între 6 și 10 Mai a avut loc la București "Festivalul Internațional de muzică ușoară".

Avem 3 milioane de pensionari: 40 de pensionari la 100 de salariați. Mulți au fost pensionați din ordin "ministerial" pentru a face loc tinerilor care nu-și găseau de lucru.

A fost interzis exportul de energie electrică, lignit, cărbune brun, lemn de foc, gaze naturale etc. precum și de ceapă, orez, cartofi, usturoi, zahăr, lapte etc. și...de marmură.

Băncile cer o dobândă de 30% și din cauza inflației nu acordă nici un împrumut pentru cumpărare de imobile. (Un apartament cu două camere, în București, costă cam trei milioane de lei și se vinde numai pe bani gheață, N.R.).

Căile ferate din România, Polonia, Cehoslovacia și Ungaria au încheiat un acord oferind călătorilor prețuri reduse, exemplu: un grup, minimum 6 înși, plătește 50 % pentru dus și întors; dacă vizitezi Ungaria te bucuri de o reducere de 40 % etc.

Mare-i grădina cu portocale! 75 de înși au fost indemnati să-și scoată pașaportul și să-l predea, împreună cu 4000 de lei, individului Martin Heit care le-a asigurat viza de intrare în Israel precum și de lucru în culesul portocalelor.

Printre cei 70 de înși din "Consiliul Municipal București" se găsește și reprezentantul partidului "Alianța Romilor".

O sticlă de whisky Johnny Walker costă 11.500 lei mai mult decât leafa medie pe o lună, dar cumpărătorul are un avantaj: nu trebuie să lase 30 de lei garanție pentru sticlă.

Au fost rejudecate sute de procese ale foștilor deținuți politici, fie că sunt în viață sau dispăruți. Noile sentințe de achitare restabilesc onoarea celor nedreptățiți.

Drogul folosit de copiii vagabonzi, al căror număr crește an de an, se numește "aurolacul", o substanță care se inhalează.

În 2 luni s'au vândut 10 autoturisme "Oltcit". Pentru a încuraja vânzarea, prețul de peste un milion a fost redus cu 30.000 de lei.

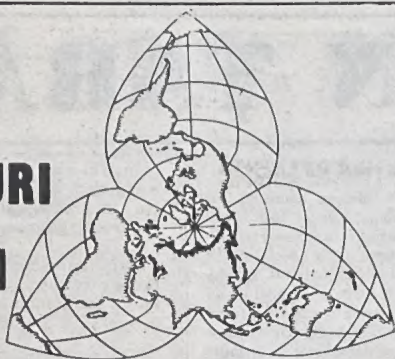
S'a pus în circulație un tren, fără oprire: București-Craiova. Distanța e parcursă în circa 2 ore și jumătate.

Între Albania și România s'a semnat un acord, pe timp de cinci ani, privind schimbul de mărfuri.

Din multe cimitire s'au furat crucile. E lipsă de lemne de foc...

DIN CELE TREI COLȚURI ALE LUMII

Rubrică întocmită de D. PĂSTOREL

LUPTA LUI ELȚÎN CU CONGRESUL DEPUTAȚILOR POPORULUI

Sedinta de 14 zile a Congresului Deputaților Poporului a fost o luptă dărnă între curentul conservator și cel al lui Elțin.

Printre cei 1046 de deputați aleși, încă înainte de dizolvarea Uniunii Sovietice, s'au găsit destui comunisti conservatori care au căutat chiar din primele zile ale ședinței să se opună programului lui Elțin. Astfel ei au votat o rezoluție prin care acesta trebuia să renunțe la postul de prim-ministru în maximum trei luni, iar puterile speciale acordate până acum președintelui urmau să nu mai fie reinnoite.

Guvernul condus de Igor Gaidar, Vice Prim-ministru și arhitectul programului de reforme, a amenințat cu demisia, iar în Piața Roșie mii de demonstrații au manifestat pentru și contra lui Elțin.

Puterile vestice au început să se alarmeze, iar ajutorul de 24 de miliarde de dolari, promis de acestea, urma să fie pus sub semnul întrebării.

Au urmat zece zile de

dezbateri furtunoase cu critici violente și chiar insulte, la care Președintele Elțin nu a luat parte. S'a cerut de către unii deputați suprimarea libertății presei și renunțarea la privatizare.

A paisprezecea zi, la închiderea ședinței, și-a făcut apariția Boris Elțin, care a admonestat pe deputați, declarând că eforturile de a limita activitatea guvernului sunt absolut inacceptabile și nu sunt admisibile restricții asupra glasnost-ului și libertății presei. "Timpul guvernelor marionetă a trecut", a spus el, iar "Rusia a pornit înainte spre economia de piață și o viață normală și deplină. Indiferent de obstacolele întâlnite pe acest drum, momentul istoric nu mai poate fi oprit."

Președintele a confirmat că era hotărât să ceară un referendum dacă s'ar fi încercat să se bazeze cursul reformelor radicale. El a propus o rezoluție care să-i dea dreptul să aleagă pe primul ministru pe o durată de un an, fără con-

simțământul parlamentarului. Această propunere ca și alte probleme nerezolvate au fost înaintate Sovietului Suprem, putere legislativă care funcționează între sesiunile congresului.

La 27 Aprilie toate republicile fostei URSS (cu excepția Azerbaidjanului și Turkmenistanului) au fost primite ca membre ale Fondului Monetar Internațional și a Băncii Mondiale. Primirea creditelor este condiționată de reformele obligatorii pentru trecerea la o economie de piață.

De remarcat că Igor Gaidar, arhitectul programului economic al lui Elțin, a făcut o foarte bună impresie miniștrilor de finanțe a celor șapte puteri industrializate, la ședința acestora, ținută la Washington, înainte de primirea fostelor republici sovietice în cele două foruri internaționale. El a căutat să câștige încrederea investirii de capital în țara sa și este considerat, de economiști, ca o persoană competentă.

VICTORIA NESPERATĂ A CONSERVATORILOR ÎN ALEGERILE DIN MAREA BRITANIE

Liberal Democrat 20

Northern Ireland parties

- 9 Ulster Unionist
- 3 Democratic Unionist
- 4 Social Dem. and Labor
- 1 Ulster Popular Unionist

Others

- 3 Scottish Nationalist
- 4 Plaid Cymru (Welsh nationalist)

One member will be elected Speaker when the House of Commons convenes on April 27.

Contrar așteptărilor sondajelor de opinie făcute înainte de alegeri, Partidul Conservator al Primului ministru John Major a reușit să câștige alegerile electorale din Marea Britanie, obținând o neașteptată majoritate de 21 de voturi în Camera Comunelor.

Această majoritate modestă, față de cele 86 de locuri avute înainte de scrutin, îi va permite totuși guvernului să conducă cu

destulă siguranță în următorii cinci ani.

Este a patra victorie consecutivă, din 1979, lucru nemaiîntâlnit dela războaiele împotriva lui Napoleon.

Conservatorii au obținut 41,9% voturi (336 locuri în Parlament, din 651), Laburiștii 34,2% (271 locuri), iar Liberal Democratii 17,9% (20 locuri).

Deși Laburiștii au câștigat 42 de locuri în Parlament (Conservatorii au pierdut 32), acestea nu au fost suficiente pentru a obține victoria și a guverna.

Sondajele de opinie, făcute înainte de alegeri, au dus la concluzia că nici unul dintre partide nu va putea obține o suficientă majoritate pentru a guverna, ceea ce a ar fi dus la un guvern de coaliție, situație la care spera Partidul Liberal Democrat.

Infrângerea Laburiștilor se datorează în primul rând politicii de taxe anunțată de liderul acestora, Neil Kinnock. Astfel veniturile mijlocii și mari urmau să fie taxate cu 59%, procentaj considerat prea mare de

către Britanici, obișnuiți cu un maximum de 40%.

Conservatorii au anunțat scăderea taxelor pentru veniturile mijlocii și mici până la 20% ca și mărirea pensiilor mici.

Foarte mult a contat însă și popularitatea lui John Major, sondată la 52% la începutul campaniei electorale, față de numai 34% cât a obținut rivalul său Neil Kinnock. Premierul care în campania sa a circulat prin mulțime (a fost de două ori bombardat cu ouă și o dată stropit cu cerneală), s'a impus prin sinceritatea și onestitatea sa, într'un moment când țara sa este în recesiune.

Neil Kinnock, față de care majoritatea unui sondaj de opinie a arătat neîncrederea că va avea o bună performanță, ca Prim ministru, a făcut o impresie proastă în ultimele apariții televizate când s'a comportat ca și cum ar fi câștigat alegerile.

În ultimele minute înainte de a vota, alegătorii și-au adus aminte de politica dezastruoasă dusă de Laburiști, înainte de 1979.

AFGANISTANUL ELIBERAT DE MARXISM E AMENINȚAT DE CONFRUNTĂRI ETNICE

Când a devenit clar că drumul rebelilor spre Kabul nu mai poate fi oprit, Președintele Najibullah și-a înaintat demisia, încercând să părăsească țara, dar a fost oprit de militarii antiguvernamentali și nevoiți să se refugieze la misiunea ONU din capitală.

Războiul din Afganistan a început în 1978, odată cu instalarea unui guvern marxist, marionetă, susținut de Moscova. Peste un an Sovieticii au fost nevoiți să trimită trupe, pentru menținerea regimului marxist. A urmat un lung și devastator război până în 1988 când trupele Armatei Roșii au început să se retragă, pentru ca la 15 Februarie 1989 toți cei 15.000 de soldați ai Moscovei să părăsească Afganistanul.

Președintele Najibullah a fost instalat în 1986 și a reușit să facă față rebelilor mujahedini încă trei ani. Dar odată cu colapsul URSS-ului era evident că regimul său nu mai avea șanse de supraviețuire.

Războiul împotriva regimului marxist a dus la uciderea a peste un milion de Afgani și la refugierea în Pakistan a altor cinci milioane.

Din cauza deosebirilor etnice, religioase și de limbă, problema Afganistanului nu este ușor de rezolvat, deoarece încheierea unui acord între diferitele facțiuni pare dificilă. Dacă aceste facțiuni au fost unite împotriva dușmanului comun, acum ele au început să se lupte între ele.

Astfel spre Kabul au înaintat, venind dinspre Nord, luptătorii lui Ahmed

Shah Masood, din facțiunea Jamiat-i-Islami (Societatea Islamului) aliate cu Generalul Abdul Rashid Doestam care în Martie a abandonat cu trupele sale guvernul din Kabul. El este Uzbek iar Masood, Tajik. Dușmanul trupelor din Nord este Gulbudin Hekmatyar, militant fundamentalist șii, lider al facțiunii Hezb-i-Islam (Partidul Islamului), care a pătruns în Kabul dinspre Sud și nu a vrut să accepte un guvern format din 51 de membri, reprezentanți ai tuturor Mujahedinilor.

Acest guvern de coaliție a ales ca președinte interimar pe profesorul de teologie

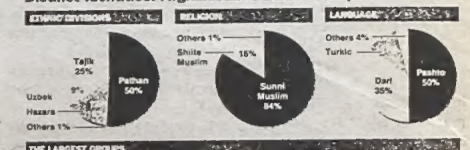
Sibgatullah Mojadedi, aflat în exil de mulți ani și a cărui intrare în Kabul a fost precedată de lupte între Mujahedinii din Nord și cei ai lui Hekmatyar.

Noul președinte a făcut apel la pace, promițând alegeri libere și enunțând că toți au drepturi egale.

Tensiunea este menținută însă de trupele lui Hekmatyar care au continuat să atace Kabulul și de luptătorii lui Doestam, acuzați de jafuri și brutalități în capitală. De remarcat că trimisul special al ONU, Benon Sevan, a fost tot timpul activ pentru a găsi o soluție pacifistă.

Distinct Identities: Afghanistan's Ethnic Groups

THE LARGEST GROUPS
PASHTUNS Language: Pashto dialects. About 6.5 million, mainly in the south and east. Another 6.5 million Pashtuns live in Pakistan.
TAJIKS Language: Dari, Tajik dialects. About 3.5 million, in northern Afghanistan. Many farmers. They identify themselves by the valley or region in which they live, unless they live in areas dominated by other ethnic groups.
HAZARAS Language: Hazargiri, a Dari dialect. About one million in northern Afghanistan. Groups identify themselves using old tribal names.
UZBEKS Language: Uzbek, with Turkic dialects. About 870,000. Probably arrived in the country between 1229 and 1447.

O NOUĂ IUGOSLAVIE DAR CONFRUNTĂRILE ARMATE AU CONTINUAT

Pe data de 27 Aprilie a.c. Serbia și Muntenegru au proclamat constituirea unei noi Republici Federale a Iugoslaviei, formată din cele două republici.

Imnul va fi tot cel vechi iar steagul va fi același, mai puțin steaua roșie din centru.

Constituția noului Stat prevede că frontierele vor fi cele ale Serbiei și Muntenegrului stabilite după cel de al Doilea Război Mondial și că nu sunt nici un fel de pretenții teritoriale asupra republicilor vecine.

Din păcate aceste declarații au fost contrazise prin continuarea luptelor în Bosnia - Herțegovina, duse

de către partizanii minorității sârbe, ajutați de trupele federale împotriva miliciei Sârbilor musulmani și a Croaților. Acordurile de încetare a focului au fost de repetate ori încălcate, cu toată medierea făcută de Comunitatea Europeană.

Capitala republicii, Sarajevo, a fost bombardată de artileria și aviația federală, iar o serie de orașe din Nordul și Estul țării au fost în mod repetat atacate.

Ca și în cazul Croației se urmărește cucerirea teritoriilor ocupate de minoritatea sârbă. Noua declarație a guvernului iugoslav că-și va retrage trupele din Bosnia-

Herțegovina se pare că e o stratagemă, fiindcă soldații vor fi eliberați dar lăsați apoi să se alăture luptătorilor sârbi locali.

Dela începutul luptelor, după ce Comunitatea Europeană a recunoscut independența Bosniei-Herțegovinei, la 6 Aprilie, și-au pierdut viața câteva sute de oameni iar aproape 500.000 au fost nevoiți să-și părăsească locuințele.

Conflictul are la bază în primul rând deosebirile etnice și religioase. Populația este formată din 1,9 milioane de Slavi musulmani, 1,4 milioane Sârbi ortodocși care vor alipirea la Serbia și 750.000 Croați catolici.

Atât Comunitatea Europeană cât și Statele Unite au început să fie descurajate de posibilitatea găsirii unei soluții pentru rezolvarea crizei din Iugoslavia, mai ales că se mai adaugă și opunerea Greciei la recunoașterea de către Comunitatea Europeană a independenței Macedoniei. Deși trupele ONU au ocupat poziții în Croația; trimiterea unor formații în Bosnia-Herțegovina nu este posibilă câtă vreme nu există o încetare a focului iar membrii Comunității Europene nu au ajuns la o unanimitate de păreri.

CRONICA INTERNAȚIONALĂ

SEMNELE TIMPULUI

— Lucian G. COSTI —

Ne îndreptăm oare către un nou conflict între o țară arabă și Vest? Escaladarea încordării relațiilor dintre Libia și țările occidentale, ca urmare a refuzului regimului de Tripoli de a extrăda pe atentatorii implicați în "afacerea Lockerbee", este de natură să provoace o justificată îngrijorare. Scenariul premergător războiului din Golf se repetă, cu mici nuanțări: SUA se erizează în judecătore întransigent, Consiliul de Securitate al ONU somează Libia să se supună, tensiunea crește, căile diplomatice normale se blochează, reacțiunea este violentă, iar tonul atinge cote ale mâniei, din care nimeni nu mai exclude confruntarea, ce începe, după tipic, cu nelipsite sancțiuni economice și izolare a nesupusei țări arabe. Este de mirare că lumea anglo-saxonă nu și mai regăsește cadența diplomației sale tradiționale, și recurge la metode atât de neadecvate în raporturile cu Arabii, a căror mentalitate politică nu este croită pe aceleași tipare.

Justiția nu poate fi servită prin adoptarea unor măsuri care declanșează un nou val de ură și resentimente în rândul milioanele de islamici, pentru care atentatorii contra avionului Panam rămân niște eroi ai Jihadului, și nu criminali teroriști, cum îi consideră legea anglo-saxonă. Un conflict internațional se poate naște dintr-o simplă neînțelegere a modului de a privi fapta comisă, și chiar dacă suntem înclinați să dăm dreptate punctului de vedere american, nu putem ignora gravele repercursiuni pe plan mondial ale lipsei de tact diplomatic, într-o perioadă când butoazele cu pulbere explozează nestingherit, peste tot în lume. O centură uriașă a unui potențial de viitori inamici strânge ca într'un clește Europa, pentru că de la coasta atlantică a Marocului până în Afganistan, lumea musulmană începe să și manifeste față ostilitatea față de aroganța Occidentului de a-i impune o conduită de comportare care e contrară tradiției sale. Cum privesc musulmanii imensa camătă practică de băncile Vestului, sau acordarea

unor pedepse mai mari celor vinovați de evaziune fiscală decât criminalilor de drept comun? În lumea de azi, cu distanțele micșorate de interdependența economică și de ușurința transporturilor, nu putem ignora punctul de vedere al altora, și nu există nici o justificare pentru impunerea unor sancțiuni celor care își au altfel construită societatea.

Răsturnarea regimului prosovietic de la Kabul deschide calea revenirii Afganistanului în rândul țărilor musulmane orientate contra Vestului, după modelul oferit de Iranul vecin. Imensa centură de care aminteam mai sus se poate prelunge spre Răsărit, unde gigantul chinez poate oferi oricând cele mai neașteptate surprize. China nu pare dispusă să și manifeste preferințele pentru eventuale alianțe, dar nimeni nu poate afirma că Pekinul se topește de amorul pentru Occident, cea mai bună probă fiind distanța și dezacordul pentru procesul de reformă ce are loc în fosta URSS, etichetat fără înconjur ca trădare în folosul imperialismului.

La Maastricht, țările europene au căzut de acord să renunțe în fapt la veritabila suveranitate națională, semnând un acord voluminos, în ale cărui pagini mai sunt cuprinse cîte cîte alte clauze menite să reducă puterea guvernelor naționale, în folosul omnipotentei oligarhii financiare, decisă să și impună dominația. Cutremurul ce a avut loc în luna Aprilie, cu epicentrul în zona Maastrichtului, a fost singurul răspuns al Providenței la planurile de creare a supranaționalului european. Cu o detașare caracteristică omului raționalist al erei computerelor, comentatorul postului Francez de televiziune Antenne 2 se mira de acea "coincidență ironică" a locului lovit de cutremur, cu cel unde se născuse tratatul. Nu e de mirare că e un semn al timpului ca cei mențiți să informeze pe ceilalți să nu mai priceapă semnele...

Neînțelegând mai nimic din schimbarea radicală a echilibrului geopolitic, și din deplasarea pericolului de agresiune, guvernul francez propune și o însem-

nată reducere a forțelor armate naționale, spre consternarea opoziției. Pericolul de război în Europa nu a scăzut, cu toată dezorganizarea din Rusia, iar pericolul din Sud, dinspre Algeria și Libia, este tot mai pronunțat, pentru cine are darul să vadă de unde bate vântul. Guvernarea socialistă a lui Mitterrand va lăsa Franța cu multe necazuri, dacă va mai putea fi vorba de vreo guvernare franceză a acestei țări, amenințată să devină o anexă politică a viitorului guvern dela Bruxelles, supranațional, desigur. Mai cuminți, britanicii au ales fără șovăire continuarea la putere a cabinetului conservator a lui John Major, pe care l-au preferat unei aventuri laburiste.

Războiul din Balcani a devenit un fel de banală obișnuință a Europeanului, învățat cu ideea că oamenii locului sunt mari amatori de hauiducie și de joacă năvălășă cu armele de foc. E rândul Bosniei să fie noul teatru de bătălie, disputa dintre cele trei grupări majore, Islamicii, Sârbi și Croații tindînd la fărâmițarea acestei foste republici iugoslave, declarată și ea, independentă. Inflamata Iugoslavia, deplin destrămată acum, a ajuns mărul discordiei și cauza nervozității vecinilor. Grecii au blocat recunoașterea de către Comunitatea Europeană a Macedoniei ca Stat independent, opunându-se folosirii numelui de Macedonia de către noul Stat. Temându-se de revenidările teritoriale ale proaspetei republici cu capitala la Skopje, Grecii admit în fine existența unei probleme macedonene. E adevărat că nu e (încă) vorba de Aromâni, ci de vorbitori de limbă slavă, dar frica regimului dela Atena merită luată în seamă. Retrasarea frontierelor din Balcani bate la ușă, cu toate rezistențele celor favorizați de istoria recentă.

Evenimentul cel mai important pentru Românii de la Sud de Dunăre, dar și pentru rolul viitor al României Mari în întreaga zonă balcanică, rămâne memorabilul congres al Aromânilor dela Tirana, numit oficial Conferința generată de Asociația Aromânilor din Albania. Este prima manifestare

românească din Balcani după mai mult de jumătate de secol, în care timp deznaționalizarea brutală practică de toate statele sud-dunărene a avansat neînțecat, fără nici o ripostă a Bucureștiului. Este timpul să se pună definitiv capăt acestei stări de umilire și ingenuitate a neamului românesc, iar intervenția guvernului român în apărarea și consolidarea populației românești trebuie să fie extrem de energică.

Faptul că poporul român nu a procedat la asimilarea forțată a nici unui grup etnic nu înseamnă că putem sta pasivi la ce se întâmplă cu frații noștri, deveniți parte a neamurilor ce s'au așezat în jur, și care își arată fără sfială disprețul față de "valahii" obligați să le vorbească pășărească.

Milioanele de Români îngroașă acum rândurile neamurilor ostile nouă, stare pe cât de absurdă și intolerabilă, pe atât de nocivă Statului. Blandetea noastră proverbială nu trebuie să se întoarcă în contra noastră și e de datoria guvernului să acționeze. Deocamdată nu se vad semne că el ar ieși din starea de bălbăială infantilă ce caracterizează manifestările externe, în contrast cu vigoarea reprimării interne din perioadele de vârf ale mineriadelor...

Si totuși, să sperăm și să credem într-o Românie Mare, în ciuda realității cotidiene. Si asta pentru că trăim într-o frământată perioadă, când Dumnezeu "grăbește pasul" și evenimentele se succed cu neașteptată repeziune. A nu fi preparat e o dezertare de neiertat. Este momentul să ne reamintim de convingerea lui Napoleon (exprimată față de Coulincourt) că "Principatele (danubiene) sunt cheia Constantinopolului și Constantinopolul este imperiul Lumii". Cuvintele marelui strateg sunt un bun subiect de reflecție pentru cei chemați să ne faurească destinul în deceniile ce vin. Brăzdată de conflicte sângeroase și tensiuni ireconciliabile, lumea de azi nu mai poate fi înțeleasă după tiparele cu care ne-a obișnuit ultima jumătate de secol; este necesar un efort de imaginație și o voință fermă din partea celor ce conduc, spre a ajunge la doritul liman.

EFEMERIDE

Despre lichelismul și cultura lui Ion Iliescu nu este nevoie să spunem nimic, pentru că presa din țară spune destule despre el. Când însă își permite să folosească mijloacele de informare ale țării pentru a debita niște monstruoșități istorice, până la internarea individului într'un loc bun pentru el, opinia publică trebuie informată corect.

După întâlnirea cu reprezentanții Comunității Mozaice din România, Iliescu a făcut o declarație presei, care a fost transmisă pe calea undelor de Radiodifuziunea Română. Nu intrăm în detaliile conflictului dintre cei dela "România Mare", "Europa" și rabinul Moses Rosen, mîncătorii între foști comuniști care urmăresc mai mult derutarea opiniei publice dela realitățile economice și politice din țară. Fidelei comuniști și unii și alții, semnav omagii lui Ceaușescu de felul acestora: "astfel și-a urmat Ceaușescu destinul, cu-o dragoste vie de oameni în piept, astfel nu mai miră pe nimeni ca astăzi e falnic stejar și cărmaci înțelept". Corneliu Vadim Tudor, Omagiu, 1978; sau: "Vă încredințăm ca vom ști să continuăm glorioasă tradiție a înaintașilor noștri, de a lupta și munci pentru prosperitatea României, că vom depune toate strădaniile... și că vom înmulți eforturile noastre spre a aduce modesta noastră contribuție la marea operă ce o săvârșim. Dr. Moses Rosen, șef Rabin al Cultului Mozaic, "Omagiu" 1978.

Aceste acte de fidelitate față de cel pe care astăzi îl numesc "odios" nu-l interesează pe Iliescu, ci găsește vinovat pentru certurile dintre foști și foști actualii) lui tovarăși pe... Corneliu Codreanu!! Imaginea Căpitanului de legionari îl obsedează zi și noapte pe "emanat". Fie că-l cheamă de mineri să facă "ordine" fie că este o demonstrație contra neocomunismului, legionarii și Codreanu sunt de vină. Si aceasta chiar după Revoluție.

Intocarea foilor de calendar ale zilelor sfârșitului de Decembrie 1989, n'a adus în România și întoarcerea politici. Nu este vorba numai de comuniști, nomenclaturisti, securiști și alții cărora nu numai că nu li s'a atins un fir de păr, dar continuă să dețină funcții de conducere - unii cu substanțiale avansări - ci de ceilalți stângiști, eliminați de comuniști după scurtul menaj al tovarășiei de drum de după 23 August 1944.

Organizați în societăți oculte sau mai puțin oculte, vechile secături ies din gaoacele unde au hibernat, strigoi ridicoli, poluând atmosfera unui anevoios răsărit de soare cu deshumarea celor pe veci blestemați pentru răul adus Neamului Românesc.

Cum este posibil ca acum, după atâtea sângărări să apară "Insemnările politice" ale lui Armand Călinescu, deschizătorul părții comunistului în România, primul criminal la ordinele sceleratului Carol al II-lea, cei care au declanșat genocidul în România? Pentru că le place sau nu le place "partidelor istorice", dictatura în România n'a început sub comuniști, după 23 August 1944 ci cu mult mai înainte, în Februarie 1938, când chiar aceste partide au fost desființate formal.

Faptul că atât în timpul dictaturii carliste cât și sub cea antonesciană, partidele istorice au colaborat cu aceste dictaturi, furnizându-le cadre la toate nivelele, nu le dă dreptul să escamoteze istoria, lipsind noile generații de cunoașterea adevărului istoric al țării lor.

Să fie oare scăpare din vedere sau simplu oportunism politic, trecerea sub tăcere chiar a activității desfășurate nu de mult chiar în Exil, de către reprezentanții partidelor istorice?

În Iunie 1978, după lungi și anevoioase discuții și tratative, din inițiativa lui N. Penescu a luat ființă Consiliul Național Român, constituit din reprezentanți ai partidelor politice care la ultimele alegeri libere din România Mare au obținut cele mai multe voturi, și din curtoazie a fost inclus și Partidul Social Democrat. După rezultatul voturilor din 20 Decembrie 1937, clasificarea acestor partide a fost următoarea: Partidul Național-Liberal, 35.92%; Partidul Național-Tărănesc 20.40%; Partidul Total pentru Tară, 15.58%; Partidul Social Democrat, 0.94%.

Printre membrii fondatori ai CNR în 1978 a fost și Dl. Radu Câmpeanu, actualul președinte al PNL iar din partea PNT, deși N. Penescu a murit, mai sunt persoane chiar în vârful actualei conduceri a PNTCD, care și-au disputat pretenția la președinția CNR. Mai mult decât atât, CNR fidel Constituției României din 1923, a apelat la Regele Mihai I, să numească un președinte și Monarhul din Exil și-a însușit prerogativă, numind-o în funcția de președinte al CNR pe Doamna Ioana Brătianu. Cum au lucrat după această acțiune "măna lungă a Revoluției" și ambițiile personale care au distrus CNR-ul nu s'a clarificat încă dar important este faptul că atât reprezentanții "partidelor istorice" cât și Regele țării din exil, au recunoscut calitatea democratică a Partidului Total pentru Tară, expresia politică a Mișcării Legionare, consfințind o realitate politică și istorică.

Cum este posibil atunci ca după Decembrie 1989, nici liberalii, nici țărăniștii, nici social-democrații din România să nu sufle un cuvânt despre acest act de adevărată maturitate politică a exilului dar intră în sarabanda jocosilor calomnietori?

Zahu PANĂ

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE / LA VOIX ROUMAINE

pentru orice schimbare de adresă, anunțați redacția ziarului cu cel puțin 4 săptămâni înainte.

CRONICA VREMII

POZIȚII IDEOLOGICE ȘI MEMORALISTICĂ

— Ion BOIERU —

Au început în țară să apară lucrări memorialistice din ce în ce mai abundente ca număr și de calitate superioară. Este vorba îndeosebi de "Memoriile" foștilor deținuți politici, care aduc în circulația preocupărilor intelectuale și literare elemente cu totul inedite, de psihologie, de filosofie, de ideologie politică, de pedagogie și de morală.

Lumea deținuților politici a constituit o lume care avea un profil cu totul diferit de al lumii obișnuite. Climatul de viață era cu totul altul decât cel cunoscut în viața societăților libere. Perspectivele de viață erau cu totul altele, direcțiile, aspirațiile, preocupările, și viziunea generală a existenței aveau caracteristici speciale, pe care nu le putea sesiza cineva care trăia în afara acestora. Cultura umană își pierde semnificația ei obișnuită în viața din incinta temnițelor. Aspirațiile, idealurile, formele de gândire, structura gândirii și ponderea problematicii nu semănau deloc cu ceea ce avea în sacul său intelectual un deținut politic, la intrarea în "imperiul temnițelor".

În România acest imperiu al temnițelor a avut o durată destul de lungă aproape o jumătate de secol, încât materialele pe care le aduc la suprafață lucrările memorialistice sunt foarte folositoare pentru definirea așteptărilor umane (sau sub umane) în care s'a trăit și mai ales s'au creat speranțele unei lumi mai bune, mai drepte, mai suportabile și mai ordinate. Universul acesta în care s'au făcut experiențe noi pentru ființa umană trebuie cunoscut în toate articulațiile lui și metodele experimentale care s'au făcut, pentru a înțelege mai bine ființa umană. Toate lucrările de memorialistică din această lume a închisorilor vor fi valabile, indiferent dacă sunt scrise de autori cu talent sau de

oameni simpli care au făcut anumite răboaie personale. Documentul viu interesează mai mult decât orice. Nu operele literare, ci realitatea așa cum s'a prezentat ea celor ce au pierdut contactul cu libertatea fizică, dar poate au avut o altă libertate interioară, de confruntare a conștiințelor cu ele înșile, fără escamotarea adevărului și a realității.

Fiecare intermițat s'a întâlnit cu propria lui identitate psihologică și morală, și cu realitățile fundamentale ale existenței și a putut să gândească, să însăleze gândurile sale asupra sensului existenței umane, asupra istoriei și asupra universului întreg. Nimeni nu a scăpat obligației de a fi el însuși, nefalsificat și transparent în potențialul lui spiritual, de a fi om sau neom. În temnițele din închisorile comuniste nu au putut scăpa de obligația de a face metafizică și de a verifica valoarea legilor morale în toată profunzimea lor. Adică, fiecare a trebuit să fie prezent în configurația propriului său destin uman, în mod conștient și rațional. Multă vreme de aici încolo, literatura română va fi dominată de memorialistica aceasta a închisorilor, care va prezenta un material inedit.

MEMORIILE IDEOLOGICE

În afară de Memoriile celor ce au fost în temnițele comuniste, mai există o categorie de Memorii, ale acelor care au rămas în libertate, adică nu au fost izolați în închisori, deși libertatea lor nu era o libertate reală, ci un lagăr de concentrare mai cu-prinzător, cum era țara întreagă. Autorii acestor Memorii nu au colaborat în nici un fel cu regimul comunist, ci și-au păstrat intactă atât personalitatea lor morală cât și libertatea de gândire, și au scris în forme variate, de eseuri, critică literară, tratate de filosofie, comentarii

ziaristice, care erau inspirate din atitudinea de refractarism față de ideologia comunistă, ale cărei experiențe sociale, politice, economice etc., se făceau asupra poporului român, și în fond ele erau nocive și duceau la un genocid național. Acești autori, au fost în general oameni de cultură, cu o personalitate bine încheată și definită, ale căror valori spirituale, cu-prinzătoare erau scoase din plămada valorilor naționale, ale unei culturi cu un trecut bogat și rodnic, care se opunea bagajului cultural al ideologiei marxiste, care nu avea deloc tangențe cu ceea ce era românesc.

Cărțile acestor autori au fost scrise și doșite să nu fie prinse de Securitatea comunistă, pentru că în cu-prinsul lor se înserau gândurile unor oameni onești, iubitori de neam, de tradiții, de puritățile dimensiunilor spirituale ale cugetului românesc și erau animați de idealuri morale, nu fermeceți de zădărnica instrăinării pe care o oferea ideologia comunistă. Cărțile acestea sunt cărți de cuget românesc, de aprofundare a noimelor care se găsesec în abisurile subconștientului național. O adevărată explorare a matricei abisale românești, pentru a scoate la suprafață o imagine specifică a lumii și a existenței românești, care să fie opuse marxismului sterilizant și nereprezentativ. Și au fost mulți scriitori care s'au încumetat a face comentarii despre întâmplările din România.

Acești scriitori vor aduce multe clarificări de termeni, căci n'au fost supuși regimului de alterare a sensului conceptelor și valorilor cu care lucrau în frământările de gând și înțelegere a realităților. Conceptele lor au valoare de protecție a unei gândiri mai pure. Ele nu au fost modulate după împrejurări și interese, ci apărau o cetate de cultură și gândire,

care nu se voia ingenun-cheată. La ora actuală, putem deja indica pe unul dintre acești scriitori, care nu și-a fracturat șira spinării și a lăsat un testament al gândirii și poziției sale în domeniul său de specialitate. Este vorba de profesorul de istorie slavă, P.P. Panaiteșcu, care în "Introducere în istoria culturii românești" a arătat poziția lui personală și a istoricilor români, nealterată de marxism sau de vulgaritatea unor intruși în domeniul istoriei. Panaiteșcu lămurește cu competență și cunoaștere profundă temeiurile de existență istorică ale poporului român și tradițiile care s'au definit de-a lungul istoriei sale. Nu face nici un fel de concesie delictelor și nu acceptă nici un fel de compromis ci marxismul procustian.

Pe lângă P.P. Panaiteșcu sunt mulți alți scriitori care nu au făcut nici o târguială cu adversarii culturii române și au preferat să nu participe la nici o treabă publică numai de dragul de a-și vedea numele tipărit. Au trăit în sărăcie și uneori în mizerie mare, dar și-au "apărat" sărăcia, și nevoile și neamul." Pentru priceperea acestor opere va fi nevoie de o categorie specială de critici și comentatori, care să poată privi în întregul ei cultura românească. Nu este suficient să aibă cineva talent la a citi o carte și la recenzat, ci este nevoie de o viziune de ansamblu a problematicii culturii românești, a existenței naționale, și o adâncă cunoaștere a ideologiilor care s'au războit în lupta pentru dominare.

În orice caz, când vor apare astfel de cărți va fi un dar pentru cultura românească și pentru tineretul care va putea să-și apropie o concepție nouă de viață, cu toată specificitatea ei românească, fără să fie nevoie de a apela la alții.

NOTE ȘI COMENTARII

ROMÂNIA ȘI CLAUZA

În urma alegerilor locale de primari și consilieri ținute în luna Februarie în țară, alegeri care au dovedit disafacția electoratului cu actuala conducere și care, în general au fost, am putea spune, mai libere decât cele din luna Mai a anului 1990, Departamentul de Stat al Statelor Unite, prin purtătorul său de cuvânt, domnul Richard Boucher, a declarat că Statele Unite ar fi dispuse să încheie cu țara noastră de obârșie tratatul comercial negociat în Octombrie 1991. Acest tratat a fost amânat de a fi implementat dat fiind faptul că Statele Unite se îndoiau de buna credință și intenție a conducerii dela București de a pași cu pași energici pe calea democrației. A unei democrații în care drepturile omului sunt respectate cu sfințenie și nu a unei "democrații originale" de tip Iliescu. Dar cum să ceri unui om să implementeze o democrație de care habar n'are cu ce se mănâncă? Tot ceea ce știe această inchipuire zămbăreată de așa zis om, este forța brută, minciuna și dusul cu zăhărelul a populației pentru a se menține la putere.

Ion Iliescu a mințit dintru început, când a declarat că nici el nici Frontul Salvării (sic) Naționale nu vor candida în alegeri, ca după aceea, după ce a gustat pâinea puterii, să se găsească, atât el cât și Frontul "Năpăstii" Naționale, la conducerea unei țări care plătiese cu sânge Revoluția din 1989. O revoluție eminamente anticomunistă și nu numai anticeaușistă, cum s'a încercat să fie definită mai târziu...

Ion Iliescu a mințit iarăși poporul, când a declarat scoaterea Partidului Comunist Român în afara legii și organizarea unui referendum în privința pedepsei cu moartea a celor ce se facuseră vinovați de crime împotriva omului, cocoșărită mai târziu ca nedemocrată, la avizul "marelui democrat" (?) eminența cenusie, Silviu Brucan.

Dar când, când oare, Iliescu a spus adevărul? "Puterea" lui Ion Iliescu s'a întemeiat, în acești doi ani, numai și numai pe minciună, prefăcătorie, intimidare și bătaie. Ca să nu mai vorbim de zecile, de sutele de morți de după Revoluție...

Aducerea "minerilor" la București, de patru ori, a întrecut în nerușinare până și odioasa stăpânire a clanului Ceaușescu. Și țările democratice din Apus, au întors România spatele. Puținele investiții străine făcute în România n'au însemnat nimic mai mult, decât că s'a aruncat o picătură de apă într'un ocean. Românii, ca și pe vremea odiosului, fiind obligați să se scoale din așternuturi la ore mici și să se alinieze în cozile fără sfârșit din fața alimentarelor pentru o pâine, un litru de lapte sau o ciobărtă de carne. Au fost obligați să se culce, în casele neîncălzite, cu paltanele pe ei și să lucreze în birouri, cu mănăși. Să nu fie în stare să facă o baie, din lipsă de apă caldă și încă multe, multe alte neajunsuri, pe care nu le mai amintim. Iată, asadar, cu ce s'au ales Românii votând cu Iliescu și Frontul, în alegerile din 20 Mai 1990. Domnul Boucher, uitând, se vede, că Românii mai au un hop de trecut, hopul cel mare al alegerilor generale le trimitea acest avertisment: "Indemn pe toți cetățenii României să acționeze pentru o societate democratică în care drepturile omului să fie pe deplin respectate, ca într'un adevărat stat de drept". Fără respectarea și ducerea la îndeplinire a acestor desiderate umane, România nu va primi niciodată Clauza Națiunii celei mai Favorizate, pe care, până și vecinii noștri dela Sud, Bulgarii, au primit-o deja, și n'ar fi exclus ca și Albania, care s'a saturat de comunism, s'o primească înaintea României. Și asta, datorită unui singur om, Ion Iliescu, care nu vrea nici în rușul capului - cel puțin până când scriem aceste rânduri - să vadă și să înțeleagă că este o pacoste pe capul țării, pe care a adus-o la sapă de lemn. Zădărnici vor face drumul la Washington trimișii lui Ion Iliescu pentru a negocia primirea Clauzei, căci ca și în trecut, se vor întoarce la București, cu coada între picioare. Atât timp cât nu va avea loc în România o schimbare radicală, atât timp cât necomuniștii vor fi la putere, ca în casa unui mort, oglinzile vor fi întoarse cu fața LA PERETE.

Sansa, ultima șansă de a salva România din această situație lamentabilă, sunt, și vor rămâne alegerile generale, când, prin votul lor, Românii vor putea spune, cum au făcut-o Bulgarii și Albanezii.

Vor fi în stare Românii s'o facă? Noi, mai credem că da, cu toată desprinderea - casă nu-i spunem trădare - din Convenția Democratică a Partidului Național Liberal, pentru a satisface ambiția personală a Domnului Radu Câmpeanu, care se vrea cu orice preț PRESEDINTE... Vorba aia: "Ferește-mă Doamne de prieteni, că de dușmani mă fereș eu singur".

Dacă România dorește Clauza, să și-o câștige prin merite, depărtându-se de trecut. Căci Clauza se dă de către Statele Unite, numai unei țări ce face această dovadă.

Nicolae NOVAC

CUVANTUL ROMANESC

The Romanian Voice / La Voix Roumaine
ISSN 0705-8365

Redacția și Administrația:
P.O. BOX 78010
WESTCLIFFE POSTAL OUTLET
HAMILTON, ONTARIO
CANADA
L9C 7N5

TELEFON: (416) 387-1832
FAX: (416) 388-4651

CUPON DE ABONAMENT

COMPLETAȚI CU LITERE DE TIPAR

☐ NOU

☐ REÎNNOIRE

NUMELE DE FAMILIE.....

PRENUMELE.....

STRADA/Nr. ....

ORAȘUL.....STATUL/PROVINCIA.....

COD POȘTAL.....ȚARA.....

PREȚUL ABONAMENTULUI ANUAL:

PESTE \$35 ABONAMENT DE SUSTINERE
\$30 ABONAMENT INSTITUȚIONAL
\$25 ABONAMENT INDIVIDUAL (TOATE ȚĂRILE)